REGD NO. H 18

విడి ప్రతి 0-25 పై.

26-4-68 శుక్రవారం

బదరీ—కాశ్మీరు—కాశీ
యాత్ర 45 రోజులలో 20-6-68
తేదీనుండి రూ. 350/- లకే.
రామేశ్వర యాత్ర 30 రోజులలో
15-5-68 నుండి రూ. 225/- లకే
పూర్తి కాగలదు. మీ టిక్కెట్లు వెంటనే
రిజర్వుచేసుకోవచ్చును.
అన్నపూర్ణ యాత్రాసంస్థ
పొగతోట — నెల్లూరు.

జమీన్‌రైతు

స్థాపకులు : నెల్లూరు వెంకట్రామానాయుడు

సంపుటి 40 ★ సంపాదకుడు : నెల్లూరు శ్రీరామమూర్తి ★ సంచిక 17

చూచి తరించండి
నెల్లూరు శ్రీలీలామహల్‌లో
26-4-68 శుక్రవారంనుండి
బ్రిడ్జి ఆన్ ది
రివర్ క్వాయ్
దాదాపు 20 అంతర్జాతీయ అవార్డుల
పొందిన ప్రపంచచలనచిత్రచరిత్రలో
వొక మైలురాయివంటిది చిత్రం.

ప్రదేశ్ కాంగ్రెస్ పరిస్థితి

గాంధీభవనంలో ఉత్సవ విగ్రహాలు— బ్రహ్మానందనిలయంలో మూలవిరాట్టు!!

అనంతృప్తివర్గం నాయకులు ప్రతిపాదించగా కాకానిగారు తిరిగి ప్రదేశ్ కాంగ్రెస్ సంఘాధ్యక్షుడుగా ఎన్నికకావడం చూచినతరువాత, ముఖ్యమంత్రి బ్రహ్మానందరెడ్డిగారిపట్ల అనంతృప్తివర్గం వైఖ

మా హైదరాబాదు విలేఖరి

రిలో ప్రధానమైన మార్పు వచ్చిందని చెప్పవచ్చును.

అనంతృప్తివర్గం నాయకులలో ప్రముఖులొకరు ఇటీవల ఈవిలేఖరితో సంభాషిస్తూ, తమపట్ల ముఖ్యమంత్రి ప్రవర్తన "చాలా సంతృప్తికరంగా" ఉందన్నారు. నూతన కార్యవర్గంలోనూ, ప్రదేశ్ ఎన్నికల సంఘంలోను వారికి చెందవలసిన మూడవవంతు స్థానాలు లభిస్తాయనీ, ఇక ప్రదేశ్ కాంగ్రెస్ అధ్యక్ష స్థానానికి, రిటర్నింగ్ ఆఫీసర్ పదవికి తన ఇష్టమైన వారిని ఎవరిని నిర్ణయించుకున్నా తమకు అభ్యంతరంలేదనీ అసంతృప్తివర్గం భావిస్తోంది.

కాని ఇప్పటి పరిస్థితినిబట్టి చూస్తే అసంతృప్తివర్గం ముఖ్యమంత్రికి చాలాసన్నిహితమవుతున్నట్లు కనిపిస్తున్నది. కొంతకాలం తరువాత మంత్రివర్గంలో మార్పులు చేర్పులు వుంటాయనీ, అప్పుడు అసంతృప్తివర్గం నాయకులకు స్థానాలు లభిస్తాయనీ భావించబడుతున్నది.

ఏమైనా, కాకానిగారే తిరిగి ప్రదేశ్ కాంగ్రెస్ అధ్యక్షులుగా ఎన్నికకావాలని ముఖ్యమంత్రి నిర్ణయించడం, ముఖ్యమంత్రి వర్గంలోనే పలువురికి నిరాశను, అసంతృప్తిని కలిగించింది. ముఖ్యమంత్రికి చాలా సన్నిహితులుగావున్న వి. బి. రాజు గారుకూడా కాకానిగారిని ఇప్పటి పరిస్థితుల్లో ప్రదేశ్ కాంగ్రెస్ అధ్యక్ష స్థానానికి ఎన్నిక చేయించడం కాంగ్రెస్‌కు శ్రేయస్కరంకాదనీ, అలాచేస్తే కాంగ్రెస్‌లో యువనాయకత్వాన్ని పెంపొందించి,

—కొరవ 7 వ పేజీలో

వెంకటగిరి కళాశాల సహాయార్థం 28 తేది సాయంకాలం నెల్లూరు టవునుహాలులో నృత్యప్రదర్శనం ఇవ్వబోతున్న కుమారి నిర్మల.
నాట్యం చూడండి; కళాశాల ప్రయోజనాన్ని యధాశక్తి ఆశీర్వదించండి.

జిల్లారాజకీయాలు—

ఇరువర్గాలకూ నాయకుడు ముఖ్యమంత్రేనట!

త్రిశంకుస్వర్గాన్ని సృష్టించుకోవాలని చంద్రశేఖరరెడ్డి— నాయుడు మినహా అందరితో సర్దుబాటుకావాలని సంజీవరెడ్డి

జిల్లా రాజకీయాలు స్తబ్దతను వదావంచలుచేసుకొని కొత్త చలనరూపం పొందాలనిచేసే ప్రయత్నం అప్పుడప్పుడు కనపించడంపరిపాటి. నెల్లూరులో కదలిక ఏమీ లేదుకాని, హైదరాబాదులో ఏదో గుసగుసలు జరిగినట్లున్నాయి. పూర్వనువాసి అయిన చిన్నవ వర్గానికి ఈ సమావేశాలు, సంప్రదింపులు, చర్చలు, తలపోతలు, తలంపులు కొత్తేమీకాదు. వీటివల్ల కలుగుతున్న ఫలితం ఏమీలేకపోయినా, ఇలాంటి సమావేశాలు – చర్చలు వీరినియింకా ఒకటిగా వుంచడంవరకైనా వుపయోగపడుతున్నవని చెప్పకతప్పదు.

ఇప్పుడు జిల్లారాజకీయాల్లో కొత్త సమస్యలేమీలేవు. జి. ప. ఛెర్మెన్ శ్రీ చంద్రశేఖరరెడ్డి ఒక్కడే కనపడుతున్న పెద్దసమస్య. ఈసమస్య యీనాటిదికాదు; కొత్తదీగాదు. చాలకాలంనుండి నానుతున్నది; క్రిందమీదవడుతున్నది. అసలు లోతుగా పరిశీలిస్తే పట్టుకొని వూగులాడదంతవు, చంద్రశేఖరరెడ్డిగారి సమస్య తేలని సమస్యేమీకాదు. తేలిపోయిన సమస్యను పట్టుకొని ఇప్పుడుగుంజుకుంటున్నారేమోననిపిస్తుంది. ఈ తవ్వుగుంజుకునేవాళ్ళలో ఏమీలేదేమోనని; వారికి అలాంటి అభిప్రాయం కలిగించడంలోనే వున్నదేమోననిపిస్తుంది. దీన్ని అటో ఇటో తేల్చుకోడం మంచిదని అవర్గంలోనివారు అప్పుడప్పుడు అనుకుంటుంటారు; వ్యక్తిగతంగా ఆలోచిస్తుంటారు; సమష్టిగా చర్చించుకున్నదిలేదు; ఒక నిర్ణయానికి వచ్చిందిలేదు. వీళ్ళమూగసైగలు, దాగుడుమూతలు చూస్తుంటే నాటకీవాడికి అనిపిస్తుంటుంది – కాముగా దూరం చేసుకోవడం వీరికి యిష్టంలేదు; తానుగా పోయానిపించుకోవడం ఆయనకు యిష్టంలేదు. దీంతో యిద్దరూ దాగుడుమూతలాడుకుంటున్నారు; ఒకర్నొకరు మోసంచేసుకుంటున్నారు.

చిన్నపవర్గంలో చంద్రశేఖరరెడ్డిగారి స్థానం విశిష్టమైనది, వున్నతమైనది. ఆ వర్గానికి ఆయన శివగిరి. ఆయనలో శక్తి వుండివుంటే, సమర్థతవుండివుంటే, దాక్షిణ్యంవుండివుంటే, ఆ వర్గానికి ఎదురులేని నాయకత్వం వారిది. జిల్లాలో, రాష్ట్రంలోకూడా ఒకరు ఆయనమీద ఆధారపడవలసిందేగాని, ఒకరిమీద ఆధారపడవలసిన అవసరం వుండివుండేదికాదు. అలుపు జిల్లామంత్రిగారినికూడా తన గుప్పిటిలో పెట్టుకొని వుండవచ్చు. అంతటి హూపులో, అంతటి అనుకూలమైన వాతావరణంలో ఒక్కసారి పిడుగుపాటుగా ప్రకాశించినవాడు. అకస్మికంగా రాష్ట్రరాజకీయాకాశంలో తళుక్కుమన్నవాడు. ఆ లోపం, బలహీనత ఆయన వ్యక్తిత్వంలోనే వుందోఏమో, ఆస్థానాన్ని నిల్పుకోలేకపోయాడు. ఎన్ని కారణాలు

'నాయుడు మినహా' అంటున్నారు జంటనాయకులు—మరి వీరేమంటారో?

చెప్పినా, ఎందరిమీద ఆరోపణలుచేసినా, ఎంత సమర్థించుకున్నా అనుచరత్వంతప్ప, నాయకత్వపు పొత్తు తనదికాదనిపించుకున్నాడు. దానికి ఒకరిని నిందించిలాభం లేదు, ఒకరిమీద ఆయాసపడి ప్రయోజనంలేదు. రాజకీయాలలో నిల్పుకోగలిగితేనే, భద్రపరచుకోగలిగితేనే నాయకత్వం కాని; ఇంకొకరు కాపాడేదికాదు. ఈనాడు జిల్లాలో ఆయనస్థితి స్వయంకృతమేకాని, అన్యకృతంకాదు. ఇది నాటకీయాలిపాదుం.

చంద్రశేఖరరెడ్డిగారిలో ఎప్పుడు మార్పువచ్చిందో, ఎందుకువచ్చిందో వెతుకబోయి ఆరాతీస్తే ఆధారాలు దొరకకపోవుగాని, అది అనవసరం. కాని ఇందులోకూడా ఆయన హుందాగా వ్యవహరించలేదనే అనిపిస్తుంది. తాను తన వర్గంలోనే వుండదలచుకుంటే, తనవర్గంవారితో విభేదాలు వచ్చినవుడు నిష్కపటంగా నిర్మొగమాటంగా వారితో చర్చించి పరిష్కరించుకోవలసింది. ఆ ప్రయత్నం విఫలమైనప్పుడు స్పష్టంగాచెప్పి విభేదించి దూరం కావలసింది. అదీ చేయలేదు, ఇదీచేయలేదు. పైగా, అంతరంగికంగా ఒకరకంగా, బహిరంగంగా ఇంకోవిధంగావ్యవహరించి–అది బయటపడేంతవరకు అహంకాలం దాటిపెట్టి; అనుమానాలకు అపవాదులకు విమర్శలకు అస్కారం కల్గించుకొన్నాడు శ్రీ చంద్రశేఖరరెడ్డి. ఈ అవసరం ఆయనకు ఎందుకు కలిగిందో, ఈ వక్రపుమార్గాన్ని ఆయనఎందుకుఅనుసరించవలసివచ్చిందో, ఈ దుర్గతి ఆయనకెందుకువట్టిందో అర్థం కాదు. ఈనాటికీ ఆద్వంద్వధోరణిని వారు వీడకపోవడం ఆశ్చర్యమే కల్గిస్తున్నది.

చిన్నపవర్గంలో కూడా వువవర్గా

—కొరవ 7 వ పేజీలో

★★ తగ్గింపు ధరలు ★★
22-4-68 మొదలు
కంచి—ఆరణి—కుంభకోణం—ధర్మవరం పట్టుచీరెలకు
నూటికి 10 రూ. తక్కువ.
బెనారస్ చీరెలకు 15% తక్కువ
నూలు—జరీ చీరెలమీద 3% తక్కువ
పెంచి తగ్గించడంకాదు.
పట్టుధరలు తగ్గినందువలన
యిదివరకటి ఫిక్సెడు ధరలమీద
వాస్తవమైన తగ్గింపు.
రాయవరపు శంకరయ్య & సన్సు
ట్రంకురోడ్డు—నెల్లూరు.
ఫోన్ : 138.

ప్రకటన

ఇందుమూలముగా యావన్మందికి తెలుపరు చేయునది:- ఈ క్రింద తెలపిన పేర్లు గలవారు, ఈ రోజు వరకు, వారి స్వంత ఆస్తిపాస్తులమీదగాని, యితర విధముగా గాని, ఏలాటి అప్పులుగాని, అడుమానములుగాని చేయలేదు. వారి దగ్గరబంధువులు (మన్నేపల్లి మారుతీరావు మొ॥) కొందరు వారిపేరుమీదుగాను, ఈ క్రింది వారి పేరుమీదుగాను కొన్ని అప్పులు, అడుమానములు తీయుచు ఆస్తిపాస్తుల మీద చేయుచున్నారని తెలిసినందున తెలుపవలసినది. అట్టి ఎవరైనాచేసియుండినను తదుపరిచేసినను దానికి ఈ క్రింది వారు ఏలాంటి బాధ్యులుగారని తెలుపడమైనది.

మన్నేపల్లి కృష్ణమూర్తి.
మన్నేపల్లి సుందరమ్మ.
మన్నేపల్లి వెంకటనారాయణరావు.
6-4-1968.

కనిగిరి డి॥ ము॥ కోర్టులో

నూతివేడు కోర్టు వయిల్

O. S. 46 of 67. E. P. 26 of 67.
కామల నారాయణ —వాది.
బోయిళ్ళ మాలకొండయ్య —ప్రతివాది.

(1) కనిగిరి తాలూకా, బల్లిపల్లె గ్రామంలో నె. 1 రు పట్టా సర్వే నె. 347/2, యె 4-01 సెంటు మొకుపబావి తోటలోని వ్యష్టిపంపులు. 1-వపంపు:- యె 0-60 ట్లు [తూ] బోయిళ్ళ చంగలయ్య వురఫ్ కండెయ్య భూమి [ద] 2-వ వ్యష్టి [ప-ఫు] వాగు. 2-వపంపు:- యె 0-25 ట్లు [తూ] బీదెళ్ళ రంగయ్యభూమి [ద] బోయిళ్ళ కండెయ్య వురఫ్ చంగలయ్య భూమి, నీళ్ళకాలవ [ప-ఫు] 1-వ పంపు. 3-వపంపు:- బావిముందడి బిళ్ళ యె 0-15 ట్లు [తూ] నీళ్ళకాల్వ [ద] పరిశపోగు రామయ్య భూమి [ప] బోయిళ్ళ కండెయ్య వరఫ్ చంగలయ్యభూమి [ఫు] బావిబారి. కుల్లు:- పంపులు 33. యె 1-00 ట్లు లేక 0.40 హెక్టార్ల తోటభూమిన్నీ, పై వ్యష్టిపంపులకు పారుదలయ్యే పై నెంబరు తోటలోని మొకనుబావి బారి వుద్దులు కాల్వలు, కపిలె మొత్తసామానులు, వృక్షములు సమిష్టిన ¼ వ భాగం హక్కున్నూ.

(2) డిటో గ్రామంలో సర్వే నె. 347/1, యె 0-17 ట్లల్ ¼-వ భాగంకు హద్దులు:- [తూ] వంకర [ప] బోయిళ్ళ చంగలయ్య వరఫ్ కండెయ్యభూమి [ఫు] వాగు. యీ లోని యె 0-17 ట్లలో సమిష్టిన ¼ భాగం యె 0-4¼ ట్లు లేక 0-02 హెక్టార్లు. పై 1-2 ఐటములు 30-3-59 తేది బీదెళ్ళ రంగయ్యకు రూ. 800/- లకు చూవుడా యకం రిజిష్టరు దస్తావేజు తాలూకు బాకీ వున్నది. సదరు చూవుడు అయకం బాకీ లోబడి 1-2 అయిటములు వేలాటు రూ. 180/- లు.

(3) డిటో గ్రామంలో నెం. 111 రు పట్టా, సర్వే నెం. 202/1 రు గంగపాటి చేనుకు హద్దులు:- [తూ] పోలంరెడ్డి చిన వీరయ్య, పైడాల బయ్యన్నవగైరాలు [ద] పైడాల బయ్యన్న [ప] వాగు [ఫు] పెద్ద వంక. యీ లోని యె 3-31 ట్లు, 1-33 హెక్టార్లు. రూ. 150/- లు.

(4) డిటో గ్రామంలో సర్వే 408/2 నెంబరు బమ్మలవాని చేను యె 1-80 ట్లు [తూ] కోరు చిన్నమ్మరెడ్డిచేను [ద] పాలకొల్లు పెదచంగలయ్య వగైరాలచేను [ప] షేకు గూడుసాహెబుచేను [ఫు] బోయిళ్ళ మూగెయ్య వురఫ్ చంగలయ్య చేను. యీ లోని బమ్మలవానిచేను యె 1-80 ట్లు లేక 0.72 హెక్టార్లున్నూ రూ. 75/- లు.

12-6-68 తేదిన పగలు 11 గంటకు పై కోర్టువారియెదుట యాలము జరుగును. కావలసినవారు వచ్చి పాడుకోవచ్చును.

—వి. శ్రీనివాసరావు—వాదివకీలు.

జమీన్‌రైతు

శ్రీ కీలక చైత్ర బహుళ చతుర్దశి శుక్రవారం 26-4-1968

దురాగ్రహం

పవిత్రమైన సత్యాగ్రహాస్త్రం ప్రతిపక్షాల చేతిలోపడి గౌరవాన్ని, ప్రభావాన్ని పూర్తిగా కోల్పోయింది. సత్యాగ్రహం అంటే యీనాడు గడ్డిపరకకుండే విలువ కూడా లేకుండాచేసివేశారు. సత్యాగ్రహం దురాగ్రహంగా మార్చివేయబడింది. బాపూజీ నాయకత్వాన, స్వాతంత్ర్య పోరాటంలో పాల్గొన్నవారు, పట్టులమైన ఆ రోజులను చూచినవారు; ఈ అసంబద్ధపు అక్రమ దుర్బల సత్యాగ్రహాలనుచూచి గుండె నీరుచేసుకోకతప్పదు. ఒక దివ్యాస్త్రంగా, మంత్రశక్తిగా వెలుగొందిన ఆ స్వాతంత్ర్యోద్యమ ప్రక్రియ, ఈవిధంగా నగుబాట్లపాలు గావించబడడం ఖేదాన్ని కల్గించేవిషయమే.

ప్రతిపక్షాలుకొన్ని చేరి కచ్‌లో సత్యాగ్రహం పేరుతో శాసనధిక్కారాన్ని ప్రారంభించాయి. పార్లమెంటు సభ్యులు, మంత్రులు వగైరాలంతా నిషేధాజ్ఞను ధిక్కరించి అరెస్టయ్యారు. కచ్‌లోని ఒక కేంద్రంలో ప్రారంభించిన యీ వుద్యమాన్ని దేశం అంతటికి వ్యాపింపజేస్తారట. ఇలాంటి అపసవ్యపు అనుచితమార్గాలద్వారా ప్రజానురంజకతను సంపాదించుకొని, రాజకీయ లాభాలను పొందాలనుకునే రాజకీయపార్టీలకు ఇలాంటి సమస్య ఎప్పుడూ ఏదోఒకటి దొరుకుతూనే వుంటుంది; వారికి మనకూ కాలక్షేపం జరుగుతూనే వుంటుంది; దేశానికిమాత్రం తెలియని అపకారం, ద్రోహం జరిగిపోతూనే వుంటుంది!

కచ్ విషయంలో ప్రభుత్వం తనవైఖరిని ఏనాడో స్పష్టంగా చెప్పివేసింది. పార్లమెంటూ ప్రభుత్వ నిర్ణయాన్ని ఆమోదించింది. దేశంలోని జ్ఞానవృద్ధులు, అనుభవ వివేకులైన నాయకులంతా ప్రభుత్వ విధానాన్నే సమర్థించారు. ప్రజలూ వీరందరితో ఏకీభవించారు. ఇంత జరిగిపోయినతర్వాత, ఈనాడు సత్యాగ్రహం పేరుతో వుద్యమాన్ని నడపడం అర్థంలేని విషయం. ఈ పేరుతో వీరాగ్రేసరులుగా ప్రజలదృష్టిలో పడదామనుకుంటే తప్ప, దీనివల్ల ప్రయోజనంలేదు. ఏదేశ శ్రేయస్సుదృష్ట్యా తాము సత్యాగ్రహం చేస్తున్నామని వీరు ప్రకటించుకుంటున్నారో, ఆ దేశానికి వీరు తీరని ద్రోహం చేస్తున్నారు. బాధ్యతగల నాయకులు, బాధ్యతగల పార్టీలు దేశం నేడున్న స్థితిలో, మరింత గందరగోళం కల్గించుటకు ప్రయత్నించరు. కచ్ సత్యాగ్రహంలో అరెస్టయిన సోషలిస్టు-ప్రజా సోషలిస్టు నాయకులు, పార్లమెంటు చర్చలద్వారా, విమర్శలద్వారా కొంతకు కొంత ప్రజల అభిమానానికి పాత్రులైన వారు. అటువంటివారు ఈ విధంగా చీటికి మాటికి అల్లరిచిల్లరగా వ్యవహరించడంవల్ల ఆ అభిమానాన్ని, గౌరవాన్ని కోల్పోతున్నారని చెప్పవలసివుంది.

కచ్ విషయంలో అంతర్జాతీయ న్యాయస్థానం తీర్పుకు కట్టుబడివుండగలమని దేశప్రజలపక్షంగా ప్రభుత్వం మాట యిచ్చింది. తీర్పు వచ్చినతర్వాత, అది మనకు అనుకూలంకాదు కాబట్టి తిరస్కరించమనడం న్యాయమూకాదు, నాగరికమూకాదు. దీనివల్ల ప్రతిష్ఠ కోల్పోయేది కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వంకాదు; దేశము, దేశప్రజలు. ఇప్పుడు యీ విషయంలో మాటతప్పితే, ఇక ఏవిషయంలోనూ ప్రపంచం మనలను విశ్వసించదు, విలువివ్వదు. దీనివల్ల భవిష్యత్తులో అన్ని విధాల మనం నష్టపోకతప్పదు. ఎంత ప్రతిపక్షంవారైనా, ఎంత కరడుకట్టిన కాంగ్రెస్ వ్యతిరేకులైనా, ఈ మాత్రం విజ్ఞతను, వుచితజ్ఞతను ప్రదర్శించలేకపోతే ఎట్లా? తీర్పువచ్చినతర్వాత సత్యాగ్రహాలు చేయడంకంటే; ముందే-అంతర్జాతీయ న్యాయస్థానానికి పోకముందే-దానికి వ్యతిరేకంగా ప్రజాభిప్రాయాన్ని ప్రోదిచేసివుంటే ఎంతబాగుండేది? తప్పుగాని, ఒప్పుగాని; లాభంకాని, నష్టంకాని ఇష్టంవుండనీ, లేకపోనీ న్యాయస్థానం తీర్పును గౌరవించడం మనల్ని మనం గౌరవించుకోవడమేననే భావించగల్గడమే దూరదృష్టి అవుతుంది.

మనది ప్రజాస్వామికదేశం. వచ్చి నిరంకుశవాదులైన కమ్యూనిస్టులుకూడా ప్రజాస్వామ్యజపం చేయందే పుట్టగతులు లేవనుకునేదేశం. ప్రతిపక్షాలవారు ఎంత ప్రజాప్రతినిధులో, పాలకపార్టీవారు అంతటి ప్రజాప్రతినిధులే. దానికి తిరుగులేదు. అధికసంఖ్యాకుల నిర్ణయాన్ని ఆమోదించడం ప్రజాస్వామ్య ప్రధాన లక్షణం. ప్రజాస్వామ్యాన్ని కోరుతూ-ప్రజాస్వామ్య సూత్రాలను కాలదన్నడం విపరీతమే అవుతుంది. అది ఆచరణలో నిరంకుశధోరణే అవుతుంది. ఈ విపరీతవైఖరి, నిరంకుశధోరణి మనదేశంలో ఇటీవల ఎక్కువైపోతున్నది. విన్నున్నచెప్పిందే వేదం అన్నట్లు, తమనూశే ప్రజలమాట అనే వితండధోరణి వీరిలో ప్రతిబింబిస్తున్నది. ఇది ప్రజాస్వామ్య మనుగడకే ప్రమాదకరం. పాలకపార్టీ ప్రతిపక్షాలుచెప్పే మంచిని స్వీకరించడం; ప్రతిపక్షాలు ఏసమస్యనైనా నిష్పాక్షికంగా పరిశీలించి, నిర్మాణాత్మకంగా విమర్శించడం; అధికసంఖ్యాకుల ఆమోదంతో నిర్ణయం జరిగిపోయినతర్వాత అందరూ దానిని గౌరవించడం జరగకుంటే ఏపార్టీ అధికారానికివచ్చినా, పరిపాలన సాగడం దుస్తరమే అవుతుంది. దేశశ్రేయస్సు, ప్రజాశ్రేయస్సు అందరి లక్ష్యమైనపుడు, వారి వారి వైఖరులు కార్యకలాపాలు తదనుగుణంగా వుండడం సమంజసం. కాని మనదేశంలో అలాంటి ఆరోగ్యకరమైన వాతావరణం లేదు. ప్రజలమీద విశ్వాసంవుంటే, ప్రజానిర్ణయంమీద నమ్మకంవుంటే, ఎన్నికలపట్ల చిత్తశుద్ధివుంటే, ఏ పార్టీయైనా వాటిని సాధనంగా చేసుకోవడం, ఆ తీర్పుకు తలవంచడం కర్తవ్యం. ప్రతిపక్షాలధోరణి ఈ విధంగానే బాధ్యతారహితంగా కొనసాగితే, నివారణకు ఏదైనా పరిష్కారమార్గం ఆలోచించడం అవసరం.

దేశ గౌరవందృష్ట్యా కచ్ సత్యాగ్రహం విరమించుకోవడం మంచిదని ఆయా పార్టీలకు విజ్ఞప్తిచేస్తున్నాము.

ఈ వారం విశేషాలు

ఢిల్లీలోని చైనా రాయబార కార్యాలయంనుండి కేరళ రాష్ట్రంలోని కలికట్ పౌరుడికి యిటీవల నాలుగుదఫాలుగా 100-500 రూపాయల మొత్తాలు మనియార్డర్లరూపంలో వచ్చాయట. సాక్షాత్తు మంత్రిగారే దీన్ని మొన్న పార్లమెంటులో సెలవిచ్చారు; ఇట్టా మనియార్డర్లు విదేశ రాయబార కార్యాలయాలవారు పంపడమనేది చట్టరీత్యా నిషిద్ధమేమీకాదటకాని, ప్రభుత్వం యీ విషయాలపై తగిన నిఘా వుంచేవున్నదట. ఏమి నిఘా వుంచివున్నదో ఆ పరమాత్ముడికే తెలియాలి!

. . .

నాగభూమిలో గతమాసం చైనీస్, పాకిస్తాన్ విమానాలు రహస్యంగా దిగినాయని; ప్రభుత్వం నిద్రపోతున్నదని మొన్న పార్లమెంటులో పౌర జనసంఘం సభ్యుని గలభా. ఇదంతా శుద్ధ అబద్ధమని మన ఇందిరమ్మ వువాచ.

చైనావారు దొంగతనంగా ఇండియా కరెన్సినోట్లను అచ్చుగుద్ది నాగాలాండులో పంపకం చేయిస్తున్నారని, ప్రభుత్వం నిద్రపోతున్నదని హేమ్‌బారువాగారు అందుకున్నారు. ఇదీ అబద్ధమని ఇందిరమ్మగారు పార్లమెంట్లోనే చెప్పింది. మరి ఏది సత్యం? ఏదసత్యం?

ఒకటిమాత్రం నిజం-నాగావిద్రోహులు, మిజోలు పౌర శిక్షణసమస్యయై కూర్చొన్నారు. దీన్ని పరిష్కరించడానికి మన ప్రభుత్వానికి చేతకావడంలేదు-ఇదిమాత్రం నిజం.

. . .

మద్రాసు ముఖ్యమంత్రి అన్నాదురైగారు అమెరికాలో పర్యటిస్తున్నారు; ఎంత హుందాగా వ్యవహరిస్తున్నారు! ఎంత చతురతగా మాట్లాడుతున్నారు! తొణకని నిండుకుండమాదిరిగా మెలగుతున్నారు. తనవిదేశపర్యటనలో ఎక్కడా కేంద్రప్రభుత్వాన్ని పల్లెత్తుమాట అనడంలేదు. శ్రీమతి ఇందిరాగాంధీ ప్రస్తావనవస్తే-అనేక సాధకబాధకాలమధ్య సతమతమవుతున్నా శ్రీమతి ఇందిరాగాంధీ సమర్థంగా పరిపాలన సాగిస్తున్నది-అన్నారు. ఇండియా విదేశాంగవిధానంగూర్చి ప్రశ్నించగా-మా విదేశాంగవిధానం నా పరిపాలనా రంగానికిసంబంధించిన విషయంకాదు-అన్నారు. చైనాతో మీకు జగడం వచ్చినతర్వాత పాశ్చాత్యదేశాలవైపుకు మీరు మొగ్గడం లేదా-అని ఒకరు ప్రశ్నించగా; కాదు, చైనాతో మాకు కలహం వచ్చినప్పటినుంచి పాశ్చాత్యదేశాలే మావైపు కొంత మొగ్గు చూపుతున్నాయి-అన్నారు. విదేశపర్యటనలో ప్రతిపక్షంవారైనా అన్నాదురై ఎంత విజ్ఞతాపూర్వకంగా సమాధానమిస్తున్నారు. ముఖ్యంగా విదేశాల్లోను ప్రతిపక్షాన్ని ప్రభుత్వపక్షంవారు; ప్రభుత్వపక్షాన్ని ప్రతిపక్షంవారు దుయ్యబట్టుకొంటూ మాట్లాడుతూ వెలితిబడితే; రెండు పక్షాలూ కడకు దద్దమ్మలనే తీర్పుకు వారు వస్తారు. ఆయన ప్రతిష్ఠనేగాక, దేశప్రతిష్ఠనుకూడా ఇనుమడింపచేసుకుంటున్నారు అన్నాదురైగారు.

అమెరికాలోని పౌర రాజేటిలో

—కొరవ 12 వ పేజీలో

జనవాణి

ఉగాది సంచిక

జమీన్‌రైతు 'ఉగాదిసంచిక' చదివి చాలాసంతోషించాను. నాకు బాగా చిన్నతనంలో 'జమీన్‌రైతు' మాయింటికొచ్చేది. అప్పుడు ఆసక్తితో చదివేదాన్ని. మళ్ళీ యీమధ్య మా తోడికోడలు వాళ్ళింటికివచ్చే పేపర్లతోపాటు 'జమీన్‌రైతు' కూడా పంపింది. నా చిన్ననాటి అభిమాన పత్రికను మళ్లీ నవీనంగా చూడగల్గినందుకు చాలసంతోషించాను. ఆ పాత వారసత్వాన్ని అట్టిపెట్టుకొంటున్నందుకు చాలా సంతోషం.

నేను రెబ్బాప్రగడ మందేశ్వరశర్మగారి రెండవ అమ్మాయిని. ఏదో అప్పుడప్పుడు పత్రికలకు వ్యాసాలు, కథలు, గేయాలు వ్రాస్తుంటాను. శ్రీ గ్యారెపాటి వెంకటసుబ్బయ్యగారు జమీన్‌రైతు నాయుడుగార్నిగూర్చి వ్రాస్తూ మా నాన్నగారు, తదితర జమీన్‌రైతు నాయకులను గూర్చి, ఆ పాత చరిత్రనుగూర్చి కొంత ప్రస్తావించారు. అయితే ఈనాడు చాలా మంది (ప్రాతికేయులు) ఆ విషయాలు విస్మరిస్తున్నారు. ఇందుక్కారణం పార్టీ ప్రాబల్యాలు, మన వెనుకతరంవారిని మర్చిపోయే తత్వం వగైరాలు కావచ్చు. ఈ మధ్య కాదేపల్లిగూడెంలో రైతుమహాసభలనుగూర్చి కొన్ని పేపర్లు, ఆ వుద్యమ చరిత్రనుగూర్చి చాల పెద్ద వ్యాసాలే వ్రాశాయి. అందులో వీళ్ల పేర్లు, యీ చరిత్రాంశాలు లేనేలేవు.

శ్రీ వెంకటసుబ్బయ్యగారు- 1802 సంవత్సరంలో కారన్‌వాలీసు కా[...] దేశంలో యీ కనీవినీ ఎరుగని జమీందారీ విధానాన్ని ప్రవేశపెట్టారం వ్రాశారు. అయితే అంతకు మునుపు ఫ్యూడల్‌వ్యవస్థలో పాశ్చాత్యదేశాలంత అధ్వాన్నంగా యీజమానిరైతుసంబంధాలు మనదేశంలో లేవనా? అనాటి మనరైతు-కూలీ-యజమాని సంబంధబాంధవ్యాలను గూర్చి వీరప్పుడప్పుడూ వివరంగా వ్యాసాలు వ్రాయించగలరని ఆశిస్తున్నాను.

కాకినాడ. —అడవికొలనుపార్వతి

జమీన్‌రైతు సహజమైన ముఖచిత్రంతో వెలువడిన కీలక ఉగాదిసంచిక చాలాబాగున్నది; ముఖ్యంగా బం. గొ. రె. గారి 'నిరాదరింపబడిన నెల్లూరుజిల్లా శిల్పకళ'' అనేవ్యాసం. పోలిశెట్టి ఉగాది విరుదావళి ఆకర్షణీయంగానేవుంది. జనార్దనరెడ్డిగారి విద్యార్థిలోకంలో అశాంతి అనేవ్యాసంకూడా ప్రత్యేకంగానేవుంది. ఆకథల్లో శార్వరిగారి 'పిరికినముల్లు' బాగున్నది. అయితే ఒకటి-పాత సంచికలోనే వ్యాసాలు, కథలు, కవితల్లో పాకపేరుగలవారివే ఎక్కువ రచనలు చేర్చకుండా కొత్తవారికి అవకాశం కల్పించివుంటే బాగుండేది.

గిద్దలూరు. —వి. గోపాలరావు

పత్రికను అన్నివిధాలా పొందుగా చేస్తున్నారు. ఇది యిక్కడి మిత్రుల అభి

—కొరవ 12 వ పేజీలో

రష్యాప్రధాని పాక్ పర్యటనవల్ల వారికి కలిగినలాభం, మనకు కల్గిన నష్టం ఎంత?

లోకవృత్తం

ప్రమాదం చుట్టుముట్టక ముందే స్వాప్నావస్థనువిడాలె- కట్టుదిట్టం చేసుకోవాలె!

రష్యా ప్రధాని పాక్ పర్యటన వలన ఆ సీమకు (పాక్‌సీమకు) వచ్చిన లాభం- మనకు కలిగిన నష్టంఎంత? ఈ అంచనా వేయడం పాక్ నాయకులకే సాధ్యం కావడం లేదు, మనకు సాధ్యమవుతుందా? ఇందుకు ముఖ్యకారణం కోసిగిన్ పల్కిన ఒకవచనం కావచ్చును.

ఏమిటావచనం? "దేశ, దేశాలమధ్య జగడాలు పెంచడం వలనప్రాంతాలు గల రాజ్యాలవారి ప్రవృత్తి- మా ప్రవృత్తి కాదు"- ఇదీ వచన. ఈ పలుకులు పాక్ నాయకులకు ములుకులైనవి.

కోసిగిన్ మరొకమాట అన్నారు: "రష్యా-పాకిస్తాన్ సంబంధాలను గూర్చి మా చర్చలు జరిగినవికాని మూడవదేశ ప్రసక్తి ఇందులోలేదు. మరొక సీమకు విరుద్ధంగా మేము సంభాషించము." పాక్ నాయకులకీమాటలు మరింత కర్ణకఠోరమైనవి.

మాకు ట్రాక్టర్లవద్దు, టాంకులుకావలెను-అని పాక్ ప్రదర్శకులు నినాదాలు చేసినారు. టాంకులేవు, ట్రాక్టర్లవంటివే మరేవైనా ఇస్తాము- అని ఆ పాలికేకలకు సమాధానం వచ్చింది.

తాము అమెరికానుంచి పరోక్షంగా ఇటలీద్వారా తెచ్చుకునే ఆయుధ సామగ్రి విషయం ప్రస్తావించక, ఇండియాకు సోవియట్ యూనియన్ ఆయుధాలివ్వరాదనీ, పాకిస్తాన్‌కే ఆయుధాలనుఅందించవలెననీ పాక్ నాయకులు విజ్ఞప్తి చేసినారు. ఆ విజ్ఞప్తిని రష్యాప్రధాని వినిపించుకోలేదు- వినిపించుకునే వీల్లేదుగనక!

విదేశీయులు పాకిస్తాన్ వెళ్ళినపుడు ఇండియా జ్ఞప్తికివస్తుంది; రాకున్నా పాక్ నాయకులు వారి జ్ఞప్తికి తెస్తారు. మన

దేశంలో విదేశీయులు పర్యటన గావించేటప్పుడు పాకిస్తాన్ జ్ఞప్తికివస్తుంది.

అందువలన భారతదేశానికిచ్చే సాయం వంటిదే రష్యా పాక్‌సీమకు ఇవ్వడానికి అంగీకరించింది. స్టీల్ మిల్స్- అణుశక్తి తయారీసంస్థలు- ఇటువంటివాటికి రష్యా సాయపడుతుంది. ఆర్థికస్తోమతకు ముఖ్యమైన ఈ అంశాలలో తాను తోడ్పడితే పాశ్చాత్యులమీద పాకిస్తాన్ అందుకోసం ఆధారపడదు. అంత వరకు తనకది శ్రేయస్కరం.

తాష్కెంట్ ఒప్పందాన్ని చిత్తశుద్ధిగా అమలుపరచడమే భారత్-పాక్‌సీమలకు శ్రేయస్కరమని కోసిగిన్ నొక్కివక్కాణించినాడు; అంతర్యంగా పాక్ నాయకులతో ఆయన ఏమన్నాడో తెలియదు; దాదాపు రెండుగంటలకుపైగా ఒంటరిగా అయూబ్‌ఖాన్‌తోమాట్లాడినపుడు ఏమైనా అన్నాడేమో?- కాని బహిరంగంగా తాష్కెంట్ ఒప్పందాన్ని పాకిస్తాన్ ఉల్లంఘించడం, పైగా కయ్యానికి మళ్ళీ కాలుదువ్వడం, ఇదంతా బాగాలేదం ఆయన అనలేదు.

బహాటం అనబాలడు. ఉభయులను (తనమాటను పాటించేవారినీ, పాటించని వారినీ) సమదృష్టితో ఆదరించడం రష్యా నీతిగదా!

భారతనాయకులు ఇంతటనైనాస్వప్నావస్థను వీడి జాగ్రదవస్థలోకి ప్రవేశించి స్వతంత్ర భారతనీతిని (అనగా స్వతంత్ర పార్టీ శిఫారసుచేసే పద్ధతి అని కాదు మా తాత్పర్యం- స్వతంత్రబుద్ధితో భారత శ్రేయస్సుదృష్ట్యా ఆచరణ యోగ్యమైన నీతిని) దిద్దుకోవడం మంచిది. రమారమి అన్నిపక్షాలు ఆమోదించగల స్ఫుటమైన విదేశనీతిని అవలంబించవలసిన సమయం వచ్చింది.

దేశాన్ని ఎదుర్కొనే ప్రమాదం చుట్టుముట్టక మునుపే మనం మేల్కొని తగిన కట్టుదిట్టములు చేసుకోవడం మనకర్తవ్యం.

• • •

కోసిగిన్ రావల్పిండి వెళ్ళకపూర్వమే ఒక పాక్ నాయకుడు (అసంతృప్తి వర్గీయుడు) ఇట్లనెను: "1958 లో అమెరికన్ గూఢచారుల విబన్స్ పాక్ ప్రజాస్వామిక వ్యవస్థన్ని కూలద్రోయడానికి కుట్రపన్నినది. పెషావర్‌వద్ద ఒక మిలిటరీ ఆశ్రయాన్ని అమెరికన్లు నెలకొల్పినారు. అమెరికన్ అధికార్ల అనుమతిలేనిది ఎంత పెద్ద పాక్ అధికారిఅయినా లోనికిపోలేడు."

ఈ చర్చ కోసిగిన్-అయూబ్ సంభాషణలందు రానేవచ్చింది. అందువలననే కాబోలు, తమ అభిప్రాయభేదాలను కప్పిపుచ్చకుండా రష్యా ప్రధాని ముచ్చటించర.!

ఇక చైనాతో పాక్‌పాత్ర విషయం వుండనేవున్నది. అదేసమయంలోఅమెరికా రక్షణమంత్రి తన రాజధానినుండి ఆ విషయమై ఆందోళనను వ్యక్తపరచినాడు. చైనా యింతవరకు చిన్న ఆయుధాలు, టాంకులు, శతఘ్నులు, ఫైటర్లు పాక్‌వారికిచ్చింది; యిప్పుడు స్పేర్‌పార్టులిస్తున్నది- అని ఆయన పల్కినాడు.

అనగా చైనా విషయంలో అమెరికా-రష్యావైఖరులు ఏకమే. పాకిస్తాన్ దానితో పొత్తుకు పోరాదనే వారి అభిప్రాయం.

రష్యా, అమెరికా, పాశ్చాత్యులు ఆయుధాలివ్వకపోతే, మరొక మార్గాన భారత-పాక్ సీమలు వాటిని పొందగలవనికూడా అమెరికా రక్షణమంత్రి పల్కినాడు. • • •

—కొరవ 10 వ పేజీలో

ఇటీవల కలెక్టర్ శ్రీ శంకరన్‌గారి అధ్యక్షతన జరిగిన దొడ్ల కౌసల్యమ్మ మహిళా కళాశాల వార్షికోత్సవంలో ఉపన్యసిస్తున్న ప్రిన్సిపాల్ కుమారి శివగామి బహుమతుల పంపకంచేసిన డాక్టరు శ్రీమతి సావిత్రి.

ఈదూరు గ్రామ పంచాయతీవారి

టెండరు నోటీసు

★ ★ ★ ★

నెల్లూరు జిల్లా, నెల్లూరు తాలూకా, ఈదూరు గ్రామ పంచాయతీ పరిధిలో యీ దిగువ చూపబడిన పనులు చేయుటకు సదరు పంచాయతీ ఎగ్జిక్యూటివ్ ఆఫీసరుగారిచేగాని - వారిచే అధికారము పొందినవారిచేగాని 10-5-68 తేది సాయంకాలం 4 గంటకు సదరు పంచాయతీ కార్యాలయం వద్ద సీల్డు టెండర్లు తీసికొనబడును. అదేరోజు సాయంకాలం 4-30 గంటకు హాజరైనవారి సమక్షమున టెండర్లు తెరువబడును. యెస్టిమేటు విలువపై 100-కి రూ. 5/- లు ధరావతు చెల్లించి, చెల్లించిన రశీదు టెండరుకు జతపరచవలయును. ధరావతు చెల్లించనివి మరియు సకాలములో రానిటెండర్లు అంగీకరించబడవు. యితర వివరములు ఆఫీసు పనిచేయు కాలములో తెలుసుకొనవలయును.

—Roc. No. 63/68. Dated 22-4-68.

వ. నెం.	పని వివరము	యెస్టిమేటు విలువ	కట్టవలసిన ధరావతు
(1)	గొల్లపాళెముపోవుదారిలో యుండు పులకాల్వకు 4'-0 ఆర్. సి. సి స్లాబ్ పైపులు (రెండు) తో కల్వర్టును నిర్మించుట.	రూ. 2600/-	రూ. 130-00
(2)	శివరాంపురం మరియు గొల్లపాళెమునకు నడుమన దేముడిమాన్యంవద్ద కాలువకు 4'-0 ఆర్. సి. సి. స్లాబ్ పైపులతో కల్వర్టును నిర్మించుట.	రూ. 1200/-	రూ. 60-00
(3)	మండపంలోగల రామమందిరము వద్దగల బావికి మరియు చలివేంద్ర బావులను రిపేరు చేయుట.	రూ. 1150/-	రూ. 57-50
(4)	ఈదూరునుండి-కోడూరు, మాచర్లవారిపాలెం మరియు సాలిపేటకు పొలములలో కాలినడకను పోవు మార్గములో యుండు కాలువలకు సిమెంటుదాటులు వేయుట.	రూ. 550/-	రూ. 27-50

—టి. రమణయ్య - ఎగ్జిక్యూటివ్ ఆఫీసరు.

అందరం బుద్ధికల్గి బ్రతికితేనే దేశం మనది!

ముక్కచెక్కలే మనఘనత!

ఏదైనా రెండుతునకలు గావలసిందే! అదీ మన ఘనత! మొదట దేశాన్ని రెండుముక్కలుచేశాం. అవల దేశంలోని ఒక్కొక్క పార్టీని చీల్చినాము. జనసంఘం, స్వతంత్రపార్టీలు మినహా అన్నీ ముక్కచెక్కలైపోయినవి.

కమ్యూనిస్టుపార్టీ మొదట చీలింది- కమ్యూనిస్టులు, మార్క్సిస్టులు అనే రెండు పాయలు పుట్టినవి. రెండవదానిలో మళ్ళీ చీలిక పుట్టింది. దీనిని నాగ్జాల్‌బారీ అనవచ్చును. ఇటీవల జరిగిన మార్క్సిస్టు దేశీయ మహాసభలో ఆ బృందం తిరుగుబాటును తెచ్చింది. ఈ బృందం బెంగాల్ ఎన్నికలలో పాల్గొన్నారు. సాయుధ విప్లవమే, తిరుగుబాట్లే, సంఘర్షణలే దాని పంథా. బహాటా చైనా మార్గాన్ని ఈ బృందం పూర్తిగా అంగీకరిస్తుంది.

రష్యా 'రివిజనిజం' తో పోరాడే చైనాను అభినందిస్తూ, చైనానుసైతం విమర్శించే అధికారాన్ని కలిగివున్నది. మార్క్సిస్టుపార్టీ: దీనికి కేరళ నంబూద్రిపాద్, బెంగాల్ జ్యోతిబాసు నాయకులు.

కమ్యూనిస్టుపార్టీ రష్యా మార్గాన్ని అంగీకరిస్తుంది.

రష్యామార్గంలో కొంతసంస్కారం కల్పిస్తున్నదని విషయజ్ఞుల అభిప్రాయం.

ఇక సంయుక్తసోషలిస్టుపార్టీ సంగతి. ఇది లోహియాపార్టీ. లోహియా తర్వాత

వారం వారం

అధ్యాయంలో ఆ పార్టీ చీలిపోతున్నది. కేరళవిభాగం రెండైనది. కేంద్రం మితవాదం వైపుకు పోతున్నదని ఆ రెంటిలో ఒకదాని ఆరోపణ. భాషావిషయంలో ఇదివరకే ఒడుదుడుకులు కల్పించినవి. ఈ పార్టీ చరిత్ర పార్లమెంట్‌లో, ప్రతారంగంలో దిట్టమైనదనే చెప్పవలెను. తాత్వికంగా కమ్యూనిజం ఈ పార్టీకి గిట్టదు. జనసంఘ మార్గం కూడా గిట్టదు. కాని కాంగ్రెస్‌బలాన్ని కుంగదీయడానికై కాంగ్రెసేతరతత్వం అనే వేదికను ఈపార్టీ సృష్టించి నెగ్గింది.

తదుపరి ఆ సృష్టి నిల్వలేదు. ఐనా ఆ తత్వాన్ని విసర్జించక అవంధానే ఈ పార్టీ అనుసరిస్తున్నది. ఇటువంటి సమయంలో చీలికరావడం శోచనీయం.

ప్రజాసోషలిస్టుపార్టీ బెంగాల్‌లో అవలంబించదలచిన మార్గంపై అంతరంగికంగా విపరీతమైన సంఘర్షణ జరిగింది. చివరకుదేశానికిఉపద్రవకరమైన శక్తులతో, కాంగ్రెసేతరతత్వం కోసంగా, కలియడం కూడదని పార్టీ తీర్మానించింది. సంయుక్త సోషలిస్టుపార్టీ ఈ పంథానుమెచ్చి సహకరించవలెనని దానికోర్కె.

ఇదివరకు భారతీయ క్రాంతిదళం ఆమోదించిన మార్గమే ఇది. ఐతే, పార్టీ శిక్షణకు భంగం కలిగించినందుకని అనేకమంది ప్రముఖులను ఆదళం తొలగద్రోసింది.

—కొరవ 8 వ పేజీలో

ఆధునిక వ్యవసాయం : అద్భుతకృషి

వాకాడులో రాక్షస సేద్యం!

జిల్లాలో ఇటీవల పెద్దపెద్ద వ్యవసాయ క్షేత్రాలు అవతరిస్తున్నాయి. పెద్ద కమతాలనేవి కొత్తగాదనుకోండి; వందలువందల ఎకరాల మాగాణి సేద్యం పరిపాటిగా జరుగుతుండినది. ఈ విషయంలో కొందరి పేర్లు పేరుగావుండేవి. కాని యిప్పుడు అలాంటి కమతాలు ఎక్కువ కావడమేకాక, వ్యవసాయంకూడా ఆధునికం కావడం గమనార్హమైన విషయం. వేల ఎకరాల మెట్టలున్నా, అవి పశువుల మేతకు తప్ప, వ్యవసాయానికి వుపయోగపరచబడేవి గావు. వాటిని వ్యవసాయయోగ్యం చేద్దామనే తలంపుకూడా వచ్చేదికాదు. ఇటీవలి సంవత్సరంలో సాంప్రదాయకమైన ఈ ధోరణి మారిపోయి, వ్యతిరంగుళం నేలా— అది చవటపర అయినాసరే—సాగుక్రిందకు తీసుకరాబడుతున్నది. మెట్టభూములెన్నో మాగాణిఅయ్యాయి; ఆ దశదాటి, ఇప్పుడు మెట్టలోకూడా మాగాణికంటే ఎక్కువ ఫలితం తీయవచ్చుననే నమ్మకం ఏర్పడింది. కొత్తకొత్త పైర్లు, అధిక దిగుబడినిచ్చే పైర్లు, ఆ పంటలకు మంచిధరలు— రైతాంగానికి ప్రోత్సాహ కారణాలయ్యాయి. పూర్వం భూమిమీద ఎంత అనాసక్తత వుండేదో, ఇప్పుడు అంతగా పెరిగింది. భూమికోసం ఎగబడుతున్నారు; ఏ మారుమూలవున్నా ధైర్యంచేసి కొంటున్నారు. డెల్టా ప్రాంతంలో మాగాణిధరలు నిలిచిపోయాయి కాని, నాన్‌డెల్టా ప్రాంతంలోని మెట్ట భూములకు ధరలు పెరిగిపోతున్నాయి. నెల్లూరు, కోవూరు తాలూకాలలోని పెద్ద రైతులకు మెట్టప్రాంతాల్లో విస్తారంగా బీళ్లు వుండేవి. శిస్తుకట్టడంతప్ప, వాటిముఖం వీరు ఏనాడూ చూచివుండరు. అటువంటిది, ఇప్పుడు వాటిని వెతుక్కుంటూ పరుగులు తీస్తున్నారు; అభివృద్ధిపరచి, దివ్యమైన వ్యవసాయక్షేత్రాలుగా రూపొందించుటకు ప్రయత్నిస్తున్నారు. నిజంగా వ్యవసాయ రంగంలో ఒక విప్లవమే దృగ్గోచర మవుతున్నది.

మా కృషిక లేఖరి

చెరకు అనేది నెల్లూరు జిల్లాకు కొత్త. వ్యవసాయంలో, పశుపోషణలో ఆరితేరిన శ్రీ దొడ్ల లక్ష్మీనరసారెడ్డిగారు కొన్ని సంవత్సరాలక్రితం పెనుబల్లిలో కొద్దిగా చెరకు సాగుచేయడం, ఎందువల్లనో విరమించుకోవడం జరిగింది. బెల్లానికి మంచిధర వుండేసరికి, రెండేళ్ళ క్రితం తిరుగా చెరకు సాగు ప్రారంభించి, బెల్లం తయారు చేస్తున్నారు. అది లాభదాయకంగా కనపడేసరికి, ఆ గ్రామంలో చాలమంది రైతులు చెరకు సేద్యంవైపు మరలారు. ఎకరాకు దాదాపు నాలుగువేల రూపాయల ఆదాయం వుంటుందంటున్నారు. ఒకసారి విత్తనంవేస్తే, సంవత్సరానికొకసారి వంతున మూడేళ్ళు కొట్టుకోవచ్చు. ఎరువులు వేసి, గీయడంతప్ప ఇంకేమీలేదు. మోదేగుంటలోని దేవర్లవారు వ్యవసాయంలో ప్రద్దలు. వీరూ చెరకుసాగు చేశారు. ఇది ఏడెనిమిది మాసాలకే వచ్చేరకమని చెప్తున్నారు. దేవర్ల సోదరులలో వ్యవసాయ శాఖామంత్రి శ్రీ సుబ్బారెడ్డి ఒకడు. చదువుకున్న యువకుడు. షరాయిలువీడిన ఆధునికుడు. అయితేనేమి, పొలమే అతనికావరంగా కనబడుతుంది. రైతులందరు, రెండవకారు శేనగవేస్తే, సుబ్బారెడ్డి హైబ్రిడ్ సజ్జ వేశాడు. ఎంత విస్తీర్ణంలో అనుకున్నారు? రెండువందల ఎకరాలకు మించిఅట! ఎంత ధైర్యము, తెంపు కావాలో చూడండి! విద్యావంతుడు కాబట్టి, అంతా బడ్జెట్ వేసుకొని, అపిమ్మటగాని దిగడు. వ్యవసాయరంగానికి ఇలాంటి యువకులు వందలు వేలుగా కావాలి. మినగల్లులో అల్లూరు రామిరెడ్డిగారు చెరకు వేశారు. అభ్యుదయరైతు శ్రీ అల్లూరు కోటారెడ్డి మే నెలలో కాపోలు వేయబోతున్నాడు. గునుపాటి రామచంద్రారెడ్డిగారు కూడా చెరకు సాగు చేపట్టినట్లుంది. విస్తీర్ణాన్ని పెంచి, స్వంతంగా ఒక ఖండసార చక్కెర ఫ్యాక్టరీని నెలకొల్పాలనే సంకల్పంలో వున్నారని అంటున్నారు. ఈ విధంగా క్రమంగా నెల్లూరు, కోవూరు తాలూకాల్లో చెరకు సాగు ఎక్కువయ్యే అవకాశాలు కనపడుతున్నాయి. మన జిల్లాలో ప్రారంభమైన ఈ చెరకు సాగునుగూర్చి ఒక సచిత్రక వ్యాసం యిస్తాము.

ఇంతకూ వ్రాత మొదలుపెట్టింది వాకాడు క్షేత్రాలనుగూర్చి నాలుగు మాటలు వ్రాద్దామని. మొన్న కలెక్టరు శ్రీ శంకరన్ వాకాడుకు ఒకపనిమీదపోయి ఈ క్షేత్రాలనుకూడా సందర్శించారు. ఎంతోకాలంగా వ్రాద్దా మనుకుంటున్నది, ఆ బొమ్మలను చూచినతర్వాత యిప్పుడు ముహూర్తం కుదిరింది.

—కొరవ 8 వ పేజీలో

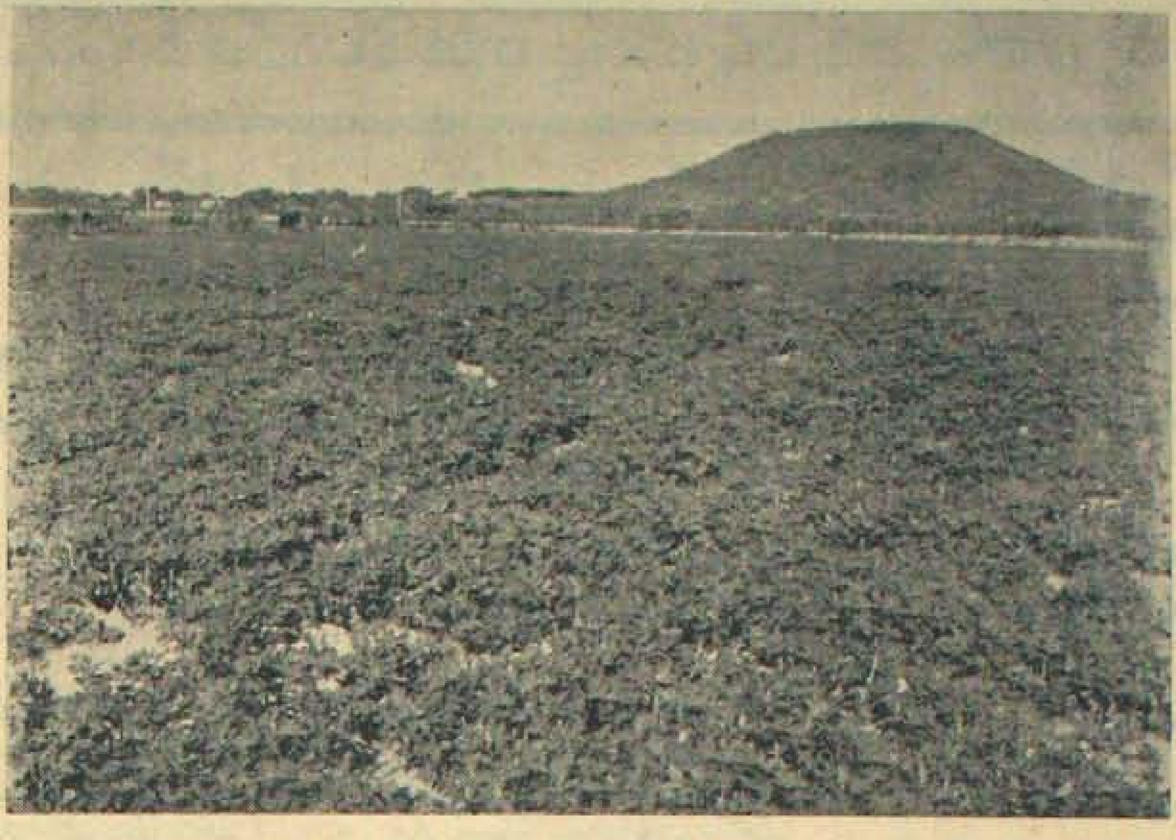

గూడలి భీమేశ్వరుని నామాంకితమై, వారి చల్లనిచూపులు ప్రసరింపజేసుకుంటున్న బాలకృష్ణారెడ్డిగారి వ్యవసాయక్షేత్రం.

కలెక్టరు శ్రీ శంకరన్, వ్యవసాయ శాఖాధికారులు, ఇతర పెద్దలు భీమేశ్వర క్షేత్రాన్ని సందర్శించారు. శ్రీ బాలకృష్ణారెడ్డి వారికి 'క్షేత్రమహాత్మ్యాన్ని' వివరిస్తూ ముందు నడుస్తున్నారు.

క్రొత్తగా వేసినా యేపుగా పెరిగిన వేరుశనగమధ్య, బాలకృష్ణారెడ్డిగారి వ్యవసాయశాఖాధ్యక్షుడు, 'బుల్‌డోజరు' శ్రీ వేమారెడ్డి శ్రీనివాసులురెడ్డి.

శ్రీ పెనుశిల నృసింహస్వామివారి

బ్రహ్మోత్సవములు

నెల్లూరుజిల్లా, రాపూరు తాలూకా, గోనుపల్లి సమీపములో యున్న పెంచలకోనలో వేంచేసియుండు శ్రీ పెనుశిల నృసింహస్వామివారి బ్రహ్మోత్సవములు 9-5-68 తేదినుండి 13-5-68 తేదివరకు అతివైభవముగా విద్యుద్దీపాలంకరణములతో జరిపించబడును

11-5-68 తేది రాత్రి బహువిధాలంకరణతో

శ్రీ స్వామివారి గరుడోత్సవం జరుగును.

హరికథపురాణాది కాలక్షేపములు జరుగును.

కాన భక్తులెల్లరు శ్రీ స్వామివారి కల్యాణాదివుత్సవములను జూచి ఆనందించ గోరుచున్నాము.

— ఇట్లు —

బి. రాజగోపాలరెడ్డి, బి. ఏ.,

ఎగ్జిక్యూటివ్ ఆఫీసరు - గోనుపల్లి, 22-4-68.

కౌటిల్యుని అర్థశాస్త్రము

అనువాదకులు: మామిడిపూడి వెంకటరంగయ్య. ప్రాప్తిస్థానము: మామిడిపూడి వెంకటరంగయ్య; 80-నెహ్రూనగర్, సికింద్రాబాదు; ఆంధ్రప్రదేశ్. వెల రూ 20 లు.

రాజనీతినిగూర్చి, పరిపాలన శాస్త్రవిధులనుగూర్చి మనదేశంలో వ్రాయబడిన మొదటిగ్రంథం అవునో కాదో తెలియదుగాని ఆకోవలో అగ్రస్థానమలంకరించ తగినది యీ "కౌటిల్యునిఅర్థశాస్త్రము". రెండువేల సంవత్సరాలకుపూర్వం కౌటిల్యుడు సంస్కృతంలో రచించిన అర్థశాస్త్రగ్రంథాన్ని 1923 లో శ్రీ అకుండి వెంకటశాస్త్రి, మామిడిపూడి వెంకటరంగయ్యగారుకల్సి తెలుగులోకి అనువదించారు. ఆంధ్రానువాదం అనిపేరేగాని యెక్కువ సంస్కృతమయంగానే కొనసాగింది. వివరణలు, వ్యాఖ్యానాలు పెద్దగా అందులో చేర్చబడలేదు.

ఇప్పటి యీ అనువాదం దాదాపు పూర్తిగా కొత్తరూపమే తొడుక్కున్నది; సుబోధకమైన శిష్టవ్యవహారికంలోనే సాగింది. విరివిగా ఫుట్‌నోట్సులు, వ్యాఖ్యానాలు, వివరణలున్నవి. అప్పుడు 480 పేజీల్లో వుండిన గ్రంథం యిప్పుడు 660 పేజీలకు విస్తరించింది, ప్రారంభంలోవున్న విపులమైన 48 పేజీల వుపోద్ఘాతంతోనహా. ఈ గ్రంథముద్రణకు అయినఖర్చులో చాలాభాగం ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వమే యిచ్చిందట. ముద్రణ ముచ్చటగానేవుంది. ఇన్ని పేజీలున్న శాస్త్రవిషయగ్రంథం గాబట్టి ఆఖరులో 'ఇండెక్సు' అనేది లేకపోవడం వాక కొరతే.

సౌందర్యలహరి

వ్యాఖ్యాత: శ్రీ చదలువాడ జయరామశాస్త్రి. ప్రకాశకులు: చదలువాడ జయరామశాస్త్రి అండ్ సన్స్ (సంస్కృతాంధ్రగ్రంథ ప్రకాశకులు), ట్రంకురోడ్డు, నెల్లూరు. వెల: రూ 16 లు.

చదలువాడ జయరామశాస్త్రిగారు తెలుగు వుపాధ్యాయులుగా రిటైరైనతర్వాత గమ్మునుండిపోకుండా ప్రాచీన సంస్కృత వాఙ్మయరంగంలో విశేష పరిశ్రమచేస్తూ విరివిగా గ్రంథరచనలు చేస్తున్నారు.

శ్రీ జగద్గురు శంకరభగవత్పాదుల వారు సంస్కృతంలో రచించిన 'సౌందర్యలహరి'కి లక్ష్మీధర వ్యాఖ్యతోను, ఆంధ్ర

—కొరవ 10 వ పేజీలో

దర్శి, పొదిలి, కనిగిరి కరవు నివారణకు 26 లక్షల గ్రాంటు

దర్శి, పొదిలి, కనిగిరి తాలూకాలలో రివిన్యూమంత్రి శ్రీ బి. వి. రాజా గారు చేసింది మడిగాలి సందారమే అయినా, సత్ఫలితమే యిచ్చింది. ఈ మూడు తాలూకాలలో కరవు నివారణపనులకు ప్రభుత్వం 26 లక్షల రూపాయలు మంజూరు చేసినట్లు తెలుస్తున్నది. ఆ మూడు తాలూకాల శాసనసభ్యులుచేసిన ఆందోళన, మంత్రి శ్రీ వెంచురామా నాయుడు రివిన్యూమంత్రి తోటి పర్యటించి నచ్చచెప్పినకృషి ఫలించినట్లే. ఈ విషయంలో కలెక్టరు శ్రీ శంకరణ్‌గారి కృషి, సహాయం తక్కువైనదికావు. ఎప్పుడూ అనధికార్ల ఆందోళనకంటే, అధికార్ల నివేదికలు ప్రభుత్వ నిర్ణయాల మీద ప్రభావం కలిగివుంటుంటాయి. గ్రుడ్డికంటే మెల్ల శ్రేష్ఠమన్నట్లు, ఏమీ లేకుండావుండే బదులు 26 లక్షలైనా మంజూరుకావడం సంతోషించదగిన విషయం.

ఈ మొత్తం చెరువుల రిపేర్లు, రోడ్ల నిర్మాణం, మంచినీటిబావుల త్రవ్వకం, భూసార సంరక్షణ కార్యక్రమాలమీద ఖర్చు చేయబడుతుందట. ఎక్కడెక్కడ ఎంతెంత ఖర్చుపెట్టాల, ఏయేపనులమీద వెచ్చించాలనే విషయం కలెక్టరుగారు నిర్ణయించవలసివుంటుంది. కలెక్టరుగారు అప్పుడే యీ కృషికూడా ప్రారంభించినట్లు; సమితులు, రివిన్యూ అధికార్లు, ఇంజనీరింగు సిబ్బందితో చర్చలు జరుపుతున్నట్లు తెలుస్తున్నది. నిర్ణయాలు జరిగినవెంటనే అమలు జరుపుతారట.

అధికార శాసనసభ్యులకంటే, అధికారేతర సభ్యులకు స్వేచ్ఛా స్వాతంత్ర్యాలెక్కువ. నిర్మొగమాటంగా, నిర్భయంగా మాట్లాడే అవకాశం వారికి యెక్కువ వుంటుంది. మనజిల్లాకు సంబంధించి దర్శి శాసనసభ్యుడు శ్రీ రావిపాటి మహానంద శాసనసభలో దక్షతతోమాట్లాడుతున్నాడు.

—కొరవ 12 వ పేజీలో

★ వీళ్లు నిజంగా భక్తులేనంటారా? ★★ ట్రాక్టర్‌మీద పుస్తకాల కట్టలు ★★★ వెంకటగిరి కాలేజి పుద్యమం

నెల్లూరులో యీమధ్యన వేలంవెర్రిగా చిత్రమైన కరపత్రాలు వందలు, వేలు పంపకం జరిగిపోతూ చేతులు మారిపోతున్నవి. అందులోవున్న సారాంశమేమిటయ్యాఅంటే, చదవండి:

ఇటీవల తిరుపతి దేవస్థానంలోనట ఒక పెద్ద సర్పం సరసరమని లోపలకుపాకిపోతుండినదట భక్తితత్పరతలో వుండిపోవలసిన ఆ తిరుపతి భక్తజనులు యీ పామునుచూచి భయపడిపోయి, ఎక్కడ వారక్కడ దాక్కోవడం ప్రారంభించారట, భగవత్సాన్నిధ్యం వదిలేసి! ఇంతలోనే ఆసర్పం వొక మునలి సాధురూపమెత్తేసి ఆ భక్తులకు వొక దివ్యసందేశమిచ్చిందట- ఆ సందేశ సారాంశమేమనగా:

"భక్తులారా, భయాన్ని వీడండి, ధైర్యాన్ని చేపట్టండి. నేను త్వరలోనే యీ భూలోకంలో అవతారమెత్తి, న్యాయాన్ని-ధర్మాన్ని కాపాడి; సమస్త దుర్మార్గాల్ని నాశనం చేసివేస్తాను. సర్వాధికారుల్ని అణచిపారేసి పరిపాలన చేయిస్తాను. మీరు దైవభక్తి కలిగి దానధర్మాలు చేయండి; పాపకార్యాలు మానండి. ఈ విషయం నేను చెప్పినట్లుగా భూలోకంలోని ప్రజలకంతా కరపత్రికల మూలంగా ఎరుక పర్చండి. అధమపక్షం వొక్కొక్కరు రెండువేల మందికైనా తెలియచెప్పండి. అట్లా తెలియచెప్పినవారికి సకలశుభములు చేకూరుతాయి. ఇది నా ఆజ్ఞ. ఈ ఆజ్ఞను పాటించనివారికి మనోవ్యాకులతలు, కష్టాలు కలుగుతాయి...." అనిచెప్పి మళ్లీ ఆ మునలిసాధువు సర్పరూపందాల్చి మాయమైందట. ఇదీ సంగతి!

ఇంకావుంది చూడండి- ఇది తెల్పి బొంబాయిలో వొకాయన 60 కరపత్రాలు వేసి పంచితే 2 వేల లాభం కల్గిందట. మరొకరు యిట్లనేచేస్తే 8 వేల లాభం కల్గిందట. కనుక మీరూచేయండి, చేయకపోతే మీకు కష్టాలు - నష్టాలు కలుగుతాయి అని పురమాయిస్తూ, బెదిరిస్తూ ఆ కరపత్రాల్లో వ్రాయబడివుంది. ఇదీ కథ.

ఇంకేం, మన నెల్లూరు భక్తశిఖామణులు కరపత్రాలమీద కరపత్రాలు ముద్రింపించి నెల్లూరు వీధుల్లో పంపకం చేయిస్తున్నారు. ఇట్లా ప్రజలలో పంపకం చేయించినందుకు ఎందరు నెల్లూరువాళ్లకు ఎంతెంత లాభం కల్గిందోమరి? నెల్లూరు

—కొరవ 11 వ పేజీలో

జాతీయభాష - ఏకైక పరిష్కారమార్గం

దేశభాషకాదగిన అర్హత ఒక్క సంస్కృతానికేవుంది!

ఈ నాడు భారతదేశంలో నలుమూలలా గాలిదుమారంలా చెలరేగి అందరినీ అందోళన పెడుతున్న సమస్యల్లో భాషాసమస్య ఒకటి. తగినంత అవసరంవుంది దానివల్ల నష్టపోయేవారు మాత్రమేగాక, ప్రతీ వారూ ఈ సమస్యాపరిష్కారభారం తామే వహింపబూన్తూ అనేక కష్టనష్టాలకు తాము గురికావడమేగాక ఇతరులను కూడా ఈ సమస్యల్లో ఇరికిస్తున్నారు.

విద్యార్థులు- తమ అధ్యాపకులకూ, సంరక్షకులకూ శ్రమ గలుగుతుండనీ- లేవటి యువనాయకులే నేటి సమస్యా పరిష్కారం చేయదగుననీ తమనెత్తిపై వేసుకొని, ప్రభలకూ ప్రజల ఆస్తులకూ కష్టనష్టాలు కలుగజేస్తున్నారు. కొన్నిఅవాంఛనీయ శక్తులూ- కొందరు అల్లరిమూకలూ వీరికి అండగాచేరి అర్థరహితమైన అవేశంతో పబ్లిక్ సంస్థలైన బస్సు, రైలు, రవాణా సంస్థలపై తమ కోపతాపాలను ప్రకటించి కోట్లకొలదిఆస్తికి అమూల్యమైన ప్రాణాలకూ నష్టం కలిగిస్తున్నారు. కొందరు రాజకీయ నాయకులు ఈ విషయంలో ఔక్యం కలిగించుకొని తమ స్వప్రయోజనాన్ని సాధించుకో జూస్తున్నారు. ఏమయితేనేం- అసలు సమస్య అపరిష్కృతంగానే వుండి సాధించినది ఏమీ కనిపించటంలేదు.

అసలు, ఇంతకీ ఏమిటయ్యా ఇందులోవున్న కిటుకూ అంటే- గాంధీజీ హిందీ అందరికీ దేశం మొత్తంమీద వ్యవహారభాషగా వుండాలన్నారుగనుక, ఆ భాషకి పట్టంగట్టి అందరి నెత్తిమీదా రుద్దాలనే కొందరు హిందీ దురభిమానుల స్వార్థమే ఈ రాద్ధాంతానికంతటికీ మూలకారణం!

మన ప్రభుత్వం- అంటే కేంద్రంలో వున్న కాంగ్రెసుప్రభుత్వం, ఎక్కువమంది బొత్తరాహుల అజమాయిషీలో వుండడం వల్లనూ- ఇంతకంటె ముఖ్యమైన అన్ని విషయాల్లోను- హరిజనసమస్య, మద్యనిషేధం విషయంలో గాంధీజీ సూక్తుల్ని త్రోసిరాజన్నా- హిందీవిషయంలోమాత్రం ఎవ్వరైనా అభ్యంతరం చెబితే గాంధీగారికి అత్మద్రోహం తలపెట్టినవార్నికింద జమకడుతూ, హిందీని రాజభాషగానూ, జాతీయభాషగానూ ఉన్నత పీఠంపై కూర్చుండబెట్టాలని ఎంచి మిగతా అన్ని భాషల్నీ చిన్నచూపు చూస్తున్నారు.

కేంద్రప్రభుత్వం- పేరుకు విద్యావిషయంలో అందరికీ సమాన ప్రతిపత్తి కలిగిందాం అనిపించుకోడానికి త్రిభాషా సూత్రాన్ని- మాతృభాష, హిందీ, అంగ్లం- అందరూ అభ్యసించాలని నిర్ణయించినా హిందీ ఉద్యమోన్మాదులు ఒక్క హిందీ తప్ప ఇంకేభాషా తమవిశ్వవిద్యాలయాల్లో వుండగూడదని "అంగ్రేజీ హటావ్" (అంగ్లాన్ని బహిష్కరించే) ఉద్యమం లేవదీశారు—స్వదేశాభిమానం అనే సాకుతో. ఈ దుమారం ఒక్క అంగ్లంతో సరిపోలేదు- ఈ దురభిమానం ఎంతవరకూ ప్రాకిందంటె ఒక్క హిందీతప్ప ఇతర భాషల్ని గౌరవించడంమాట అటుంచి- అసహ్యించుకోవడం మొదలెట్టేరు.

అక్కడితో పులిమీద నక్కవాత పెట్టుకున్నట్టు అటు ఉత్తరాది హిందీ భాషోన్మాదానికి ప్రతిగా దక్షిణాది హిందీ వ్యతిరేకోద్యమం ఒక్కుమ్మడిగా తలెత్తింది. ఈ ఉన్మాదం ఇటు ఎంత వరకూ ప్రాకిందంటే గుడ్డిగా సంస్కృతాన్నికూడా హిందీక్రిందే జమకట్టి రూపుమాపసాగేరు.

పాలి-అత్యధికసంఖ్యాకులకు అర్థమవుతుందనేసాకుతో ఇంతప్రాధాన్యంఇచ్చే ఈ హిందీకిగల యోగ్యత పరిశీలిద్దామంటే- భారతదేశంలోవున్న భాష లన్నింటిలో

శ్రీ మల్యాల వెంకట శివరామకృష్ణ

తక్కువ జనసంఖ్యమాట్లాడే ఏ ఒక్క భాషకైనా గలవయస్సుగాని, సంస్కృతిగాని, సాహిత్యంగాని, పదజాలంగాని, వేలుమడిచి చెప్పుకోగల మహాగ్రంథాలు (మూలకావ్యాలు) గాని, ఏ ఒక్కటీ ఈ హిందీభాషలో కానరావు.

హిందీ భాషకి అసలు లిపిలేదు- సంస్కృతభాషనుంచి నాగరి లిపిని ఎరువు తీసుకున్నారు. హిందీకి వ్యాకరణంలేదు- పారసీ, అరబ్బీల జన్యమైన ఉర్దూవ్యాకరణమే దీనికి గతి అయింది. ఇక పదజాలమో అన్నిభాషలనుండీ తలకొకొన్ని ఎరువు తెచ్చుకున్న లేదా తద్భవాలైన పదాలేగాని అసలు హిందీభాషకి పదజాలం అంటూ ఏమీలేవు. అయిదారు శతాబ్దాలకి ముందు - అంటే మొఘులసామ్రాజ్య కాలానికిముందు హిందీ అనేభాషేలేదు.

ఉత్తర హిందుస్థానంలో మనకు దొరికే శాసనాలన్నీకూడా బ్రాహ్మీ, ప్రాకృత, పాళీ భాషలలో వుండటమే ఇందుకు నిదర్శనం.

ఎరువులిపి-అరువువ్యాకరణం- పాపా పదజాలం- నాలుగైదు శతాబ్దాల కాల సాహిత్యం-ఇదీ హిందీ భాష నగ్న స్వరూపం. తులసీదాసు రచించిన 'రామమానసచరిత'మే హిందీభాషకు శిరోదార్యమైన మహాకావ్యం - మూలగ్రంథాలు, ప్రాచీనకృతాలంటూ ఏమీ హిందీలోలేవు.

అన్నిభాషల్లోనుండీ (ఆయాప్రాంతీయ భాషలనుండి) పదాల్ని తీసుకుని పుష్టి సంతరించుకున్న హిందీభాష, ప్రాంతీయ భాషలైనవ్రజభాష, మాగధి, అర్ధమాగధి, మైథిలి, శూరసేని, బుందేలి, రాజస్థాని మున్నగు సుమారు 24 భాషల వ్యక్తిత్వాన్ని రూపుమాపి, వాటి అన్నింటిని, ఒట్టి మాంగలిక విభేదాలున్న హిందీభాషేనని బుకాయించి అధికసంఖ్యాకులకి తెలిసినభాష అనిపించుకుంది. అసలు హిందీ అధికసంఖ్యాకుల భాషేకాదు. గాంధీజీ ఉవాచప్రకారం హిందీ 'అధికసంఖ్యాకులు అర్థంచేసుకోగల భాష' - అందరి భాషల్లోనుంచీ అన్నో యిన్నో పదాల్ని సంగ్రహించినప్పుడు ఆ భాష ఆ అందరికీ అంతో యింతో అర్థంకాకేంచేస్తుంది?

ఇంతటి మహోదాత్త చరిత్రగల హిందీని నేటికేంద్రప్రభుత్వం కొన్ని రాజ

—కొరవ 11 వ పేజీలో

వేలము నోటీసు

★★★★★★

నెల్లూరుజిల్లా, గూడూరు తాలూకా, గూడూరు గ్రామ కాపురస్తులు శ్రీ వనువులేటి సిద్దయ్యనాయుడుగారినుండి రావలసిన యిన్‌కంటాక్సుబాకీ రూ. 2,20,338-25 పైసలు వసూలు నిమిత్తము సదరు సిద్దయ్యనాయుడుగారి తాలూకు యీ దిగువ స్థిరాస్తులు టాక్సు రికవరీ ఇన్‌స్పెక్టరు, నెల్లూరు వారిచే 30-4-68 తేదీ పగలు 11 గంటలకు గూడూరు తాలూకాఆఫీసు వద్ద బహిరంగముగా యాలము వేయబడును.

—— స్థిరాస్తి వివరము ——

(1) నెల్లూరుజిల్లా, గూడూరు తాలూకా, గూడూరు గ్రామంలోవున్న 0.54 హెక్టార్లు (50 అంకణముల) స్థలములో గూడూరులో కట్టబడి బిల్డింగుమైకా మ్యానుఫ్యాక్టరింగు కో వారికి నెలకు రూ. 200/- లు కిరాయికు యీయబడిన బిల్డింగు - అసెస్‌మెంటు నెం. 89-B రు. అర్థ సంవత్సరము టాక్సు రూ. 120/- లు.

(2) సర్వే నెం. 1743 రు, పట్టా నెం. 320 రు పడమర గూడూరులో 1-వ వార్డులో 1.63 హెక్టార్లులో 667 చ. మీ. ఖాళీస్థలము (ఎ 4 27 సెం. మీ. లో 0.16$\frac{2}{3}$ సెం.)

—— హద్దులు ——

[తూ] 26 మీ. (86$\frac{2}{3}$') పొడవున సర్కారుడొంక.
[ద] 25 మీ. (83') పొడవున వెంపాటి కనకమ్మ స్థలం.
[ప] 26 మీ. (86$\frac{2}{3}$') పొడవున ఎస్. రాధాకృష్ణయ్యగారిస్థలం.
[ఉ] 25.8 మీ. (85') పొడవున రేటూరి రామారావుగారి స్థలం కొంతవరకు - నెమిళ్ళపూడి చెంచురామయ్యగారి స్థలం కొంతవరకు.

(3) తూర్పు గూడూరులో నున్న పచ్చిక బీడు.

సర్వేనెంబరు	విస్తీర్ణము	శిస్తు
1152	1.638 (య 4—04 ట్లు)	5-9-0
1255/1	3.968 (య 9—82 ట్లు)	13-8-0
1256	2.610 (య 6—45 ట్లు)	8-14-0

వేలమునందు పాల్గొనదలచినవారు పూర్తివివరములను ఇన్‌కంటాక్సు రికవరీ ఇన్‌స్పెక్టరు, టాక్సురికవరీస్క్వాడు, నెల్లూరువారినుండి తెలిసికొనవచ్చును.

మకాం: నెల్లూరు, —పి. శ్రీరామమూర్తి,
23-4-68. టాక్సు రికవరీ ఆఫీసరు - విజయవాడ

నెల్లూరు గుచ్ఛళ్ళు

విమర్శకుడు

మంత్రి నాయుడుగారు

మంత్రి శ్రీ చెంచురామానాయుడుగారి పర్యటనపత్రం ఎప్పుడూలేంది ఈసారి నాయుడుగారికంటే ముందేవచ్చింది. నమ్మలేకపోయాం కాన్లో25 తేది వుదయం-కాదు, సాయంత్రం నెల్లూరు వచ్చారు. 26 తేది మధ్యాహ్నంవరకు నెల్లూరులోనే వుండినారు. 27, 28, 29 ప్రొద్దుటూరు, కదిరి, అనంతపురం; 30 గుంతకల్లు, నంద్యాలలో పర్యటించి, మే 1 తేది వుదయం కావలిచేరుకుని రాత్రి హైద్రాబాదుకు పయనమైవెళ్లారట.

శ్రీ లచ్చన్న

స్వతంత్రపార్టీ అధ్యక్షులు-శాసనసభ ప్రతిపక్షనాయకుడు శ్రీ గౌతు లచ్చన్న, ఉపనాయకుడు శ్రీ పి. రాజగోపాల నాయుడు, ప్రతిపక్ష ఉపనాయకుడు శ్రీ రత్నసభాపతి ప్రభృతులు యీ వారంలో కనిగిరి, ఉదయగిరి, నెల్లూరు, దొరవారి సత్రం వగైరాచోట్ల స్వతంత్రపార్టీసభలలో పాల్గొన్నారు. లచ్చన్నగారి గౌరవార్థం శ్రీ ధనేకుల నరసింహం నెల్లూరులో విందుచేశారు.

శ్రీ ఆర్. ఎల్. రెడ్డి ఇంటి దానం

పిల్లల అనుమతికోసంగా శ్రీ ఆర్. ఎల్. రెడ్డిగారు దానంచేసిన తన స్వంతఇంటిని ఇంకో వారం పదిరోజుల్లోనే ప్రభుత్వం స్వాధీనం చేసుకోబోతున్నదని, హాస్పిటల్ ఆగస్టులో ప్రారంభం కావచ్చునని తెలుస్తున్నది. రిపేర్లు, గిపేర్లుచేసేదానికి ప్రస్తుతానికి 70, 80 వేలు ఖర్చుచేసేట్లుంది. ఆ బంగళాముందరి ఆరామంలో ఒ. పి. గదులు, ఆపరేషన్ థియేటరాదుల నిర్మాణానికి కూడా వెంటనే ప్రభుత్వం పూనుకొంటుందనికూడా తెలుస్తున్నది.

అయినా లంకంత ఇంటిని దానం చేస్తున్నానయ్యాంటే దాన్ని స్వీకరించేదానికి ప్రభుత్వం ఎంత ఆలస్యంచేసింది! ఏమైనా ఆర్. ఎల్. రెడ్డిగారి కోర్కె ఇన్నాళ్లకైనా ఈడేరింది. ప్రభుత్వానికి మంచిబుద్ధిపుట్టింది.

ఎ. సి. కాంశ్యవిగ్రహం

స్వర్గీయ శ్రీ ఎ. సి. కాంశ్య విగ్రహం నెలకొల్పే విషయమై ఒక కమిటీగిమిటీ ఏర్పర్చేదానికోసంగా శ్రీ దొడ్ల శేషారెడ్డిగారు ఒక సమావేశం ఏర్పాటు చేస్తున్నారు-రేపు ఆదివారం 28 తేది సాయంత్రం 6 గంటలకు వి. ఆర్. హైస్కూలు ఆరామంలో.

అట్లనే నెల్లూరుకు భూరివిద్యా వైద్య సంస్థలను ప్రసాదించిన శ్రీ దొడ్ల సుబ్బారెడ్డిగారి కాంశ్యవిగ్రహ ప్రతిష్ఠాపనకూడా జరిపించేదానికిఆలోచించడంవుచితంకాదా?

నెల్లూర్లో డి. ఎం. కె. 'అన్న' సేన

డి. యం. కె. అంటే మద్రాసు డి. ఎం. కె. పార్టీగాదు: దగదర్తి - ముంగమూరు కెనాల్ అట! ఈ కాల్వత్రవ్వకపు పథకానికి టెక్నికల్ శాంక్షన్ ఎప్పుడో జరిగినా మన ఆ. ప్ర. ప్ర. అంటే ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వం దగ్గర డబ్బులేదని మూలబడిపోతుంటే (దాదాపు 25 లక్షలు ఖర్చయ్యే యీ ప్రాజక్టుకు మొన్న బడ్జెట్టులో ముష్టి 16 వేలు కేటాయించిందట. ప్రభుత్వం) పెద్దగా బ్రిడ్జిలు, టెక్నికల్ గొడవలులేని మామూలు కాల్వత్రవ్వకం గాబట్టి ఆ ప్రాంతపు రైతులే ముందుకొచ్చి 'అన్న' సేనగా ఏర్పడి కాల్వ త్రవ్వకానికి పూనుకొంటారట. ఈ మేరకు ప్రాథమిక ప్రయత్నాలు జరుగుతున్నవట. ఈ విషయమై మొన్న శాసనసభలో చర్చ జరిగినపుడు బెజవాడ పాపిరెడ్డిగారే యీ ప్రతిపాదన చేయడం జరిగింది. ఈ నామకరణంచేసిందికూడా పాపిరెడ్డిగారే. స్వర్గీయ లోహియాగారు బ్రతికుండగా అంటుండేవారు వుడ్ ఆర్మీ, వుడ్ ఆర్మీ- అనేవారు. దాన్నిప్పుడు'అన్న'సేనగా ఆర్గనైజ్ చేయాలని చూస్తున్నారు పాపిరెడ్డిగారు. రైతులు వుత్సాహంగా ముందుకొచ్చి యీ పనిని చేపట్టగలరనిఆశిద్దాం. అన్నిచోట్ల శివసేనల వంటి విధ్వంసక సేనలు వుద్భవిస్తుంటే-ఇక్కడ నిర్మాణాత్మక సేన ఏర్పడడం ఆనందదాయకమేకదా!

మావోసూక్తులు

ఇతర అనేక దక్షిణాది నగరాల్లో మాదిరిగా నెల్లూరు గోడలమీదకుసైతం యీ 'మావోసూక్తులు' దిగుమతయ్యాయి.

"Long live Chairman Mao", 'రాజకీయాధికారం తుపాకి గొట్టంలోనుంచి పుడుతుంది - ఇట్లు ఛేర్మెన్ మావో.' (Political power grows out of the barrel of the gun- అనే మావో అంగ్లమాటకి తెలుగు అనువాదం, 'గెరిల్లా పోరాటానికి సిద్ధపడేవేళలు'- అనే ఇత్యాది మావోసూక్తులు నెల్లూరు వీధుల్లో చాల గోడలమీదకు ఎక్కి కూర్చున్నాయి.

ఎక్కడో తెలంగాణంలోనో, విజయవాడలోనో ఇంతింగా వ్రాయబడింది అంటే ఆశ్చర్యపడ్డాం. ఇప్పుడు ఈకార్యం నెల్లూరుకుకూడా వ్యాపించింది. చైనాభక్తుల ఈ వుద్యమం ఒక పథకం ప్రకారమే జరుగుతున్నది. మనది ప్రజాస్వామ్యం. ఎన్నివుళ్లైనా పూయిస్తాం; ఎన్నికాయలైనా కాయిస్తాం; చైనా దళ్ళు వంచకమవుతున్నా వూరుకుంటాం; మావో ప్రచారం బలంగా జరుగుతున్నా చిన్న కుంటాం! దేశానికిఏమిదుర్గతి సంప్రాప్తించబోతుందోననేఆందోళన కలవరపరుస్తుంది

డాక్టర్ రామ్

డాక్టరు వుచ్చలపల్లి రామచంద్రారెడ్డి నిజంగా ధన్యజీవి. ఆయన చనిపోయి సంవత్సరమైందో లేదో అప్పుడే ఆయన చిత్రపటం నెల్లూర్లో రెండుచోట్ల- మున్సిపల్ ఆఫీసులో, టౌన్‌హాల్లో- అలంకరించు నోచుకున్నది. ఈ మాట ఎందుకంటున్నామంటే; అమరజీవి పొట్టి శ్రీరాములు ఆంధ్రులకు రాష్ట్ర భిక్షపెట్టి చనిపోయి 15 ఏళ్లు కావస్తున్నా యింతదాకా టౌన్‌హాల్లో ఆయన చిత్రపటం అలంకరించే ఆలోచనే ఎవరిలోనురాలేదు. పొట్టి శ్రీరాములు గారికంటే గొప్పవారా డాక్టర్ రామ్‌గారు? ఇట్లా పోల్చడంనబబుగాదు. ఎవరిగొప్ప వారిదేకదా.

కావలి వైస్‌ఛేర్మెన్

కావలి మున్సిపాల్టీ వుపాధ్యక్షుని పదవి ఎన్నిక కూడా 24 తేది పోటీ లేకుండానే జరిగిపోయింది. శేతిరెడ్డి వెంకారెడ్డిగారు శ్రీ చక్కా సత్యనారాయణగుప్త పేరు ప్రతిపాదించగా, షేక్ అబ్దుల్ అజీజ్ బలపర్చారు. ఏకగ్రీవంగాఎన్నికైన చక్కా సత్యనారాయణగారిని అభినందిస్తున్నాము.

కార్యవర్గం ఎన్నికకూడా జరిగింది, ఏకగ్రీవంగానే. స్వపక్షంనుండి బుర్రా రాఘవరెడ్డి, షేక్ అబ్దుల్ అజీజ్ గారలు; ప్రతిపక్షంనుండి నూనెను బ్రహ్మణ్యంగారు కార్యవర్గసభ్యులుగా ఎన్నికయ్యారు.

అనంతరం ఛేర్మెన్ మాట్లాడుతూ అందరుకల్సి ప్రజలపైబడిన పన్నుల భారాన్ని తగ్గించడానికి కృషిచేయవల్సి వుందన్నారు. శ్రీ చక్క సత్యం కృతజ్ఞతనువెల్లడిస్తూ, ప్రజలనీటిఎద్దడిని, పన్నుల భారాన్ని తీర్చడానికి కౌన్సిలర్లందరూకల్సి ఏకోన్ముఖంగా కృషిచేద్దామన్నారు. సెక్రటరీ శ్రీ సుబ్రహ్మణ్యంగారు ధన్యవాదాలు సమర్పించారు. 24 సాయంకాలం యంత్రపల్లి కోటీశ్వరరావు కొత్త కౌన్సిలర్ల గౌరవార్థం ఉపాహారవిందుచేశారు.

ఇక అల్డర్‌మెన్ ఎన్నికవుంది. శ్రీ దొడ్ల కోదండరామరెడ్డిగారొక్కరు మాత్రమే నామినేషన్ దాఖలుచేశారు. అందువల్ల అదీ ఏకగ్రీవఎన్నికే.

ఇంకొక్క మాట. వేసవివస్తే మామూలుగా కావల్లో దొంగల భయం మెండుగా వుంటుంది. మున్సిపాల్టీ అయిందని దొంగలకు భయమా? వారంరోజులనుండి దొంగతనాల వార్తలు వినవస్తున్నాయి. పోలీస్ శ్రద్ధగా పనిచేయగలరనే విశ్వసిస్తాం.

మానవష్టం దావా

తనపై నిరాధారమైన వ్రాతలువ్రాసి తన వ్యక్తిత్వకు భంగం కలిగించారని న్యాయవాది శ్రీ జి. వెంకయ్యనాయుడు గారు-'యూత్ కాంగ్రెస్' సంపాదకుడు శ్రీ వి. గోపాలకృష్ణరావు, ప్రచురణకర్త శ్రీ ఎల్. ఆదిశేషారెడ్డిగారలపై, నెల్లూరు రెండవ అడిషనల్ మునిసిఫ్ మేజిస్ట్రేటు కోర్టులో మానవష్టందావా ఒకటి వేశారట.

దేశాభిమాని

మళ్ళీ ఒక కొత్త పత్రిక నెల్లూరులో వెలిసింది. వృద్ధకాంగ్రెస్ సోదరుడు కోరా జన్నిన చిన్నయ్యగారు 'దేశాభిమాని' అనే పేరుతో కొత్తపక్షపత్రికను పెట్టారు. మొన్న టౌన్‌హాల్లో ప్రారంభోత్సవంకూడా జరిపించారు. మంత్రి చెంచురామానాయుడు గారు అధ్యక్షత వహించగా; జి. సి. కొండయ్యగారు ప్రథమసంచికను ఆవిష్కరించారు; శాసనసభ్యులు వగైరాలంతా దీవిస్తూ మాట్లాడారు. గుట్టుగా బుర్రిలో హాస్టలు నడుపుతూ చల్లగా కాలక్షేపం చేస్తుండిన చిన్నయ్యగారికి ఇప్పుడు ఈ పేచరుదురద ఎందుకు పుట్టిందో!

బ్రిడ్జ్ ఆన్ ది రివర్ క్వాయ్

ఇన్నాళ్లకు మళ్లీ లీలామహల్‌కు ఒక మంచిచిత్రం వచ్చింది. ప్రపంచ ప్రఖ్యాత ఫిలింక్రిటిక్ రోగర్‌మాన్వెల్‌గారు ఒక మాట అంటారు "ఫిల్మ్" అనే పుస్తకంలో.

Films are like meals; occassionally you get a good one; but you must go on eating regularly just the same.

ఆయన అన్నట్లు, అప్పుడప్పుడూవచ్చే అరుదైన చిత్రాల్లో ఈ "బ్రిడ్జ్ ఆన్ ది రివర్ క్వాయ్" ఒకటి. ప్రపంచ స్థాయిలో ఉత్తమోత్తమ సినిమాలశ్రేణిలో ఇదికూడా ఒకటిఅని పరిగణించబడిన మేలిచిత్రం. డాక్టర్‌ఝివాగో, లారెన్స్ ఆఫ్ అరేబియా, గ్రేట్ ఎక్స్‌పెక్టేషన్స్-వగైరా ఉత్తమజాతి చిత్రాలను నిర్మించినడైరెక్టరు 'డేవిడ్‌లీన్' గారి చిత్రమే ఇది. ఇట్లాంటి చిత్రాలను అప్పుడప్పుడైనా చూచేఅలవాటుచేసుకుంటే మన ప్రేక్షకుల్లో వుత్తమాభిరుచి అనేదానికి బీజమేర్పడుతుందేమో.

అధికారవర్గం

నెల్లూరు డి. ఎస్. పి. గా చెడ్డపేరు తెచ్చుకోకుండా మంచిగా, నిజాయితీగా పని చేసిన శ్రీ సుబ్బారాయుడుగారు హైద్రాబాదుకు బదలీఅయ్యారు. వారిస్థానే ఎ. బి. రామచంద్రాజగారు నియమితులైనారట.

. . .

రోడ్లు-బిల్డింగుల డివిజనల్ ఇంజనీరు శ్రీ ఇ. ఇ. పీటర్ ఏలూరుకు బదలీ చేయబడి; వారి బదులు నిజామాబాదునుండి పి. సీతారామయ్యగారు నియమింపబడినారు.

పీటర్‌గారి హయాంలో వేయబడినరోడ్లు మునసష్టంగా వున్నాయంటే, వారిబదిలీ ఎంత సంతోషదాయకమో వేరుగా చెప్ప బనిలేదు.

జనసంబంధ యాత్రాస్పెషల్

బొరా మన ప్రభుత్వానికి ఏమి పోయే కాలం వచ్చింది! అన్నిట్లోను వేలుపెడుతున్నది. యాత్రా స్పెషల్‌నుకూడా సేషన లైట్ చేయదల్చినట్లుంది.

టూరిజం అభివృద్ధిపేర ఆంధ్రప్రదేశ్ జనసంబంధశాఖపేర రేపు మే 16 తేది నుండి పక్షంరోజులపాటు దక్షిణ భారత యాత్ర నిర్వహిస్తున్నదట. దక్షిణాదిలోని అన్ని ప్రధాన యాత్రాస్థలాల్ను చూపిస్తుందట. భోజనాది వసతి సౌకర్యాలతోపాటు టిక్కెట్టు ఒక్కటికి 450 రూపాయలట. పన్నెండు సంవత్సరాలు దాటితేనే యీ యాత్రకు అర్హులట. వివరాలు నెల్లూరు జనసంబంధశాఖవారి నడిగి తెల్సుకోవచ్చు నోపికున్నవారు. రాష్ట్రంలో టూరిజం అభివృద్ధి అంటే యిదేకాబోలు.

కావలి మునిసిపల్ ఛేర్మెన్
శ్రీ తోట రామమూర్తి

వర్షం

శుక్రవారం-రాత్రి ఈ పంక్తులు వ్రాసే సమయంలో పెద్దగాగాలిపిది వర్షం కురిసింది. గాలివస్తే, దినుసుపడితే కరెంటు పోవాల్సిందేనా? పిడుగూడా పడింది.

నెల్లూరు బజారు

మొలగొలుకులు	పుట్టి	560-00
దొంగసంబరు		500-00
శేనర్లు	,,	480-00
ఈశ్వర్లు	,,	450-00
రాగులు	,,	610-00
జొన్నలు	,,	700-00

ఇల్లు విక్రయించబడును

* * *

నెల్లూరు టవును పొగతోటలో వార్డు నెం 16 రు, డోర్ నెం. 517 రు బిల్డెయిల్లు (ఇదివరలో నెల్లూరు ఇన్‌కంటాక్సు ఆఫీసువారుండిన యిల్లు) పూర్తి యిల్లుగా గాని, భాగములుగా విభజించిగాని విక్రయించబడును. వలయువారు క్రింది అడ్రసువారితో సంప్రదించవచ్చును.

సరస్వతి సుందరరాజయ్య,
మామిడిపూడిగ్రామము,
నెల్లూరు తాలూకా.

ఆయిల్ ఇంజన్ అమ్మబడును

* * *

"రస్టన్" 11 హెచ్. పి. ఆయిలు ఇంజను - పంపుసెట్టుతో కలసి అమ్మబడును.

వివరములకు :-
సుధాకర్ ఏజన్సీస్,
ట్రంకురోడ్డు — నెల్లూరు
ఫోన్ : 624.

For all kinds of: **PAINTING**
SPRAY PAINTING
CUSHION WORKS
CONTACT: To pleasure Cars

painting department
BHAVANI INDUSTRIAL CORPORATION
Manufacturers of Diesel Oil Engines
Rangamayakulapet, NELLORE (A. P.)
Grams: BINCOR. Phone: 459 Ex.

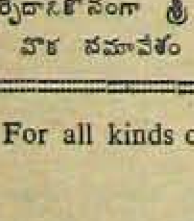

వివాహమునకు — ముందు-వెనుక
పోయిన యవ్వనమును తిరుగా పొందండి.

మీ వ్యాధి ఏరకమైనను దిగులుపడవద్దు- పురుషత్వం తక్కువ ఇంద్రియ బలహీనత, బాల్యంలోవృద్ధత్వం, స్వప్నస్ఖలితం, శరీర బలహీనత, అజీర్ణం, మలబద్ధకం, శీఘ్రస్ఖలితం, మూత్రంలో ఇంద్రియం కలిసిపోవుట, నరముల బలహీనత, వివాహమైన తర్వాత నిరుత్సాహం కలుగుట ఇటువంటి గుణములు గలవారు, శృంగారరహస్య నిపుణులైన డా. చౌదరి గారిని సంప్రదించండి. —— మా డిస్పెన్సరీ ——

చౌదరి డిస్పెన్సరి, కో-ఆపరేటివ్ బ్యాంకు ఎదుట, 16/112, ట్రంకురోడ్డు - నెల్లూరు

నెల్లూరు మున్సిపాలిటీవారి ప్రకటన

1967-68 సంవత్సరములో కృష్ణాపట్నంరోడ్డు ఎరువులడిపోలోనూ, నరుకూరురోడ్డు ఎరువులడిపోలోనూ తయారుచేయబడిన సుమారు 7848 టన్నుల ఎరువును యీ క్రింద వివరింపబడిన ప్రదేశములలో వాటికి యెదురుగా చూపబడిన తేదులలో బహిరంగముగా వేలము వేయబడును. లాటు 1-కి రూ. 10/- లు ధరావతు చెల్లించి పాటలో పాల్గొనవలయును. వేలము షరతులవగైరాలను మున్సిపల్ ఆఫీసు పనిచేయుకాలంలో తెల్సుకొనవచ్చును.

ఎరువుల వివరము	వేలమువేయు స్థలము	వేలమువేయు తేది
(1) కృష్ణాపట్నంరోడ్డు డిపోలో తయారుచేయబడిన ఎరువులు	కృష్ణాపట్నంరోడ్డు డిపోవద్ద	6-5-68 తేది ఉ॥ 9 గంటకు.
(2) నరుకూరురోడ్డు డిపోలో తయారుచేయబడిన ఎరువులు	నరుకూరురోడ్డు డిపోవద్ద	7-5-68 తేది ఉ॥ 9 గంటకు.

-ఎస్. యం. ముర్తుజా - సెక్రటరీ.

జనసంఘీయులపై లెఫ్ట్‌కామ్రేడ్ల సాయుధదాడి

ఐదుగురికి గాయాలు - తొమ్మిదిమంది కమ్యూనిస్టు కార్యకర్తల అరెస్టు - బెయిలుపై విడుదల

లెఫ్టుకమ్యూనిస్టు – జనసంఘం: ఇవి రెండు వేర్వేరుమార్గాల్లో తీరావేశంకల్గిన పక్షాలు; ఉత్తర దక్షిణధృవాలవంటివి. వాళ్ల సిద్ధాంతాలు–ధోరణులు పరస్పర విరుద్ధాలైనా ఆ ఇరుపక్షాల కార్యకర్తల్లో వారివారి సిద్ధాంతాలపట్ల అచంచలమైన, ఇంకోవిధంగా చెప్పాలంటే వొక మూఢమైన, విశ్వాసబలం కాకలుతీరివుంటుంది.

అట్లాంటివారు నెల్లూరులో వొకేపేటలో 'ఆల్మోస్టు' ప్రక్కప్రక్కనే తమ తమ కార్యక్షేత్రాల్ని నెలకొల్పుకొనివుండడం, బహుకాలంనుండి సహజీవనం నెరపుతుండడం కొందరికి ఆశ్చర్యంగానేవుంటూ వచ్చింది. తమ మధ్యన పచ్చగడ్డివేస్తే భగ్గుమనే వీరు యింతకాలం యే ఘర్షణలు, గొడవలు లేకుండా ప్రశాంత ధోరణిలో యెట్లా నెట్టుకొచ్చుకోగలుగుతున్నారా అని ఆశ్చర్యపడుతూవచ్చాంకూడా.

ఇన్నాళ్ళకు ఆరోజు రానేవచ్చింది. వీళ్ళిద్దరూ మొన్న 23 తేది సాయంత్రం ఘర్షణ పడ్డారు; తలలు బాదుకున్నారు. జనసంఘీయుల్ని అదమర్చి, లెఫ్టుకమ్యూనిస్టులు కర్రలతో, కత్తులతో వచ్చి దాడిచేశారు. ఐదుగురు జనసంఘీయులకు గాయాలుతగిలాయి. అందులో ఇద్దరికి తగిలినగాయాలు బలమైనవే.

నెల్లూరు కస్తూరిదేవినగర్‌లో పాత 'పీపుల్స్‌పాలీక్లినిక్' (అంటే పుచ్చలపల్లి రామచంద్రారెడ్డిగారి పాత హాస్పిటల్) కాంపౌండు లెఫ్టుకమ్యూనిస్టులకు వొక అనధికారమైన దుర్గమైతే, దానికి 50 గజాలలోపల్నేవున్న వొక అరుబయలు స్థలంలో ఆర్. ఎస్. ఎస్. వారు (అంటే జనసంఘీయుల్లో వొక 'వింగ్' వంటి వారేకదా, సందేహమెందుకు?) డ్రిల్లు చేసుకునే మైదానంగా వాడుకుంటూ వచ్చారు. ఈ సహజీవనం బహుకాలంగా జరుగుతున్నదే.

ఈ ఘర్షణకుముందురోజు కొంత మంది జనసంఘం విద్యార్థులు తమ మామూలు ప్రదేశపరిసరాల్లో కల్సుకుని, ప్రస్తుతం వి. ఆర్. కాలేజి స్టూడెంట్సు యూనియన్ వుపాధ్యక్షుడు, రాబోయే సంవత్సరం కాలేజి ఎన్నికల్నుగూర్చి చర్చించుకుంటూ వలానా విద్యార్థులు కమ్యూనిస్టులని, వారు మనకు ఓటివ్వరని ఏమోమో బిగ్గరగా మాట్లాడుకుంటూ వుండినారట. ఆ సమయంలో హాస్పిటల్–నర్సింగుహవున్ గేటుముందర నిలబడి వున్న తంబి వెంకయ్య విని ఏదో దబాయింపుధోరణిలో మాట్లాడారట; దానిమీద మాటమాటపెరిగి చిన్నఘర్షణ జరిగిందని తెలుస్తున్నది. ఆ పిమ్మట జనసంఘం యువకులు కొందరు-కమ్యూనిస్టు, చైనా వ్యతిరేక నినాదాలు చేశారనీ అంటారు.

ఈ వ్యవహారం సహజంగా ఆ క్లినిక్‌లో ముఖ్య సిబ్బందిని (లె. క. కార్యకర్తల్ని) కలవరపర్చివుంటుంది, రెచ్చగొట్టివుంటుంది. ఆరోజు సాయంత్రం మళ్ళీ ఆర్. ఎస్. ఎస్. సోదరులకు, ఆ తంబి వెంకయ్యకు ఘర్షణజరిగినట్లున్నది; మళ్లీ వొకరొకరు తిట్టుకోవడం జరిగినట్లున్నది; అందులో వొకరు డ్రిల్లుకర్రతో వెంకయ్యచేతిమీద కొట్టడం జరిగిందంటూకూడా అంటారు. కర్ర ఎత్తడం జరిగిందేకాని కొట్టలేదు అని ఇవతలిపక్షంవారు అంటారు. ఎట్లయితేనేం, ఎవరిదారినవారు విడిపోయారు. ఈయువకులు వచ్చి మళ్లీ తమ మామూలు డ్రిల్ స్థలంలో సమావేశమయ్యారు.

తర్వాత కొంతసేపటికి లెఫ్ట్ కమ్యూనిస్టులు 30-40 మంది ఎక్కడెక్కడి నుంచోవచ్చి పొగ్గె కర్రలతో కమ్ములతో దిగి యీ ఆర్. ఎస్. ఎస్. వారిపై దూకారట. ఇంతలోనే నెల్లూరు జనసంఘ శాసనసభ్యుడు శ్రీ అన్నదాత మాధవరావు గారు అక్కడకు రావడం జరిగిందట. (మామూలుగా మాధవరావుగారు టౌనులోవుంటే సాయంత్రంపూట ఈడ్రిల్లు స్థలానికివచ్చి ప్రణామం తీసుకొనివెళ్లే అలవాటు వున్నదట) మాధవరావుగారి పైకికూడా వొక కమ్యూనిస్టు కర్రఎత్తాడని, అది దూసిపోయి వెనుక రాము కున్నదనీ అంటారు. మాధవరావుగారు ఏదో సామ్యంగా చెప్పబోతే కమ్యూనిస్టు సోదరులు వినిపించుకొనే స్థితిలో వున్నట్లులేరని తెల్సుకుని, సమీపంలో వున్న ఫోనుదగ్గరకెళ్లి పోలీసుకు యీదుర్ఘటన విషయం తెలియజేయడం జరిగింది. పోలీస్ వరుగెత్తుకొచ్చేలోపల లెఫ్టులు తాము తలపెట్టిన దుండగం చేసివేశారు; నయిగురైదుగుర్ని తీవ్రంగాకొట్టి గాయపర్చారు. ఈ ఘర్షణ సందర్భంలో డాక్టరు జె. శేషారెడ్డిగారుకూడా ఆ సన్నివేశంలో వుండడం గమనార్హమైన విషయం. ఇతర కమ్యూనిస్టు నాయకులు ఎస్ వి.కృష్ణయ్య వగైరాల పేర్లుకూడా వినబడుతున్నాయి.

ఇదీ జరిగిన విషయం. ఈరైటింగులో దెబ్బలుతిన్న జనసంఘీయులు– గంపల సుబ్రహ్మణ్యం, ఏ. పోలయ్య, వి. రామచంద్రరాజు, పాటూరు శ్రీనివాసులు, గంపల రామయ్యగారలు.

నెల్లూరు టౌనుపోలీస్‌వారుఅరెస్టుచేసిన కమ్యూనిస్టు సోదరులు: డాక్టరు శేషారెడ్డి, తంబి వెంకయ్య, ఎం.అప్పయ్య, రాజు, శీలం పురుషోత్తం, షేక్ సాహెబ్, షేక్ బాషా, మేకల రామయ్య, పేరం రమణయ్య. 30, 40మందివుంటే తొమ్మిదిమందినే అరెస్టు చేయడం జరిగింది. ఇంకా కొన్ని అరెస్టులుంటాయోలేదో తెలియదు. 23తేది రాత్రి నుంచి వీళ్లంతా పోలీస్‌కస్టడీలోనే వున్నట్లున్నారు. నెల్లూరు రెండో అడిషనల్ ఫస్టుక్లాసు మేజిస్ట్రేటు డి వి. సుబ్బారావు గారి కోర్టులో కేసుపెట్టారని; మొదటి యిద్దరూ జామీనుమీద మరురోజే విడుదలయ్యారని, మిగతావారుకూడా 26 తేది జామీనుమీద విడుదలయ్యారని తెలుస్తున్నది.

ఇటీవల కనకమహల్ వ్యవహారమప్పటినుంచీ, వి. ఆర్. కాలేజి విద్యార్థి యూనియన్ వైస్ ప్రెసిడెంటుమీద–అవర్గీయులు పగపట్టివుండినారని; ఆ పగలు సెగలు యీరూపంగా తీర్చుకోచూశారా–అనిఅనుమానిస్తున్నారు. లెఫ్టుకమ్యూనిస్టులు తమ విప్లవ యుద్ధగుండాన్ని ఎప్పుడూ అటీ, ఇటీ, ఏవో సమిధలువేసి జ్వలింపచేస్తూ తమ వీరపోరాటధ్యేయాన్ని ఎగురవేస్తూవుండాలి కాబోలు! అదూపంగాతప్ప మరోవిధంగా తమవునికిని చాటుకోలేరా?

—మా. ప్ర. వి.

జిల్లారాజకీయాలు

(మొదటిపేజీతరువాయి)

లున్నాయి. వర్గాలుగా లేకపోయినా, చిన్న మనస్పర్థలు చిన్నధోరణులు ద్యోతకమవుతాయి. అందరూ స్వేచ్ఛాపథగాములే. నాయకత్వాలు అనుచరత్వాలులేవు. సమానత్వం నాలుగుపాదాలతో నడుస్తుంది. ఏకీకరణశక్తిలేదు. శాసించేశక్తిలేదు. ఆలోపం అడుగడుగున కనపడుతుంది. ఈ వర్గంలోని ముఖ్యుల్లో చంద్రశేఖరరెడ్డిగారి ప్రత్యేకాభిమానంకలవారు కొందరున్నారు. ఆయన తమవర్గాన్నివీడి పోరాదనుకునే వారున్నారు. ఆయనకు తమవర్గంపట్ల అసంతృప్తి ఎందుకు కలిగిందో తెలిసికొని, దానిని తొలగించి, ఆయనకు తమవర్గంలో నిలిపించాలని అభిలషించేవారున్నారు. అటువంటి ప్రయత్నాలు గత రెండు మూడు వారాలలో రెండుసార్లు జరిగినట్లున్నాయి. శ్రీ రేబాల దశరథరామరెడ్డిగారు ఆప్రయత్నానికి పౌరోహిత్యం నెరపినట్లున్నారు.

నెల్లూరులో జరిగిన సమావేశంలో చంద్రశేఖరరెడ్డిగారు తాను వర్గం మారలేదని, ఆనంవారివర్గంలో చేరలేదని, చేరే వుద్దేశ్యంలేదని, చేరబోనని స్పష్టంగా చెప్పాడట. అట్లనే చెంచురామానాయుడు గారితో ఇక తనకు కుదరదనికూడా తేల్చి చెప్పేశాడట నాయుడుగారిమీద చార్జిషీటు దాఖలుచేశాడట. వర్గం మారదలచుకుంటే తమకు ఆక్షేపణ లేదని, అవర్గంలోకి పోవడం లాభదాయకమనుకుంటే తాము సంతోషిస్తామని, ఏదైనా చెప్పిచేయడం వుచితమని వారు అడగడం, చంద్రశేఖరరెడ్డిగారు శివశివ అని చెవులు మూసుకోవడం జరిగిందట. ఇంకా సందేహాలు–సమాధానాలసంవాదం కూడా కొంత జరిగినట్లుంది. సమావేశం ముగించబడి, మళ్ళీ హైదరాబాదులో కలుసుకునేటట్లు, చెంచురామానాయుడు–చంద్రశేఖరరెడ్డిగారలను ముఖాముఖి మాట్లాడించి, అపోహాలు – అభిప్రాయ భేదాలు తొలగింపజేసేట్లు అనుకున్నారట.

అనుకున్నప్రకారం హైదరాబాదులో కలుసుకున్నారట. చంద్రశేఖరరెడ్డిగారు మాత్రం గైరుహాజరు! సమావేశమైనవారు చంద్రశేఖరరెడ్డిగారి ఆరోపణలనుగూర్చి నాయుడుగారిని అడగడం, వారు సమాధానం చెప్పడం, సందేహం నివృత్తికావడం జరిగిందట. వర్గాన్ని కట్టుదిట్టంగా నడుపుకోడాన్నిగూర్చి, జిల్లా నాయకత్వాన్నిగూర్చి, జిల్లా కాంగ్రెసునుగూర్చి బ్యాంకి ఎన్నికలు వగైరాలనుగూర్చి నిర్ణయాలు గైకొన్నారట. వీళ్లు చంద్రశేఖరరెడ్డి గారి ఆశను వదిలుకున్నట్లేనంటారు.

చంద్రశేఖరరెడ్డిగారు ఈ సమావేశం సమయానికి హైదరాబాదులో వుండినారో, లేక పోయి అప్పటికి తిరిగివచ్చేశారోకాని; వున్నా హాజరయ్యేవుద్దేశ్యంలేదని విషయజ్ఞులంటారు. తాను విప్లవవర్గాన్నివదలిపెట్టి పోలేదని, ఆనంవారివర్గంలో చేరలేదని నెల్లూరులో నిలబలికిన చంద్రశేఖరరెడ్డి గారు; హైదరాబాదులో ముఖ్యమంత్రిని కలుసుకొని–పి. ఐ. సి. సి. సభ్యత్వం విషయంలోవలెనే – మరేదో విషయంలో మనవిచేసుకొనివచ్చారంటే; వారు విప్లవ వర్గంవారి సమావేశానికి హాజరుకాగలరని కాని, అవర్గంలోనే వుండగలరనికాని ఆశించడం పొరపాటేగదా! చంద్రశేఖర రెడ్డిగారు ముఖ్యమంత్రిని కలుసుకున్నది ముఖ్యమైన పనిమీదనే!–ప్రదేశ్ కాంగ్రెస్ కార్యవర్గంలో చెంచురామానాయుడు వర్గంవారికెవ్వరికీ స్థానమివ్వకండి, సంజీవ రెడ్డిగారికివ్వండి అని చెప్పుకొనివచ్చారని వదంతి. ఇది నిజమైతే, చంద్రశేఖరరెడ్డి గారు ఆనంవారివర్గంలో చేరలేదని నమ్మడం తెలివితక్కువ తనమేకాదా?

విప్లవవర్గంలో వుండకుండా, ఆనంవారి వర్గంలో చేరకుండా, చంద్రశేఖరరెడ్డిగారు ఏమిచేయదలచినట్లు? జిల్లా రాజకీయాలలో త్రికోణపువర్గాన్ని సృష్టించుకోవడం వారి సంకల్పమా? దానివల్ల కలుగగల ప్రయోజనం? ఆ స్వర్గాన్ని నిలుపుకోగలిగిన బలం? చంద్రశేఖరరెడ్డిగారు విప్లవవర్గీయుడుగా చెలామణి అవుతూ, సంజీవరెడ్డి గారి సహకారంతో పి. వ. సు నిర్మాణకం చేసుకోవాలనుకున్నారు; నాయుడు, నాయుడుగారి స్వంతమనుషులు మినహా మిగిలినవారినందరినీ తనతో లాగుకోవాలనుకొన్నారు. కాని గురి తప్పింది. నాయుడు మినహా విప్లవవర్గమంతా తనదే నని ముఖ్యమంత్రిని నమ్మించాలనుకున్నారు, పి. ఐ. సి. సి. సభ్యత్వ రాయబారం నడిపారు; అదీ మిస్‌ఫైర్ అయింది. చంద్రశేఖరరెడ్డిగారి ఈ ఆలోచనలు, అంచనాలు అన్నీ విఫలమయ్యాయి. చంద్రశేఖరరెడ్డిగారిమీద బయటిశక్తుల ప్రభావం, జిల్లాలోని మిత్రుల సలహాలు పనిచేసి వుండవచ్చు. లేకుంటే యింత తప్పుగా అంచనా వేసుకొని దిగివుండేవాడు కాదేమో! ఇరువర్గాలకు స్నేహంగా వుండదలచిన చంద్రశేఖరరెడ్డి–ఇరువర్గాలవారిని కలపుటకు కృషిచేసివుంటే ఎంతో వుదాత్తంగావుండేది; దానికి అనుకూలమైన వాతావరణం ఏర్పడేవరకు తాను తొందర పడకుండావుంటే ఎంతో బాగుండేది. ఇప్పుడు యిరువురికీ విశ్వాసంలేకుండా చేసుకున్నాడా–అనిపిస్తుంది.

, , ,

ఆనం సంజీవరెడ్డిగారుగూడా మొన్న హైదరాబాదుకో విప్లవవర్గీయులనుకునే కొందరితో సంప్రతింపులు జరిపినట్లుంది. పి. సి. మరణానంతరం అందరితో సర్దుబాటు చేసుకొంపోవాలనే నిర్ణయానికి వచ్చామని, జిల్లాలో ఐక్యతకు తాను సిద్ధమని చెప్పారట. అయితే చెంచురామానాయుడుగారితో తాము కలవలేమన్నారట. ఆయన తమను 'అవమానించాడ'ని అంటాడట.

సంజీవరెడ్డి ప్రస్తుతం పూర్తిగా బ్రహ్మానందరెడ్డిగారి నాయకత్వాన్ని శిరసావహించినట్లుగానే కనబడుతుంది. సయోధ్యులతో సంబంధాలను తెగతెంపులు చేసుకున్నట్లేవుంది. అమాత్య నీలం సంజీవరెడ్డిగారికి సయోధ్యులు ఏర్పాటుచేసిన ఒక విందుసమావేశానికికూడా పోలేదట. రాజ్యసభ ఎన్నికల్లో సయోధ్యుల ఒత్తిడికి తట్టుకొని, ముఖ్యమంత్రిపక్షంగా గట్టిగానిలబడ్డాడట సయోధ్యులుకూడా సంజీవరెడ్డిగారిని వదలుకున్నారంటారు.

అందువల్లజిల్లాలోని ఇరువర్గాలకు ముఖ్యమంత్రే నాయకుడయ్యాడు. నేటి జిల్లారాజకీయాల విచిత్రపరిస్థితికి యిదే కారణం. చంద్రశేఖరరెడ్డిగారి ప్రహసనానికి ప్రోద్బల కారణంకూడా ఇదేనేమో. ముఖ్యమంత్రిగారు రెండువర్గాలను వేరువేరుగానే వుంచి, పోట్లాడుకుంటుంటే చూస్తూ, యిరువురినీ మార్చి మార్చి ఆదరిస్తు అనాదరిస్తూ, ఈ గందరగోళపుస్థితినే కొనసాగిస్తారో; లేక యిరువురినీ ఏకంచేయుటకు ప్రయత్నిస్తారో తెలియదు. చెంచురామానాయుడుగారిని బహిష్కరించి, కట్టకట్టాలని సంజీవరెడ్డి–చంద్రశేఖరరెడ్డిగార్ల వైఖరులు స్పష్టంగా చాటుతున్నపుడు – ఈ పరిస్థితిని బ్రహ్మానందరెడ్డిగారు ఎట్లా ఎదుర్కొంటారో, పరిష్కరిస్తారో చూడవలసివుంది. మొత్తానికి ముఖ్యమంత్రి జిల్లాను చీల్చాడు; తన అనుయాయులనుకున్నవారిని గబ్బుపట్టించాడు.

ఈ పరిస్థితుల్లో జిల్లా రాజకీయాలు ఏరూపాన్ని ధరిస్తాయో, ఏ పరిణామాలు సంతరిస్తాయో మరి!

—— మా రా. వ

హైదరాబాదులేఖ

(మొదటిపేజీతరువాయి)

సంస్థను పునరుజ్జీవింపజేయడానికి బ్రహ్మానందరెడ్డిగారికి సంపూర్ణంగాలభ్యమైన ఈ సదవకాశాన్ని జారవిడవడమే అవుతుందని వీరంతా వాదించారట.

ముఖ్యమంత్రిగారుకూడా క్రితంవారం విశాఖపట్టణంలో ప్రసంగిస్తూ యువకులు కాంగ్రెస్ సంస్థలో బాధ్యతలను ఇతోధికంగా వహించాలని, జాతివ్యతిరేకశక్తుల వలనకలిగిముప్పునుండి ప్రజలను పరిరక్షించడంలో ముందంజ వేయాలని యువకులకు పిలుపు ఇచ్చారు. కాని ప్రదేశ్ కాంగ్రెస్ అధ్యక్ష పదవికి మళ్లీ కాకానిలాంటి వృద్ధమూర్తిని, అదీ నెంత అనుభవశాలి యైన వ్యక్తి, మళ్లీ అధ్యక్షుడుగా ఎన్నికచేయించడం వింతగానే తోచింది.

ఐతే, అదివరకే ఈ లేఖల్లో పేర్కొన్నట్లు కాకానిగారిని అధ్యక్షస్థానాన్నుంచి తప్పించిన అనంతరం ఏంచేయాలో ముఖ్యమంత్రికి తోచలేదని, ఏలాదిబోర్డు అధ్యక్ష పదవితోనో ఆయన సంతృప్తిచెందే వ్యక్తి కాకపోవడంవల్ల ఈనిర్ణయానికి ఆయన రావలసివచ్చిందని అంటారు.

ఏప్రిల్ 18 నాటి ప్రదేశ్ కాంగ్రెస్ సమావేశాన్ని ముఖ్యమంత్రి నడిపించిన తీరు చూచినతరువాత ఏమైనాసరే కాంగ్రెస్‌ను పునరుజ్జీవింపచేయాలనే సంకల్పం ముఖ్యమంత్రికి, ఆయన సహచరులకు బాగా కలిగిందని చెప్పవలసివుంటుంది. "అవసరమైతే కాఫీ సప్లయిచేస్తాం చివరిదాకా కూర్చొని కాంగ్రెస్ పునరుజ్జీవనానికి ఏంచర్యలు తీసుకోవాలో సూచించం"డని ఆయన సభ్యులకు విజ్ఞప్తి చేశారు. సభ్యుల్లో పలువురు చివరిదాకా (అంటే దాదాపు నాలుగ్గంటలు) కూర్చుని ముఖ్యమంత్రి విజ్ఞప్తిని మన్నించినమాట నిజమేకాని, కాంగ్రెస్‌ను పటిష్టమైన క్రమశిక్షణగల సంస్థగా రూపొందించడం అసాధ్యమనే భావం, విశ్వాసం సభ్యుల్లో అందరిలో కనిపించింది.

సలహాలు కావాలని ముఖ్యమంత్రి కోరినప్పుడు, సభ్యులుచేసిన ప్రసంగాలు ముఖ్యమంత్రికి చాలా ఆశాభంగాన్ని కలిగించాయి. సంస్థను పటిష్ఠం చేయడానికి ప్రజలను అభివృద్ధిపనుల్లో పాల్గొనచేసేందుకు; యువకులను, గిరిజనులను కమ్యూనిస్టు మొదలైన ప్రతిపక్షాల బారినుంచి తప్పించే సలహాలివ్వమని ముఖ్యమంత్రి కోరితే ప్రసంగాలుచేసిన డాక్టర్ టి. వి. యస్. చలపతిరావు ప్రభృతులు మంత్రులను దుయ్యబట్ట నారంభించారు.

ఒక కార్య ప్రణాళికను రూపొందించడానికి కాంగ్రెస్‌వాదుల ప్రత్యేకసదస్సును ఏర్పాటు చేయాలని వి. వి. రాజుగారు ప్రతిపాదిస్తే, ప్రత్యేక సదస్సు ఎందుకు, ప్రదేశ్ కాంగ్రెస్సే సమావేశపరచి ఇలాటి విషయాలను చర్చిస్తేచాలదా, ఎన్నికల కోసమే ప్రదేశ్ కాంగ్రెస్ సమావేశం జరగాలా అని కొండా లక్ష్మణ్ బాపూజీ అన్నారు.

చివరికి ముఖ్యమంత్రి విసిగి, కొత్త కార్యవర్గం ఈ విషయాలను చర్చిస్తుందని ప్రకటించి సమావేశాన్ని ముగింపుచేశారు.

కొత్త కార్యవర్గ సభ్యులను, ప్రదేశ్ కాంగ్రెస్ సంఘాధ్యక్షుడు, కాంగ్రెస్ శాసనసభ పార్టీ నాయకుడు కలిసి నిర్ణయిస్తారని వి. వి. రాజు ప్రతిపాదించగా, సమావేశం ఆమోదించారు. ఇలాంటి నిర్ణయాలను ఇటీవలి ప్రదేశ్ కాంగ్రెస్ అధ్యక్షుడు తనంతట తాను చేయకపోయినప్పటికీ, తీర్మానంలో మాత్రం అధికారం అధ్యక్షుడికి మాత్రమేఇస్తూ ఈ నామినేషను ఉండడం ఆచారం; కాని ఏప్రిల్ 18 నాటి తీర్మానంతో, ప్రదేశ్ కాంగ్రెస్ అధ్యక్షపదవి ఎలా నామమాత్రమైపోయిందో తేలిపోయింది. ఆ స్థానంలో ఎవరున్నా వారు ఉత్సవ విగ్రహమే; మూలవిరాట్టు "జయనంద నిలయం"గా మారిన శ్రీ బ్రహ్మానంద నిలయంలోనే ఉంటుంది.

—

జమీన్‌రైతు

సంవత్సరం చందా రు. 12–00
6 మాసములకు ,, 7–00
అంతకు తక్కువకాలమునకు పంపబడదు.

వాకాడు సేద్యం

(4-వ పేజీ తరువాయి)

ఏపనైనా బ్రహ్మాండంగా చేయడం బాలకృష్ణారెడ్డిగారి విలక్షణం. చిన్నపనిచేయడం వారికి చేతకాదనే అనుకోవలసి వుంటుంది. మూడువేలమంది బాల బాలికలున్న హాస్టలు ఎక్కడుంది?- అదివారికు విశిష్టత. వ్యవసాయంలో కూడా ఈ విలక్షణం కొట్టవచ్చినట్టు కనబడుతుంది. బాలకృష్ణారెడ్డిగారికి ఇప్పుడు రెండు వ్యవసాయ క్షేత్రాలున్నాయి. ఒకటి పాతది, ఇంకొకటి కొత్తది. పాతదంటే- వయస్సులోకాదు; రూపులో; ఎన్నో సంవత్సరాలనాటిది కానిదే, దానికి ఆ రూపురేఖలు రావు. అందువల్లే పాతది అంటున్నాను. సంవత్సరం వయస్సుగలది ఒకటుంది. కొనడం, బుల్‌డోజర్‌తో చదును చేయడం, కాల్వలు గిల్వలు తీర్చిదిద్దడం, ఫిల్టర్ పాయింట్లు వేయడం, విద్యుచ్ఛక్తి తేవడం, పైరు పెట్టడం, ఫలితం పొందడం- అంతా ఒక్క సంవత్సరంలో జరిగి పోయింది. విస్తీర్ణం వందఎకరాలు. ఇది సాగయ్యే ఇప్పుడు అప్పటి దృశ్యంచూచిన ఈలేఖరికి అది రాక్షససేద్యం అనిపించింది. అసాధ్యమైనకార్యాన్ని సాధ్యంచేయడంలో అసురసమమైనకృషి జరుగుతున్నట్లనిపించింది. ''మీది రాక్షససేద్యంగావుందే'' అని బాలకృష్ణారెడ్డిగారితో అక్కడికక్కడే అన్నాను; ఇప్పుడు అదే మాట వాడుతున్నాను. ఇది జరిగి ఐదుమాసాలైంది. కాని మోడేగుంటలో దేవళ్ళవారి 230 ఎకరాల హైబ్రిడ్‌జొన్న సాగువిషయం విన్న తర్వాత, ఈ పదప్రయోగానికి వాకాడు వారు అర్హులు కారేమోననే సందేహం కలుగుతున్నది!

బాలకృష్ణారెడ్డిగారి క్షేత్రాలు-ముఖ్యముగా మొదటిది కొండకొట్టి పిండిచేయడమంత శ్రమతో, వ్యయంతో కూడిందేనని చెప్పాలి. ఆ ప్రదేశంపేరు చెందోడు మిట్టలు. అంతా కొంతరాతిదిబ్బ. పొదలు; పుట్టలుకూడా బహళా వుండివుండవు. ఆ ప్రదేశం పెళ్లేటి గోపాలకృష్ణారెడ్డిగారిదనుకుంటాను. వారి ఆధీనంలోవుండగా నీళ్ల పడినట్లులేదు. వ్యవసాయానికి అనుకూలమైందికాదని నిర్ణయించుకొని వారు అమ్మివేశారు. మొండిధైర్యంతో బాలకృష్ణారెడ్డిగారు కొనేశారు. ఏధైర్యంతో కొన్నారో ఏమోకాని, అదృష్టం వారికి కలిసివచ్చింది. బాలకృష్ణారెడ్డిగారి అదృష్టమో ఏమో, ప్రథమ ప్రయత్నంలోనే నీళ్ళుపడ్డాయి; పెద్దబావి ఏర్పడింది; 5 అంగుళాలపంపులు రెండు ఏకధాటిగా 24గంటలూకొట్టినా తరగని జల ఏర్పడింది. మరొక ప్రయత్నం కూడా విజయవంతమైంది. భూమి స్వంతదార్ల ప్రయత్నం విఫలం కావడమేమిటి- చేయి మారినతర్వాత దశ మారడమేమిటి? అదృష్టమంటే అదేగదా!

వ్యవసాయానికి నీరేగదా ప్రాణం. నీరు లభ్యమైనతర్వాత తక్కినకృషి లెక్కలోనిది కాదు. కాని ఇక్కడ ఆ తక్కిన కృషి కూడా తక్కువగాలేదు. అంతా కొంతరాతిదిబ్బ అని చెప్పాను. అరాతినంతా తీసివేయించి, కొంత మాగాణిగా, కొంత తోటగా దివ్యంగా తీర్చిదిద్దగలిగారు. 60, 70 ఎకరాల విస్తీర్ణంగల ప్రదేశం అది. దాన్నిబట్టి ఆకృషి ఎంతశ్రమతో, దీక్షతో, పట్టుదలతోకూడివుండాలో్ ప్రూహించుకోవచ్చు. ఒక్క సంవత్సరంలో జరిగిన పనిగాదు; ఒక ప్రణాళికాబద్ధంగా జరిగింది. రాయి తీసివేయడం, నేలను చదును చేయడం, దాన్ని సారవంతంచేసి, సాగు చేయడం, అపిమ్మట కొత్తదాని మరమ్మత్తు ఎత్తుకోవడం- ఈవిధంగా అప్రదేశమంతా ఒక నందనోద్యానంగా కళకళమంటూ నేత్రోత్సవంగా తయారైంది. వరి మొదలు, వేరుశనగవరకు ఈక్షేత్రంలో పండించని పంటలేదు; కాయించని కూరగాయలేదు. ఒక్క అంగుళంనేల ఒక్కరోజుకూడా బీడుగా వుండదు. ఎప్పుడూ పచ్చగా పులకరింపు కల్గించేవిధంగా వుంటుంది.

ఒకసారి హైబ్రిడ్ నట్టవేసివుండినారు- మాగాణిలో. నేను చేయిఎత్తితే అందలేదు. నువ్వు వేశారు. ఎకరాకు వెయ్యి రూపాయల ఫలితంవచ్చింది. గోగాకు అటు- మహావృక్షాలుగా పెరిగిపోయ్యాయి. సౌర వేసివుండినారు; నేలంతా దొర్లాడుతుండినాయి. మిరపవంటి చెప్పనలేదు. ఈ క్షేత్రంలోని పైర్లు విమితిని బలుస్తాయో ఏమోకాని, వాటినిచూస్తే అసూయకలుగుతుంది. నత్తువలో, సేద్యంలో వుంటుంది కీలకమంతా.

ఈ క్షేత్రం అంత ఆకర్షణీయంగా వుండడానికి విస్తీర్ణం కారణంకాదు, పైర్లు కాదు, పంటలుకాదు. దానిని అంత సుందరంగా రూపొందించడంలోనేవుంది. ఆ క్షేత్రంలో ఒకచిన్న ఆధునిక భవనం; ఆ భవనందుట్టూ తోట. ఒక తపోవనంగా ఒక ఋష్యాశ్రమంగా, వదలిపెట్టను బుద్ధిపుట్టి ప్రశాంత విశ్రాంతి కేంద్రంగా హృదయాన్ని గట్టిగా పట్టివేస్తుంది. ఈ క్షేత్రం ఆకర్షణను యినుమడింపజేసే అంశం యిదే.

ఇక రెండవక్షేత్రంవుంది. స్వర్ణముఖి, చల్లకాల్వమధ్యగా; గూడలి భీమేశ్వరుని కనుసన్నలలోవుంది. నూరు ఎకరాలు. సంవత్సరంలో చదరపెట్టించారు. అప్పు కట్టువేశారు. ఫిల్టర్‌పాయింట్లు వేశారు, కాల్వలుదీశారు, ఆ నూరెకరాలు వేరుశనగ వేసిఫలితం తీశారు. ఒకరోజు ఈ క్షేత్రానికి పోయేసరికి, కోలాహలంగా వుండినది. ఒకటి రెండు ట్రాక్టర్లు సాళ్ళు తోలుతున్నాయి; వెనకనే గుంపెడుమంది స్త్రీలు విత్తనంవేస్తుపోతున్నారు; వెనుకనే విత్తనం వేసినకయ్యలను మానుదోలుతున్నారు.పని జేసేవారు, పర్యవేక్షించేవారు ఆ ప్రదేశమంతా అభిరామంగా కనపడింది. విత్తనం వేసేటప్పటికి నీటివసతిలేదు; మోటార్లు విగించారు, కనెక్షన్లు రాలేదు. వీరి సాహసానికి మెచ్చో, అదృష్టానికి భయపడో వరుణదేవుడు కటాక్షించాడు. లేకుంటే శుష్కంగా ఎండిపోవలసింది. తర్వాత మోటార్లు పనిచేశాయి. పాతాళగంగ భూమిపై ప్రవహించింది, వంటగిన్ని ఆశీర్వదించిందనుకోండి. ఇప్పటు వేరుశనగ చేత చూచినప్పుడే నాకు రాక్షససేద్యంగా వుంది అనిపించింది. బాహాళ్యమైన ఆ కృషి చూచినప్పుడు ఎవరికైనా, ఎక్కడైనా అవిధంగా అనిపించకపోదేమో! బాలకృష్ణారెడ్డిగారి క్షేత్రాలలో వ్యవసాయ కృషి ఒక దైవ్యేవనిగానో, మిలిటరీ పని వలెనో వుంటుందేగాని, సామాన్యంగా వుండదు.

పైకి కనపడేది బాలకృష్ణారెడ్డిగారే అయినా; సమర్థవంతమైన, శాస్త్రీయమైన, ఆధునికమైన యీ వ్యవసాయకృషి వెనుకవుండేవ్యక్తి శ్రీ వేమారెడ్డి శ్రీనివాసులురెడ్డి. నిండైన విగ్రహం; వ్యవసాయంలోకూడా అనిండుతనమే కనబడుతుంది. ఆ క్షేత్రాలలో పని అంత నీటుగా అంత ముచ్చటగా వుంటుంది. తొణకడు, తొందరపడడు, పరుగెత్తడు, కేకలు పెట్టడు- డిగ్రీలేదనేకొరతేగాని, అనుభవంలో వ్యవసాయ పట్టభద్రుడు శ్రీ శ్రీనివాసులురెడ్డి. శ్రీ శ్రీనివాసులురెడ్డిని 'బుల్‌డోజర్' అంటాడు శ్రీ బాలకృష్ణారెడ్డి ధలోక్తిగా! మామ-అల్లుళ్ల సరసపు మాటకాదు; నిజంగా, గమనంలో-గంభీరతలో- ప్రయోజనంలో బుల్‌డోజర్‌తో సమానుడే శ్రీ శ్రీనివాసులు రెడ్డి. వాకాడు క్షేత్రాలకు ప్రాణమే శ్రీ శ్రీనివాసులురెడ్డి.

——

RAMCO సిమెంటురేకులు

అతి శ్రేష్ఠమైనవి

*

—— స్టాకిస్టులు ——

యం. పెంచలయ్యశెట్టి & బ్రదర్సు

సంతపేట—నెల్లూరు

భూమి కౌలు వేలంపాట నోటీసు

★ ★ ★ ★ ★ ★

శ్రీ కాశివిశ్వేశ్వర స్వామివారి దేవస్థానము - వాటంబేడు,
సూళ్ళూరుపేట తాలూకా - నెల్లూరుజిల్లా.

పై దేవస్థానము తాలూకు యీ క్రింది భూములను వేలముపాటలో 1878 to 1383 ఫసలీ వరకు 10-5-68 తేది వుదయము 9 గంటలకు సదరు దేవాలయంవద్ద కౌలుకు యివ్వబడును. మాగాణిసాగుకు వుపయోగపడు భూములుగూడ వున్నవి. భూముల వివరములను చూచుకొని వచ్చి పాటలో పాల్గొనవలయును.

గ్రామం	సర్వే నెం.	విస్తీర్ణం	స్వభావం	భూమి పేరు	డిపాజిట్టు	రిమార్కు
దేవునికండ్రిగ	6	150-00	మెర్క	పుల్లావట్టు మూలకుప్పంవద్ద	200/-	వర్షాధారం మాగాణి
డిటో	6	100-00	మెర్క	పుత్తేరినట్టు	100/-	డిటో
డిటో	6	110-83	మెర్క	అలాలమిట్ట	500/-	కాళంగినది జలాధారం
వాటంబేడు	176/4	1-68	పల్లం	—	50/-	—
డిటో	214/1	0-89	పల్లం	—	25/-	—

-యస్. రాజరత్నం మొదలియార్,
ఎగ్జిక్యూటివ్ ఆఫీసరు - సూళ్ళూరుపేట, 23-4-68.

వారం....వారం

(3 వ పేజీ తరువాయి)

ఈ విధంగా ప్రతిపార్టీ బలహీనపడివున్నది. కాంగ్రెసుపార్టీ యిందువల్ల లాభం పొందగలదా? అదీలేదు. ఎక్కడ కాంగ్రెస్ బలపడదే ప్రభుత్వం వచ్చినా దాని పతనానికి కాంగ్రెస్‌వారే పూనుకుంటారు.

కాంగ్రెస్‌లోనుండి తొలగిపొయ్యే వారెటువంటివారంటే ''ప్రజలచేత ఆదరణీయులు, గొప్ప సేవచేసినవారు!'' బీహార్‌లో కాంగ్రెస్‌నుండి బయటపడినవారు అటువంటివారని జయప్రకాశ్ నారాయణ లండన్‌నుండి తెలియజేసినాడు.

జయప్రకాశ్‌జీ అభిప్రాయంలో మన కేంద్రప్రభుత్వం అతి బలహీనమైనది. దానిని ఎదుర్కున్న సమస్యలలోగా బలమైన కేంద్రప్రభుత్వాన్ని ఎదుర్కున్న సమస్యలకంటె గడ్డుగావున్నవి; రాజకీయ నత్తాపై కేవలం తమ పెత్తనమే వుండవలెనని కొందరు కాంగ్రెస్ నాయకులు కావత్రయపడుతున్నారు.

ఇటువంటి పరిస్థితిలో ముందుకుదారి? ఇంత అధ్వాన్నస్థితిలోకూడా పార్లమెంటరీ విధానం పోవలెనని ఏపార్టీ అనడంలేదు గనక మిలిటరీపాలన రాకపోవచ్చునని జయప్రకాశ్‌జీ అభిప్రాయపడుతున్నారు.

ఐతే, కొన్నిరాష్ట్రాలలో జరగబోయే మధ్యంతర ఎన్నికలలో ఏ పార్టీకి బలం చేకూరకపోతే, కాంగ్రెస్ కేంద్రంలో పాలిస్తూ దేశంలో అత్యధికభాగాన్ని ప్రెసిడెంట్ పాలనద్వారా నడిపిస్తుందా?

అది పార్లమెంటరీ విధానమా, ప్రజాస్వామికమా?

ఇదిట్లావుండగా, ఈ పార్టీలువద్దు- గిర్టీలువద్దు - ఇవన్నీ పనికిమాలినవని- ప్రజలకే నేరుగా అధికారం కావలెను- all power to the people- ఇందుకై ప్రజలే తమ కౌన్సిళ్ళను ఏర్పాటుచేసుకోవలెనని M. N. Roy (యమ్. ఎన్. రాయ్) శిష్యగణం తమ పత్రికద్వారా ఒక నినాదంవేసింది.

ఇది కొత్తదికాదు. వోటర్ల కౌన్సిళ్ళు కావలెనని సర్వోదయోద్యమం పూర్వం కోరింది. మన గోరా నైతపవిరోధిగా ఖ్యాతిగాందిన నిరాడంబరవీరుడు, కర్తీలేని ప్రజాసేవకుడు అందుకే హైదరాబాద్ (ఆంధ్రరాజధాని) వచ్చినాడు. తల్లాప్రగడ ప్రకాశరాయుడు వంటి రుషి పుంగవులు ఆయనకు చేదోడు వాదోడై వోటర్లకు జాగృతి నివ్వడానికి సిద్ధమైనారు. ఇంతలో మన అనహోయభూరుడు మరొక ఉద్యమంలో కారాగార ప్రవేశం చేసి, విడుదలై రాజధానివీడి వెళ్ళినాడు. ఇది తాత్కాలికమైన విశ్రాంతికోసం ఆయన చేసినదే.

మళ్ళీ రాజధానివస్తే ఈ సారి ఆయన తలపెట్టే ఉద్యమం, అనగా వోటర్లకు జాగృతిని కలిగించే నూత్నవుద్యమం, బ్రహ్మాండంగా సాగిపోతుందని బాపుకు రైనవారి మతం.

మొత్తంమీద, బుద్ధిమంతులైనవారు- స్వతంత్రమైన ఆలోచనలు గలవారు- నిజమైన దేశభక్తిగలవారు- ప్రజలకు ఆదరణీయులైనవారు- సేవాతత్పరులైనవారు ఏదోవిధంగా ప్రజలముందుకు వచ్చి దేశంలోని వాస్తవపరిస్థితిని తెలియజేయడం అవసరమని మా అభిప్రాయం.

ఆ విధంగా జరిగితే శివసేనలు, తమిళసేనలు, లచిత్ సేనలు, గోపాలసేనలు నెగ్గగలవా? బొంబై పురపాలకసంఘ ఎన్నికలలో శివసేనకు ఆదరం లభించడానికి కారకులెవరు? బుద్ధిహీనులై సిద్ధాంతాన్ని లెక్కచేయక- గ్రుడ్డిగా కృష్ణమీననుకు ఓట్‌చేసిన దాక్షిణాత్యులుకారా?

మద్రాస్‌లో మొదట జస్టిస్‌పార్టీ ఎలా వచ్చింది? పార్టీభేదాలను తుంగల్లోత్రొక్కి తమ సంఘీయులైనవారికి మద్రాస్ పురపాలకసంఘ ఎన్నికలలో ఆ సంఘీయులు వోట్ చేసినందువల్ల కాదా?

మళ్ళీ ఆ సంఘీయులే డి. యమ్. కె. అభ్యర్థులకోసం పాటుపడి పాపపరిహారం చేసుకున్నవిషయం మనమెరుగమా?

దేశాన్ని వక్రమార్గంలో త్రిప్పి తాత్కాలిక లాభాన్ని పొందదలచినవారి గతి ఇంతేననుకోండి ఎప్పటికైనా! ఇప్పటికైనా అందరం బుద్ధిగల్గియుంటేనే ఈదేశం మనదై వుంటుంది; అన్నివిధాలా సంపన్న మవుతుంది; ప్రపంచానికి శిరోభూషణంకూడా కావచ్చును.

——

మంతెన వెంకటరాజు మరణం

దేశభక్తుడు, ఆంధ్ర కాంగ్రెస్ ప్రముఖుడు, వర్గ రాజకీయాలలో యుగంధరుడు శ్రీ మంతెన వెంకటరాజుగారు 17 తేది రాత్రి వారి స్వగ్రామమైన మంతెనవారిపాలెంలో (గుంటూరుజిల్లా) కాలధర్మం చెందారు. వారి వయస్సు 64 సంవత్సరాలు. ఆవిభాజ్య మద్రాసు రాష్ట్రంలో ముఖ్యమంత్రి ప్రకాశం పంతులుగారికి ఎదురుగా నిలువగలిగిన సాహసోపేతుడు శ్రీ రాజా. మద్రాసు కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వపు రోజుల్లో ఆంధ్రలో చక్రంత్రిప్పిన రాజకీయవాది శ్రీ రాజా. రాజాగారి ఆత్మకు భగవంతుడు శాంతిని ప్రసాదించుగాక.

పంచాంగం

వైశాఖము

ఏప్రెల్ 28 తేదీమొదలు మేనెల 27 తేదీవరకువైశాఖ మాసము.

వృష్ట్యర్ఘరిష్టం

ఇందు మేఘదలనం, అటుటట అంద వృష్టి-శీతోష్ణములు సమత్వములు, ఆహారాది సకల పరికరాదులు, ధరలు నిలకడ, హెచ్చుతగ్గులు, మిశ్రమములు, ఆకస్మిక నానావిధ భీతి ప్రకోపద్రవములు.

కాలసర్పాఖ్యయోగం

18-4-68 తేదీమొదలు 11-9-68 తేదివరకు రాహుకేతువులమధ్య సప్తగ్రహ సంచారము. ఇది లోకబాధాకరము.

అక్షతవాస్తుముహూర్తం

3-5-1968 తేది వైశాఖ సిత షష్ఠి, శుక్రవారం, పునర్వసు నక్షత్రము, కర్కాటకలగ్నం, చాల నిర్దుష్ట ముహూర్తము. శీఘ్రముగ ఆచరింపుట మహోత్తమం.

ముహూర్తములు

మేనెల 3,8,10తేదీలు ముహూర్తములు.

ఏప్రెలు తిథులు

27 శని అమావాశ్య రా. 7-28 గం.వ.
28 ఆది వైశాఖ శుద్ధ
పాడ్యమి రా. 9-12 గం.వ.
29 సోమ విదియ రా. 11-05 గం.వ.
30 మంగళ తదియ రా. 12-59 గం.వ.

మేనెలతిథులు

1 బుధ చవితి రా. 2-30 గం.వ.
2 గురు పంచమి రా. 3-55 గం.వ.
3 శుక్ర షష్ఠి తె. 5-02 గం.వ.

—నిమ్మగడ్డ వెంకటేశ్వరశాస్త్రి.

——

చిత్ర జగత్

*** మా మద్రాసు సినీవిలేఖరి ***

* 'పద్మశ్రీ' బిరుదంతోబాటు తన బరువు బాధ్యతలెక్కువైనవట

—శ్రీ అక్కినేని ఉవాచ.

* సెక్సుమీద మన నటుల హస్కు

* రమణమూర్తి పునఃప్రవేశం

* నిర్మాణంలోవున్న కొన్నిచిత్రాలు

రోగమూలం తెలిసి చికిత్సచేయాలి

వచ్చే నాలుగేళ్లలో 'సుడిగుండాలు' వంటి ఉత్తమోద్యోగ్య చిత్రాలు నాలుగు నిర్మిస్తానని శ్రీ అక్కినేని నాగేశ్వరరావు 'పద్మశ్రీ' స్వీకారానికి ఢిల్లీ వెళ్ళిన సందర్భంలో చెప్పారు. 'సుడిగుండాలు' చిత్రంలో మామూలు శృంగారదృశ్యాలుగానీ, పాటలుగానీ లేకపోవడం విశేషం. 'బాలనేరాలు' కథావస్తువుగా తీసుకోవడం వల్ల, జనాకర్షణకు కష్టపడవలసివచ్చింది.

క్రితం మంగళవారం రాత్రి మన హీరోద్వయానికి 'పద్మశ్రీ'లు లభించాయి. ఆ రాత్రి 'సుడిగుండాలు' చిత్రాన్ని ప్రత్యేకంగా ప్రదర్శించి సభాపతి శ్రీ నీలం సంజీవరెడ్డి, డాక్టర్ చెన్నారెడ్డి వగైరా ఢిల్లీ పెద్దలకు చూపించారు.

"ప్రాయికంగాచూస్తే మన ఫిలిం పరిశ్రమలో లోపం లేదు. అయితే మన సంస్కృతికి అతకనివిధంగా సెక్సు, రొమాన్సు దిగుమతులు చేయడంవల్ల చిత్రాలు 'రోత' పుడుతున్నాయి. ఈ విషయంలో విదేశీచిత్రాల ప్రభావం మన చిత్రాలపై ఎక్కువగావున్నది. కనుక విదేశీ చిత్రాలలో మనకు మంచివైనవాటిని చక్కని ప్రమాణాలు కలవాటినే దిగుమతి చేస్తే యీ సెక్సు. రొమాన్సు జోరు తగ్గుతుంది. ఆ చిత్రాలు ఆయాదేశాల సంస్కృతిని, కళలను ప్రతిబింబించాలి. అప్పుడు మన చిత్రాలలో యీ కృత్రిమశృంగారం, తగ్గిపోతుంది. కేవలం 'బాక్సాఫీసు' చిత్రాలు తీయాలనే దుర్బుద్ధితో అనవసర శృంగారాన్ని చిత్రాలలో దట్టిస్తున్నారు"

—పద్మశ్రీ నాగేశ్వరరావుగారు, రోగ

"సుడిగుండాలు" లో నాగేశ్వరరావు, రామమోహన్.

ఆ సందర్భంలో పద్మశ్రీ నాగేశ్వరరావు ఇలా అన్నారు—పద్మశ్రీ బిరుదంతో నా బాధ్యతలు ఎక్కువైనాయి. గత రెండు దశాబ్దాల పైచిలుకుగా, కాపాడు కొస్తున్న ప్రమాణాలను నిలుపుకొనగలనా అనే భయంగావుంది—అన్నారు.

గతమాసం సూళ్ళూరుపేటలో జరిగిన నాటక పోటీల్లో ఉత్తమ నటుడుగా ఎన్నికైన శ్రీ ఆర్. జనార్దనరావు. చిట్టిగుంట టి. వి. హైస్కూలులో వుద్యోగం చేస్తున్న జనార్దనరావు కేవలం నటుడేగాక, మంచి పాటగాడుకూడానట.

మూలాన్ని కనుగొని, తగిన, చికిత్స సూచించినందుకు మా కృతజ్ఞత.

రోజులు మారతాయి

అనవసరమైన, జుగుప్సాకరమైన చచ్చు సెక్సు చిత్రాలపై పత్రికలు చేస్తున్న, చేసిన విమర్శలు క్రమంగా పెద్దలచెవుల బడ్డాయి. సంతోషం. ఈ పత్రికలలో విమర్శలవల్ల అయ్యేదీ, పొయ్యేదీ ఏమిటని అనేవారు అన్నా, పట్టించుకునేవారు, పట్టించుకోవలసినవారే పట్టించుకుంటున్నారు. ఇటీవల మద్రాసులో 'ఆడపడచు' శతదినోత్సవ సందర్భంలో పద్మశ్రీ రామారావు చక్కని సలహా యిచ్చారు. సలహాలు గిలహాలు బాగున్నాయిగాని పిల్లిమెడలో గంటగట్టేవారేరి?

హైదరాబాదులో, 'సంధుల' ఐహామతి అయినసందర్భంలో, ఫిలిం క్రిటిక్స్ సంఘంవారు ఏర్పాటు చేసిన గోష్ఠిలో పలువురు సినీపెద్దలు, ప్రముఖులుచేసిన విమర్శలుకూడా బాగున్నాయి.

కొత్తగా సినీరంగంలో ప్రవేశించేవారు కేవలం వ్యాపారదృష్టితోనో, లేక గ్లామర్ చే ఆకర్షితులయ్యో, సినిమా నిర్మాణ

"సర్కార్ఎక్స్‌ప్రెస్"లో విజయలలిత

రంగంలో ప్రవేశించేవారివల్లనే బహిరంగ సెక్సు ప్రదర్శన, చౌకబారు శృంగారం, అసహ్యచిత్రాలు ప్రజలు చూచే దురదృష్టం కలుగుతోందని అందరూ అంగీకరించారు.

నాటి చర్చలో పద్మశ్రీ నాగేశ్వరరావు, ఆదుర్తి, వరనరాజు, హరనాథ్, గుమ్మడి, డి. మధుసూదనరావు, సుకన్య, సంధ్యారాణి పాల్గొన్నారు.

తెరపై శృంగారాన్ని ప్రదర్శింపచేయడంలో అనభవజ్ఞులైన నిర్మాతలు తమకు తామే కొన్ని నిబంధనలు విధించుకోవడం మంచిదని పరిణతిచెందిన కళాకారులు అనవసరశృంగారపాత్రలు నిరాకరించాలని సంఘం అధ్యక్షుడు శ్రీ ఆంజనేయశాస్త్రి సూచించారు. కళాపరమైన చిత్రాలు నిర్మించేవారికి ఆర్థికసహాయంచేసి ప్రభుత్వం సహకరించాలని వారు సూచించారు.

పద్మశ్రీ అక్కినేని యిలా అన్నారు. "నిజమే, హింసాత్మకపాత్రల, 'వల్గర్' పాత్రలు కళాకారులు గర్హించాలి. వాటిని స్వీకరించకూడదు. అయితే నిర్మాతలు కూడా బాధ్యతలను విస్మరించకూడదు."

ఎక్కువచిత్రాలు నిర్మించేసంస్థలు తమ సంస్థపేరు చెడకుండా జాగ్రత్తపడతాయి. కొన్ని కనీసప్రమాణాలు నిలబెట్టుకుంటున్నాయి. కాని కొత్తగా రంగంలోకి వస్తున్నవారు కష్టంలేకుండా డబ్బు సంపాదించాలని, అనవసర శృంగార సన్నివేశాలు పుష్కలంగా ప్రవేశ పెడుతున్నారని శ్రీ డి. వి. వరనరాజు చెప్పారు.

శ్రీ హరనాథ్ కొంచెం తటపటాయిస్తూ మాట్లాడాడు— "వచ్చేఅవకాశాలు వదులుకోవడం కొత్తవారికి సాధ్యంకాదు. పైకి రావలసినవారు, వస్తున్నవారు అవకాశాలను పూర్తిగా వుపయోగించుకోవాలి. ఇష్టంలేకపోయినా యిలాంటి పాత్రలైనా ధరించాలి. వందలమంది సినీ ప్రవేశం కోసం యెదురుచూస్తున్నతరుణంలో 'శృంగారం' అని పాత్రల్ని వదులుకోలేం".

—తరువ 10 వ పేజీలో

★ ప్రశ్నోత్తరావళి ★

ఎ. ప్రభాకర్‌నాయర్ కావలి

ప్ర: నేటి చిత్రాల్లోని 'సెక్సు'ను అమితంగా దయ్యబట్టి మీరు మీ 'ప్రేమపూజారి' లో సెక్స్‌దృశ్యాలను బొత్తిగా లేకుండాచేస్తారా?

జ: 'సెక్సు' మోతాదు మించకుండా ప్రేమపూజ ఎలాసాధ్యమనేనా మీ అనుమానం!

జి. మునిరెడ్డి కలిచేడు

ప్ర: పుట్టపర్తి సాయిబాబా గురించి మీ అభిప్రాయం?

జ: మహనీయుల్ని గురించిమానవమాత్రుని అభిప్రాయం కోరడం ...!

రేణుమాల తిరిపాలు పాకల

ప్ర: అన్నయ్యా, కలలు ఎలాకలుగుతాయి?

జ: ఫ్రాయిడ్ కలల్నిగురించి మహాగ్రంథాలు వ్రాశారు. వాళ్లపరిభాషలో మనవచ్చే కలలకి విలువ వున్నదంటాడు!

సి. హెచ్. సుబ్బారావు నెల్లూరు

ప్ర: 'పద్మశ్రీ' అంటే ఏమిటి?

జ: 'పద్మశ్రీ' అనే పదానికి నిఘంటువులలో అర్థం కనిపించలేదని, అసలది అర్థంలేని కొత్త ప్రయోగమని పద్మశ్రీ నాగేశ్వరరావుగారే చెప్పారు. దాన్ని భారతప్రభుత్వం సృష్టించి, ఏటాకొంతమందిపై ప్రయోగిస్తోంది. పేరుకు ముందు 'పద్మశ్రీ' అని పెట్టుకోరాదని ఒక ఆంక్ష పెట్టిందికూడా.

ఇ. సులోచనారాణి కావలి

ప్ర: తమిళపాటి రాధాకృష్ణ, ముళ్ళపూడి వెంకటరమణ, ఎన్. ఆర్. నంది... యిత్యాది రచయితలంతా సినిమా రంగంలోకి దిగారు, మరి మీరెప్పుడు ప్రవేశిస్తారు.

జ: 1968 లోనే...

ఎస్. వి. దుర్గాప్రసాద్ నెల్లూరు

ప్ర: నాకు మీమాదిరి ఫిలిం జర్నలిస్టుకావాలని లేదు. కానీ మీ వలె గొప్ప రచయితను కావాలనివుంది.

జ: నేను 'గొప్ప' రచయితనని ఎప్పుడు గొప్పలు చెప్పుకోలేదే!

ఆర్. ఎల్. కాంతారావు కావలి

ప్ర: వయసులో రామారావు పెద్దా లేక నాగేశ్వరరావు పెద్దా?

జ. కొంచెంగా రామారావుగారే పెద్దలు.

కె. సునీత మద్రాసు—4

ప్ర: ఈ సినిమాలు చూడడంవల్ల పిల్లలు చెడిపోతున్నారేగాని బాగుపడడంలేదు

జ: అని అంటున్నారేగానీ, మీరు సినిమాలు చూడడం మానేశారానుకీతా!

> ప్రశ్నలు పంపవలసిన చిరునామా
>
> ★
>
> Zamin Ryot - Cinema Correspondent,
> 12 B-Subba Reddy St.,
> MADRAS-33.
>
> దయచేసి అడ్రసు ఇంగ్లీషులో వ్రాయ ప్రార్థన
>
> ★ప్రశ్నలను నెల్లూరుకుపంపరాదు.

సి. హెచ్. చలమయ్య బుచ్చి

ప్ర: చనువైనఅమ్మాయి చెంతకురావడానికి సిగ్గుపడుతుంది, ఎందుకండీ?

జ: చెంతకు రాకుండా, చేరువ కాకుండా చనువెట్లాఅయింది చలమయ్యగారూ!

ఎస్. లక్ష్మీకృష్ణ సూళ్లూరుపేట

ప్ర: సినీనటుల వివాహం చేసుకునేవ్యక్తి విశాలహృదయుడా, స్వార్థపరుడా?

జ: ఇంతమంది నటీమణులను చేసుకున్నవారిని చూస్తుంటే ఆ రెండూ కాదేమోననిపిస్తోంది. పరిస్థితులు మనుషుల మనసుల్ని ముడివేస్తున్నాయేమో!

నార్నె వెంకటసుబ్బయ్య కావలి

వ: 'గోవుల గోపన్న' చిత్రం చూశాను. ఇది మహా శతదినోత్సవం చేసుకొనగలదని నా అభిప్రాయం!

జ: నేను చూడలేదు.

——

5-5-68 ఆదివారం

రాత్రి 10 గంటలకు

ముత్తుకూరులో

పల్నాటియుద్ధం

నాయకురాలుగా సినిమాల్లో కన్నాంబను—భానుమతిని చూదారు మా ఈ నాటకములో నాయకురాలుగా కాగిత సుబ్బారావుగారి నటనను చూడండి - ఈ పాత్రకు ఎవరు దీటైనవారో మీరే చెప్పండి.

అద్భుతమయిన నాటకం -

అతి కొద్ది నటులు—తప్పకచూడండి!

పదిలపదిలంగా నాపోయిచూడమన్నారు పల్నాటియుద్ధం.

—ముత్తుకూరు బస్ వర్కర్స్.

శుభవార్త

మొలల వ్యాధులకు ఉంగరం వేయబడును

చీముకారుట, రక్తముకారుట, గులపుండుట, చుట్టు గుల్లలు వుండుట, గుదము వెలుపలకువచ్చి బాధపడుచుండుట మొదలగు వ్యాధులకు స్త్రీలకుగాని - పురుషులకుగాని ఉంగరము గ్యారంటీగావసి చేయును. ప్రతి ఆదివారము మధ్యాహ్నం 12 గంటల లోపల మాత్రమే ఉంగరం యివ్వబడును. ఈ వైద్యము 20 సంవత్సరాల అనుభవముతో చేయబడుచున్నది - వివరములకు క్రింది అడ్రసువారిని సంప్రదించవలెను.

సయ్యద్ అబ్దుల్లాసాహెబు,

బంగారుపని - ఉలవపాడు (పోస్టు)

కందుకూరు తా॥ - నెల్లూరుజిల్లా.

నంద్యాల ప్రి॥ డి॥ ము॥ కోర్టులో

O. S. 339 of 66. E. P. 95 of 67.

నివర్తి సరసమ్మ, సా॥ నంద్యాల—వాది.

మగదల రామచంద్రరావు వగయిరాలు, సా॥ - నంద్యాల —ప్రతివాదులు.

ప్రతివాదుల తాలూకు నంద్యాల సంజీవనగరులోని మున్సిపల్ నెం. 207/25 రు (ప్లాటు C-71) నెంబరు గల మిద్దెయిల్లు, బైలు వగైరాలును పై కోర్టువారివల్ల, పై కోర్టుయెదుట 19-6-1968 తేదిన పగలు 11 గంటలనుండి యాలము వేయబడును. సవాలుదార్లు హాజరై సవాలు చేయవచ్చును. వివరములు ముందుగా వాది అడ్వకేటు గారివద్ద తెలుసుకొనవచ్చును.

—ఇనుకపల్లి గురుమూర్తయ్య, వాది అడ్వకేటు.

కావలి సబ్ కోర్టులో

E. P. No. 41 of 1967.

N. O. S. No. 146 of 1954.

తిక్కవరపు శివకుమారరెడ్డి—డిక్రీహోల్డరు.

(3) మారంరెడ్డి నరసారెడ్డి (4) అ. రమణారెడ్డి (5) అ. చంద్రశేఖరారెడ్డి (10) అ. బేబి (మైనరు గార్డియన్) తల్లి కొవ్వమ్మ —జడ్జిమెంటు డెట్టర్లు.

డిక్రీహోల్డరు మీ తాలూకు స్థిరాస్తిని యాలము కోరినందుకు మీకు నోటీసు నిమిత్తం 1-7-1968 తేదికి వాయిదా వేసినారు. ఆ దినం పగలు 11 గంటలకు మీరు పై కోర్టుకు హాజరై ఆక్షేపణలు తెల్పుకొనియెడల పరోక్షమందు తీర్మానించబడును.

—వి. రామకృష్ణరాజు—అడ్వకేటు.

పసిరికలు - - కామెర్లు

భయపడనవసరంలేదు

•

డాక్టరు ఓ. రాయుణ్ణంగారు.

మంగలాయుర్వేద కేం.—కృష్ణా.

ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వ మత్స్యశాఖ

వేలం నోటీసు

* * *

కనిగిరి-దువ్వూరు రిజర్వాయరునందలి చేపలు పట్టుకొను గుత్తహక్కును బహిరంగ యాలము ప్రకటన:-

నెల్లూరుజిల్లా, కోవూరు తాలూకాలోని కనిగిరి-దువ్వూరు రిజర్వాయరు నందలి చేపలను పట్టుకొను గుత్తహక్కును, అమ్మకమును 1378-1379 మరియు 1380 ఫసలీలకు అనగా 1968-వ సంవత్సరము జూలైనెల 1-వ తేదినుండి 1971 సంవత్సరం జూన్‌నెల 30-వ తేది వరకు నెల్లూరు డివిజన్ మత్స్యశాఖ అసిస్టెంటు డైరెక్టరువారిచేగాని, వడుగుపాడు ఫిషరీసు ఇన్‌స్పెక్టరువారిచేగాని బుచ్చిరెడ్డిపాళెం ఇన్‌స్పెక్టర్ బంగళావద్ద 15-6-68 తేది సాయంకాలము 3 గంటలకు బహిరంగముగా యాలము వేయబడును.

వేలము పాటకు సంబంధించిన వివరములు - షరతులు వగైరా అంశములను నెల్లూరు మత్స్యశాఖ అసిస్టెంటు డైరెక్టరు వారి కార్యాలయములో - కార్యాలయము పనిచేయు సమయమందెవ్వరైనను అడిగి తెలుసుకొనవచ్చును.

యమ్. బి. రావు,
అసిస్టెంటు డైరెక్టరు అఫ్ ఫిషరీసు,
నెల్లూరు.

నర్సాపురం ప్రిన్సిపల్ డిస్ట్రిక్టు మునసబ్ కోర్టులో

O. S. No. 231 of 1965.

E. P. No. 530 of 1967.

రాచకొండ శ్రీరామచంద్రమూర్తి—వాది.
(3) కర్రి సుబ్బారావు వగైరాలు ... —ప్రతివాదులు.

ప్రకటన:-

యీ నెంబరు డిక్రీదారుకిగాను 4-వ ప్రతివాది తాలూకు యీ క్రింద వుదహరించిన స్థిరాస్తి 9-5-68 తేదిన పగలు 11 గంటల లగాయతు పై కోర్టువారియెదుట యాలము వేయబడును. కనుక కావలసినవారు వచ్చి పాడుకోవలయును.

ఆస్తివివరం:-

పశ్చిమ గోదావరిజిల్లా, నర్సాపురం తాలూకా, పాలకొల్లు సబు డి॥ లో చేరిన పెనుకుదం గ్రామం తాలూకు 4-వ ప్రతివాది (కర్రి నాగరత్నం)కు హక్కుభుక్తములు గల యాలము కావలసిన హామీ ఆస్తివివరము:-

(1) తిరాయితీపల్లం రి. స. నెం. 171/1 రు పూరా యి 2-21 ట్లు (89.4 డి.)
(2) ఈనాం కావతు పల్లం రి. స. 341/2 నెంబరు, పూరా యి 0-24 సెంట్లులో తనఖా ఆస్తికి హద్దులు:-

[తూ] కరెళ్ళ గంగాధరుడు భూమి, సర్కారువంటకాలవ [ప] చింతా మునలయ్య వగైరాల భూమి [ఉ] పైన వుదహరించిన నెం. 171/1 రు తిరాయితీ భూమి [ద] సర్కారు వంటకాలవ. యీ హద్దుల మధ్య యి 0-17 ట్లు (6.86 డి.) వెరశి:- 2 ప్రతులు తాలూకు యీ నాం తిరాయితీ భూములు యి 2-38 ట్లు (96.99½ డి) భూమిన్ని, యిందలి నానావిధ ఫలవృక్షములున్ను, ప్రతిసాలున ఫలించే అయివేజులున్ను, యీజిమెంటు హక్కులున్ను

డిక్రీహోల్డరు కిమ్మతు
1-వ అయిటం రూ. 5500/- లు.
2-వ అయిటం రూ. 500/- లు.

అమీనా కిమ్మతు
1-వ అయిటం రూ. 6630/- లు.
2-వ అయిటం రూ. 510/- లు.

షరా:- లావాదేవీలను గురించి వాది అడ్వకేటుగారి ఆఫీసులో తెల్పుకోవలెను.

—సి. ఎస్ ప్రకాశరావు—అడ్వకేటు

లోకవృత్తం

(3 వ పేజీ కొరవ)

ఇంతకూ చైనా-పాక్ సీమలవల్ల మనకు సంభవించగల అపకారమెట్టిదో ఎవరైనా అంచనావేసినారా? వేయలేమి? మిలిటరీ కమాండర్లసభలో ఏప్రెల్ 19 న రక్షణమంత్రి గావించిన హెచ్చరిక ఈ సందర్భంలో గమనించదగినది: "చైనా-పాక్ అపాయాలు మనవెంట వుండనే వున్నవి. ఆ శక్తులు ఎక్కడ ఎప్పుడు మనలను కదిల్చినా మనం సిద్ధంగా వుండవలెను. మన ఇరుగుపొరుగైన సింహళం, బర్మా, నేపాళం, ఆఫ్గనిస్తాన్ సీమలతో మనకు స్నేహ సంబంధాలున్నవి. చైనా-పాకిస్తాను మనపట్లచూపే వైరుధ్యంలో భేదం ఏమిలేదు. అందువలన మనంబాగ రూఢులమై వుండవలెను. మన రక్షణ వ్యయం అధికంగానే వుండక తప్పదు."

ఆ సభలో ప్రధానమంత్రి కూడా ప్రసంగించింది.

అందుమూలంగా మేము పైనగావించిన హెచ్చరిక ధృవపడడంలేదా?

• • •

ఇక ప్రపంచంలో కల్లోలం సంగతి. శల్యసారధ్యంవలన భగ్నమనోరధుడైన జాన్సన్ చేతికి వియత్నాంశాంతి పట్టువడలేదు. అంతపెద్ద చైనా, రష్యాలు వియత్నాం సీమను కాపాడలేక పోయినవి. కాని అమెరికన్ డాలరే కొంపముంచినది. ఇది అందరికీ హెచ్చరిక. శక్తికి మించిన పని చేసి దించింపరాదు. కొంత ఆలస్యమైనా వియత్నాం శాంతియత్నం సఫలం కాకమానదు.

• • •

గెరిల్లాదళాలకు అరబ్ రిపబ్లిక్ సాయపడుతూనే వుంటుందట. ఈలోగా ఇజ్రాయిల్ ఒక హెచ్చరికను పొందినది. హెచ్చరికను చేసినవ్యక్తి రష్యా ప్రధాని-పాక్ గడ్డపైనుంచి ఆయన పల్కినాడు. మొండిపట్టును విడవవలసిందని హెచ్చరిక సారాంశం. అరబ్బులకు-ఇజ్రాయిల్ సీమకు మధ్య తాష్కెంట్ ఒప్పందంవంటి పథకం పనిచేయదా? ఒకప్పుడు ఆధోరణిలో రష్యన్లు ఆలోచించినారుగదా!

• • •

చైనా మళ్ళీ బర్మాను తిప్పలు పెడుతున్నది.

• • •

మార్షల్ టిటో వెళ్ళి జపాన్ సాటోతో సంప్రదింపులు జరిపినవైనం ఎరుగుదుము. ఆ జపాన్ చైనాతో వ్యాపారాభివృద్ధి విషయం ఆలోచిస్తున్నది. జంగ్-కై-షేక్ చైనా ప్రభుత్వాన్నే జపాన్ గుర్తించింది; అనా మావో చైనాతో లాభసాటిబేరం నడిచేట్టుంటే పోగొట్టుకోవడ మెందుకు?-అనే ధోరణి వ్యక్తమవుతున్నది.

• • •

నీగ్రోల పక్షాన ఉద్యమాన్ని కొనసాగించే యత్నంలో- అమెరికా కింగ్ అడుగుజాడల్లో- పాల్గొనడానికి సుప్రసిద్ధ సినిమానటుడు మార్లోన్ బ్రాండ్ తీర్మానించుకున్నాడు. మెంఫిస్‌నగరంలో కింగ్ హత్యజరిగిన స్థలంనుంచే మళ్ళీ నీగ్రోయాత్ర శాంతియుతంగా సాగుతుందని వినికిడి.

• • •

రష్యాకు మన రైల్‌వేగన్ల సప్లయిల విషయంలో కొన్ని పేచీలు, ఆటంకాలు కానవచ్చినవి. వాటిని ఏ విధంగా ఉభయులు తొలగించుకుంటారో గమనింతాం.

• • •

రొడీషియాలో అల్పసంఖ్యాకులైన తెల్లవారికీ, అధికసంఖ్యాకులైన నల్లవారికీ సమానంగా పెత్తనం ఇచ్చేటందుకు కొందరు తెల్లవారు సిద్ధమౌతున్నారట! ఒకరాజ్యాంగ సంఘం దీనిని సిఫారసు చేసిందట! ఇది చాలా చక్కని విధానము. ఆ సంఘంవారి అభిప్రాయమట! దీనితోపాటు పోర్చుగల్ పెత్తనాన్ని ఆఫ్రికాలో కదల్చకుండా వుంచి, దక్షిణాఫ్రికాలో వర్ణభేద విధానాన్ని అంగీకరించి శాశ్వతంచేస్తే ఇంకా మంచిగా వుండదా?

• • •

బెర్లిన్ నగరంలోకి పశ్చిమజర్మనీ మంత్రులను రాకుండా తూర్పు జర్మనీ తాత్కాలికంగా ఆటంకపరచినా, ఇది పెద్ద గొడవకాకుండా ఉభయులు చూస్తారని అంతా ఆశిస్తున్నారు. ఎందుకంటే, ఈ మధ్య జర్మనీలో తూర్పు- పడమరలు దగ్గరకు వస్తున్నవి.

——

పుస్తకస్వీకారము

(4 వ పేజీకొరవ)

టీకా తాత్పర్య విశేషవ్యాఖ్యలతోను, ఆయా శ్లోకాలవెంట శ్రీచక్రాది యంత్ర చిత్రపటాలతోను, వాటి పూజాదిక ప్రక్రియలతోను, వివరణలతోను; ప్రత్యేకించి విపులమైన భూమిక (నూటఎనిమిది పేజీల వుపోద్ఘాతం)తోను మొత్తం 560 పేజీల గ్రంథం. జయరామశాస్త్రిగారి పరిశ్రమ అంతా యిందులో ప్రతిబింబితమవుతున్నది. కావలి వైశ్యప్రముఖులనేకమందికల్పి ముద్రణఖర్చును భరించినట్లున్నారు.

మద్రాసు వేదంప్రింటర్స్‌వారి ముద్రణ ముచ్చటగానే వుందిగాని; పుస్తకం అఖరులో దాదాపు పది పేజీల తప్పొప్పుల పట్టికను వేయవల్సిరావడం శోచనీయం. ఏదైనా వేదాంత విషయలోలురు పఠించదగిన గ్రంథం.

సాహిత్యంలో దృక్పథాలు

రచయిత: ఆర్. ఎస్. సుదర్శనం; ప్రచురణ: నవోదయ పబ్లిషర్స్, ఏలూరురోడ్డు, విజయవాడ - 2; వెల: రూ 4 లు.

శ్రీ సుదర్శనంగారు ప్రస్తుతం విడవలూరు ప్రభుత్వ కాలేజి ప్రిన్సిపాల్‌గా వుంటున్నారు; కథ, నవలవంటి ఆధునిక ప్రక్రియల్లో చేయితిరిగినవారే అయినా- రానురాను చిన్నదైపోతున్న సారస్వత విమర్శకాలలో సైతం కండైన రచనలు చేస్తున్నవారు. ఆ విమర్శకూడా ఆధునికమైన ధోరణిలో వుండడం విశేషించి ప్రశంసనీయమైన అంశం. సంప్రదాయకమైన విమర్శ అలంకార శాస్త్రరీత్యా కావ్యం ఏజాతికి చెందిందో, దాని లక్షణాలు, గుణదోషాలేమిటో ప్రశ్నిస్తుందే తప్ప, కవిగారి దృక్పథమేమిటో అనే ప్రశ్నకు ప్రాధాన్యమివ్వదు. సాహిత్యంలో దృక్పథాలు - అన్న పేరే శ్రీ సుదర్శనంగారి సహజధోరణికి వుచితంగావున్నది.

పెద్దన 'మనచరిత' కావ్యచర్చతో ప్రారంభమైనవ్యాసం, శ్రీశ్రీగారి 'చతురస్రం' అనే నాటికమీద చర్చతో అంతమైనవ్యాసంతో యీ పుస్తకం ముగిసిపోతుంది. పెద్దన, గురజాడ, విశ్వనాథ సత్యనారాయణ, గోపీచంద్, చలం, ఆధునిక సాహిత్యంలో 'కాలం' - మొత్తం 8 వ్యాసాలున్నవి. చిన్నసైపులో ముద్రించబడినందువల్ల 180 పేజీల్లోనే సరిపోయింది.

స్వర్ణహంస

(హర్షనైషధకావ్య పరిశీలన)

గ్రంథకర్త: గుంటూరు శేషేంద్ర శర్మ. ప్రతులకు: ఆంధ్రసారస్వత పరిషత్తు, తిలక్‌రోడ్డు, హైదరాబాదు. వెల రూ 5 లు.

శేషేంద్రశర్మగారు నెల్లూరువారు. చాల పుస్తకాలువ్రాసినవారు. ఇది వారి సరికొత్త గ్రంథం. శ్రీహర్ష నైషధకావ్య రహస్యాలనుగూర్చి వ్రాసిన విమర్శ. అగాధమైన విమర్శ. మూలంలోవున్న ధ్వని స్ఫూర్తితో శ్రీనాథుడు అనువదించలేదని; మూలంలోదాగివున్న మంత్ర, యోగ, వేదాంతశాస్త్ర రహస్యాలనుగూర్చి యీ గ్రంథంలో చర్చించారు. ఆసాంతం వాక్ద్యుతి మథనంగాసాగిన గ్రంథం.

వీరు అమర్త్య వ్రాసిన 'షోడశి' గ్రంథానికి లభించినట్టే యీ 'స్వర్ణహంస'కు కూడా ఆంధ్రప్రభుత్వ ఆర్థికసహాయం దొరకబట్టి కాబోలు కృతజ్ఞతాసూచనగా ఆంధ్రప్రదేశ్ విద్యామంత్రి శ్రీ పి. వి. రాఘవులుగారికి యీ పుస్తకాన్ని అంకితమిచ్చారు శ్రీ శర్మగారు. పట్టుమని 140 పేజీలైనాలేని యీ పుస్తకానికి వెల 5 రూపాయలు పెట్టడం వుచితమా?

రెండు నాటికలు

రచయిత: పాకాల వెంకటకృష్ణయ్య; ప్రతులకు 'మిత్రమండలి' 7/334 తూర్పువీధి, గూడూరు, నెల్లూరుజిల్లా. వెల: రూ. 1.

గూడూరు సాహిత్యప్రియులైనకొందరు యువకులు నెలకొల్పిన ఔత్సాహికమండలి అయిన యీ మిత్రమండలివారు రెండు ప్రచురణలనువెలయించారు. ఇదిమూడోది. లాభాపేక్షతోగాకుండా; సాహిత్యాభిమానంతోనే యీ ఔత్సాహిక సత్కృషిని కొనసాగిస్తున్నారుకాబట్టి - వీరి ప్రచురణలు ఆదరణీయాలవుతున్నవి.

ఇక మొదటినాటిక 'అమ్మ'లో తారసిల్లేపాత్రలు: ఉష్ణం, విద్యుత్తు, రసం, పరమాణువు, ప్రకృతి—వాటి చిన్న ప్రయోగాత్మకరచన. రెండోనాటిక 'కాంత్‌దాస్ బి. ఏ.' హాస్యధోరణిలో సాగిన మామూలు నాటిక.

'మిత్రమండలి'వారు యిక 'కండ' గలిగిన బరువు రచనలవైపు తమదృష్టిని మళ్ళించడం మంచిది.

జీవనగీత

(అరబ్‌కవి ఖలీల్ జిబ్రాన్‌గారి 'ది ప్రాఫెట్' గ్రంథానికి తెలుగుసేత). కవి: కాళోజి; ప్రతులకు: యువభారతి, 5 కింగ్స్‌వే, సికింద్రాబాదు.

అనేకానేక ప్రపంచభాషల్లోకి అనూదితమైన యీ 'ప్రాఫెట్' అనే సుప్రసిద్ధ వచనగేయసంపుటాన్ని-యిన్నాళ్లకు తెలంగాణా ప్రజాకవి 'కాళోజి' తెలుగు తర్జుమాను సమకూర్చారు. కాళోజి రచనలకు ఎప్పుడూ వెలవుండదు. అట్లనే దీనికి వెలలేదు. వెల అమూల్యమనివేసినా ప్రచురణకర్తలు ప్రతి వెల మూడురూపాయలంటున్నారు. ప్రథమ ముద్రణ 6 వేల ప్రతులన్నారు ప్రచురణకర్తలు. తెలుగులో ఒక కవిత్వపుస్తకం 6 వేల కాపీలు అచ్చుకావడం ఆశ్చర్యమే.

——

చిత్రజగత్

(9 వ పేజీ కొరవ)

రమణమూర్తి పునఃప్రవేశం

నాలుగేళ్ళుగా మరుగునవుండిపోయిన చక్కని ప్రతిభాశాలి, కళాశీలి రమణమూర్తి తిరిగి సినిమారంగంలో ప్రవేశించాడు. శ్రీ బి. ఎన్. రెడ్డిగారి 'పూజాఫలం'లో జగ్గయ్య ధరించినపాత్ర మొదట రమణమూర్తిది. అదొక కథ... కారణాలు ఏమైనా, అతని దురదృష్టంకొద్దీ, నాలుగేళ్ళు అజ్ఞాతంలో వుండిపోయిన రమణమూర్తి హైదరాబాదులో అన్నపూర్ణా ఎంటర్ ప్రైజెస్‌వారు నిర్మిస్తున్న "విషవలయం" లో ప్రధానపాత్ర ధరిస్తున్నారు. ఈ చిత్రాన్ని నల్లమల అడవులలో ఎక్కువభాగం చిత్రీకరిస్తున్నారు.

ప్రొడ్యూసరు, డైరెక్టరు: ఎన్. బి. రామారావు. బొంబాయి 'ఫిల్మాలయా' శిక్షణాలయంలో తర్ఫీదుపొందిన 'శశికళ' హీరోయిన్. పోతే రాజేంద్ర, జి. నాగేశ్వరరావు, వసంతరావు, సోమేశ్వరరావు నటవర్గం. మే ఆఖరులోగా పూర్తి అవుతుందంటున్నారు.

మద్రాసులో ఔట్‌డోర్ చిత్రీకరణ

మద్రాసు మెరీనా తీరంలోగాని, పార్కుల్లోగాని, ఇతరత్రాగాని ఔట్‌డోర్ చిత్రీకరణ చార్జీలను రోజుకు రూ 300 లకు తగ్గించింది ప్రభుత్వం. అయితే ప్రభుత్వభవనాలను చిత్రీకరించే సందర్భంలో వెయ్యిరూపాయలు ధరావతు చెల్లించాలి. అది షూటింగుఅయినతర్వాత తిరిగి యిచ్చివేస్తారు.

మద్రాసులో హిందీచిత్రాలు

గతవారంనుండి మద్రాసు థియేటర్లలో హిందీచిత్రాల ప్రదర్శన ప్రారంభించడం జరిగింది. ఇంకా బొంబాయిలో శివసేన 'పచ్చజండా' చూపించిన వార్తలు లేవు. నిర్మాతలు, నటీనటులు చేస్తున్న అర్భాటంతో బొంబాయిస్టుడియోలన్నీ 'బంద్' అయాయి. థియేటర్లవారే స్వయంగా చిత్రనిర్మాణం కొనసాగించాలని ఒకరోజున కోటిరూపాయల ప్రమాణపథకంవేశారు.

హైదరాబాదులో 'మూగనోము'

ఏ. వి. మెయ్యప్పచెట్టియార్ మద్రాసు హిందీ వ్యతిరేకోద్యమం గొడవల్లో, తట్టాబుట్టా సర్దుకొని 'చలో హైదరాబాద్' అంటానన్నారు. అంతపని చేయకపోయినా, తన తెలుగుచిత్రం 'మూగనోము' హైదరాబాదు సారథిలో, కిద్వాయ్ గార్డెన్స్‌లో నాలుగురీళ్లు తయారుచేశారు.

దీనికిమూలం 'మై చుప్ రహూంగీ' అనే హిందీచిత్రం. డి. వి. నరసరాజు రచన చేశారు. పాటలు నారాయణరెడ్డి దాశరథి, కోసరాజు వ్రాశారు.

ఏ. వి. ఎం. వారి "రాము" చిత్రం విడుదలకు సిద్ధంగావున్నది. ఇందులో ఎన్. టి. రామారావు, ఎస్. వి. రంగారావు, రాజనాల, రేలంగి, రమణారెడ్డి, పద్మనాభం, జమున, గీతాంజలినటించారు.

'కోడలు దిద్దిన కాపురం'

పద్మశ్రీ ఎన్. టి. రామారావుగారి తర్వాత చిత్రం 'కోడలుదిద్దిన కాపురం' హైదరాబాదులో స్వంతస్టుడియోలో జూన్ మొదటివారంలో ప్రారంభిస్తున్నారు... శ్రీ డి. వి. నరసరాజు రచన చేస్తున్నారు.

చిన్నారిపాపలు

మాతాఫిలిమ్స్‌వారు తమ "చిన్నారి మనసులు" పేరును 'చిన్నారిపాపలు' గా మార్చివేశారు... ఆ పేరుపై ఆత్రేయకు సావిత్రికి పోటీవచ్చింది. "చిన్నారి మనసులు" పేర చిత్రంతీయాలని ఆత్రేయ చాలాకాలంగా ప్రయత్నిస్తున్నారు. ఇటీవలనే షూటింగు ప్రారంభించారు. ఆత్రేయ మనసు నొప్పించడం యిష్టంలేక సావిత్రి 'మనసులు' 'పాపలు' గా మార్పు చేసుకున్నట్లున్నది.

బాంధవ్యాలు

'చదరంగం' నిర్మాతలు శీఘ్రంగా తయారుచేస్తున్న 'బాంధవ్యాలు' విడుదలకు సిద్ధంఅవుతోంది. మే ఆఖరులో విడుదలచేయాలని వారి సంకల్పం. దీని దర్శకుడు శ్రీ ఎస్. వి. రంగారావు.

ముఖ్యపాత్రలు ఎస్. వి. రంగారావు, సావిత్రి, దూళిపాల, హరనాథ్, చంద్రమోహన్, రాజనాల పోషించారు. కె. బి. సారథి, గుంటూరు వెంకటేశ్ అనే కొత్త నటులు ఈ చిత్రంలో పరిచయం అవుతున్నారు.

——

కూనిరాగాలు

(6వ పేజీ తరువాయి)

అధ్యాపకులకు మాత్రం చేతినిండా పని దొరికింది.

ఆ మునలిసాధువుగారు, ఈ పరమ చండాలమైన యీ భూలోకంలో అవతార మెత్తి ధర్మాన్ని కాపాడతాడన్నారుకదా. పాపకార్యాలు చేయబోకండన్నారుకదా. ఆమాట మర్చిపోయి యీ కరపత్రాలు అచ్చేసి పంచినంత మాత్రాన పుణ్య మొస్తుందా? లాభమొస్తుందా? నకల శుభాలు చేకూరుతాయా? ఔరా ఇదేమి మూఢభక్తి!

మల్లీశ్వరి సినిమాలో 'కలకండతక్కు లాలు'-అంటాడు మల్లిని నాగరాజు. అట్టనే ఇప్పుడు 2 వేలు, 8 వేలు లాభ మొస్తుందనే దృష్టేకాని; పాపం ఆ సాధు పుంగవుడు చెప్పాడనబడే మిగతా విష యాలు పిలైత్తుకుని పోయాయి, మన భక్తుల విషయంలో. నిజంగా "తెలుగునాట భక్తిరసం డ్రయినేజిస్కీము లేక డేంజ రుగా పారుతోంది." ఏం చేస్తాం!

, , ,

మొన్నొకరోజున 'లోకలిస్టు' ట్రంకు రోడ్డో నిలబడివుండగా ఒక ట్రాక్టరుమీద కట్టలుకట్టలుగా వడేసిన పుస్తకాలు, వొక బీరువా వచ్చి టౌన్‌హాలు ముందర నిల బడ్డది. విచారిస్తే- బెజవాడ రామచంద్రా రెడ్డిగారు తన స్వంత పుస్తక భాండాగారం నుండి పుస్తకాల్ను, పత్రికల్ను వొక బీరువాతోసహా వర్ధమాన నమాజంవారికి బహూకరించారనీ; వాటిని తన స్వంత ఖర్చుతోనే ట్రాక్టరుమీద నెల్లూరుకు చేర్చా రనీ తెల్సింది.

వ్యవసాయపు పనులకు వుపయోగ పడాల్సిన ట్రాక్టరుమీద పుస్తకాల కట్టల్ను చూచినతర్వాత అగ్రికల్చర్‌నుండే కల్చర్ వుద్భవించిందా అన్పించింది.

ఈ రోజుల్లో ప్రయివేట్ లైబ్రరీలవస్త దీనాతిదీనంగావున్నా నెల్లూరు వర్ధమాన నమాజంవారిస్థితి కాస్త గర్వస్పాయంగానే వుందనాలి. ఎన్నెన్నో పాతపుస్తకాలకు, ఎక్కడాలభించని పుస్తకాలకు నెలవుగా వుంటున్నది; ఎందరెందరి పరిశోధకులనో ఆకర్షిస్తున్నది. మొన్నామధ్య కాశీ విశ్వ విద్యాలయంలో-19వ శతాబ్దంలో హిందీ-తెలుగుల వచనరచన- అనే విషయంపై పరిశోధనచేస్తున్న వొకఆచార్యుడు కొన్ని పాతపుస్తకాలనుపరిశీలించడానికోసంగానే యిక్కడికొచ్చి వెళ్ళారు. ఇట్లా ఎందరో.

ఎందరెందరో నెల్లూరు సారస్వతాభి మానులు తమతమ అమూల్య పుస్తకసంచ యాన్ని యీ గ్రంథాలయానికి బహూక రించి యీ సారస్వత యజ్ఞానికి తలావొక నమిధ నిచ్చారు. ఆ యిచ్చిన పుస్తకాల్ని యీ నమాజంవారు చిల్లావల్లా చేయకుండా ఎట్లనో భద్రపర్చి పూజిస్తూ వస్తున్నారు. కావల్సినవారి ముందువుంచి జ్ఞానభిక్ష పెడుతున్నారు.

ఈ గ్రంథాలయంలోని అపూర్వమైన, అమూల్యమైన పుస్తకసంచయాన్ని చూచి, ముగ్ధులై, యిది చేస్తున్న సారస్వత సేవకు కృతజ్ఞతగా రు. 116 లు చెల్లించి యిటీ వలనే యీ గ్రంథాలయ శాశ్వత నభ్యులైన నెల్లూరేతరులు పైతం వున్నారు- శ్రీఅరుద్ర కవిగారు, తలుకు శ్రీ ముళ్ళపూడి తిమ్మ రాజుగారు.

శ్రీ బెజవాడ రామచంద్రారెడ్డిగారి మాదిరిగానే యింకా ఎందరో పుస్తకాలివ్వ తగినవారున్నారు యీ నెల్లూరుసీమలో. ఉదాహరణకు, వెంకటగిరి రాజాగారి సంస్థానంలో ఎన్నో వందలు-వేలు విలు వైన గ్రంథాలున్నవి, అపాతరోజుల్లో సేక రించినవి. అవన్నీ యిప్పుడు బూజుపట్టి, చెదలుతిని శిధిలమైపోతున్నాయి. ఈ వెంక టగిరి సంస్థానం లైబ్రరీలోని పుస్తక సం పదంతనే వొకాయన- ఉస్మానియా విశ్వ విద్యాలయం విద్యార్థి శ్రీ కె పురుషోత్తం గారు-పి. హెచ్‌డి. కోసం పరిశోధనచేస్తు న్నారుకూడా. ఆయన వెంకటగిరికివెళ్ళి యీ పుస్తకాల గుట్టలమీద దుర్మార్గపు బూజు గీజు దులిపి, వొక సంవత్సరంపాటు పరి శోధనచేసి తన థీసిస్ వ్రాస్తున్నారు. ఆయన చెప్తున్న హృదయ విదారకమైన కథనం వింటుంటే కంటతడిపెట్టని సార స్వతాభిమానివుండడు.

ఇప్పటి వెంకటగిరిరాజాలు యీ పుస్తకా లకు అట్టనే చెదలుపట్టింది, పురుగులపాలం చేసి శిధిలమైనా చేయిస్తారుకాని, ఆ మిగి లివున్న కొరవా నరవా పుస్తకాల్నయినా యిట్లాంటి లైబ్రరీలకిచ్చి భద్రపరిపించుదా మనే అనక్తి, ఓపికలేకపోవడం శోచ నీయం.

★ ★ ★

వెంకటగిరి ప్రస్తావనవచ్చింది - ఇంకో మాట- వెంకటగిరి కాలేజీకోసం అక్కడ సాగుతున్న ప్రజోద్యమంగూర్చి ఒకమాట. రాజాగారలు నిర్లిప్తంగావున్నా, వెంకటగిరి విద్యాధిక యువకులు విశేషంగా పాటు పడుతున్నారు. ఇప్పటివరకు 75 వేలదాకా దండారు. రేపు 28 తేది నెల్లూర్లో డ్యాన్సు పోగ్రాం ఏర్పాటుచేసి మరో 10-15 వేలైనా వసూలుచేయాలని రంగంలోకి దిగి పని చేస్తున్నారు. వాళ్ళ వుత్సాహం చూస్తుంటే ఆశ్చర్యమేస్తున్నది. మారాజులు, రాజులు, మోతుబరిపెద్దలు గమ్మునుండి పోతున్నా నన్నజనం, మధ్యతరగతివారిమందే ఈ మాత్రం విరాళాలు పోగుచేయగలిగారంటే మరీ ఆశ్చర్యంగా వుంది.

ఒకాయన తనకొడిక్కి పెండ్లిచేయాలను కున్నాడు. పెండ్లిఖర్చులకు ఎట్లాలేదన్నా వెయ్యిరూపాయలు దాట్తుంది. ఆ వెయ్యి పెండ్లిఖర్చులకు దండగచేసేదానికిబదులు, ఆ మొత్తాన్ని ఈ కాలేజివాళ్ళకిచ్చి, పెండ్లి రిజిస్ట్రాఫీసులో జరిపించాలనుకున్నాడు. అంతే; వెయ్యిన్నూటపదహార్లు కాలేజివాళ్ల కిచ్చి; తాలూకాఫీసులో పెండ్లిజరిపించాడు. ఈ కాలేజివుద్యమ యువకులంతా కట్టుగా వెళ్ళి తాలూకాఫీసులో పెండ్లి జరిపించి దీవించారు; దంపతుల్ని. అట్టనే ఇంకొక 'మిడ్‌వైఫ్' వుద్యోగం చేస్తున్న వొక మధ్యతరగతి మహిళ కాలేజికి వొక గది కట్టించేదానికి విరాళం ప్రకటించింది. ఇట్లా ప్రతి వెంకటగిరి సామాన్యుడికీ ఈ కాలేజిపిచ్చి బాగా ఎక్కిందారు. ఇంక ఈ వెంకటగిరి ప్రజోద్యమాన్ని ఆపేదెవరు?

వెంకటగిరి రైల్వేస్టేషను నమీపములో వున్న 50 ఎకరాల భూమిని కలెక్టరుగారు కాలేజికి యిప్పించేదానికి సిఫారసు చేశా రట. తాత్కాలికంగా వచ్చే జూలైనుంచి కాలేజి ప్రారంభ మయ్యేదానికి; నిర్మాణం పూర్తయి సిద్ధంగావున్న నమితి భవనాలు తయారుగా వున్నవట. నమితివారి తీర్మా నంకూడా పాసైవుందట. మన ఆంధ్ర ప్రభుత్వం దివాలాతీసి - యీ సంవత్సరం కొత్తకాలేజి లెక్చరర్లకు జీతాలిచ్చేదానికి మా దగ్గర డబ్బులేదంటే - మేమే విరా ళాలు వసూలుచేసి జీతాలిస్తాము వొక సంవత్సరంపాటు అని అంటున్నారు. ఈ వుద్యమం ఫలిస్తుందనీ, వెంకటగిరిలో విశ్వోదయవారి బ్రాంచి కాలేజీ ఆవిర్భ విస్తుందనీ ఆశిద్దాం.

భాషాసమస్య

(5వ పేజీ తరువాయి)

తీయపు పెత్తుంబులో నై-తమ ఆధిపత్యాన్ని అశేషభారత ప్రజానీకంపై చెలాయించా లనే ఆకాంక్షతో అఖండభారతదేశానికి, ఏకైక భారత జాతీయభాషగా చేయాలని తలపెట్టింది. అంతో యింతో హిందీకన్న మెరుగైనభాష మాతృభాషగాగల ఇతర భారతీయులందరికీ ఇది దుస్సహమైంది. ఒక్కుమ్మడి హిందీభాషపై ధ్వజమెత్తేరు. తమతమ మాతృభాషలు నన్నగిలకుండా హామీకోరారు.

వెంటనే కేంద్రప్రభుత్వం పైటుఫిరా యించి భారత రాజ్యాంగం గుర్తించిన అన్ని ముఖ్యభాషలూ- ఇంగ్లీషుననహా- జాతీయభాషలేనని ప్రకటించి, తన తప్పు కొద్దిగా దిద్దుకుంది. కానైతే ఈ ఎత్తుగడ హిందీభాషేతరులందరికీ అనుమానాన్ని రేకెత్తించింది. అన్నిభాషల్లోనూ పబ్లిక సర్వీను పరీక్షలు జరగాలనీ, అందరి భాషలకీ నమాన ప్రతిపత్తి కలగాలనీ, ఇష్టంలేనివారిపై హిందీని బలవంతంగా రుద్దబోమని ప్రభుత్వంనుంచి హామీని కోరారు.

కేంద్రప్రభుత్వం ఈ హామీని బిల్లు రూపంలో పొందుపరచినా చివరకి పార్ల మెంటులో హిందీ ఉన్మాదుల ఒత్తిడివల్ల బిల్లు చట్టరూపం ధరించేనరికి-హిందీభాష వారికంటే హిందీభాషేతరులకు భారము అగపించే విధంగా పక్షపాతబుద్ధినే ప్రక టించింది కొత్తరాహుకేంద్రప్రభుత్వం.

ఇదే దేశమంతటా చెలరేగిన దుమారా నికి అసలు కారణం - చట్టంలో పూర్తిగా ఇంగ్లీషును తొలగించి హిందీకి పట్టం కట్ట లేదని ఉత్తరాదివారికిఆగ్రహం. హిందీపట్ల పక్షపాతబుద్ధి చూపుతూ ఇతర భాషల వారికి అన్యాయం చేసినందుకు దక్షిణాది వారికి హిందీపై ఆగ్రహం, అసహ్యం కలి గేయి. నలుమూలలా దుష్టశక్తులు విజృం భించేయి. కోట్లకొలదిరూపాయలవిలువగల ఆస్తినష్టమైంది. ఎన్నో అమూల్య అమా యిక ప్రాణాల్ని బలిగొన్నదీ భాషోన్మాద పిశాచి. ఈ వ్యతిరేకత ఎంతటి తీవ్ర రూపంధరించిందంటే కేంద్రప్రభుత్వానికి తాను త్వరపడి తీసుకున్న నిర్ణయం కాంగ్రెసుపార్టీమెండేటుబలంవల్ల మెజారిటీ లభించి నెగ్గినా ఆ నిర్ణయం అధికసంఖ్యా కుల అభిప్రాయం మాటించలేదని స్పష్ట మయింది. ఈ నమస్య పునరాలోచించ వలసినదేనని నిర్ణయించింది.

దీంపై వివిధరాష్ట్రాల అభిప్రాయం ఎలా వుందంటే-మద్రాసురాష్ట్రం హిందీని త్రోసి రాజని, అంగ్లం, తమిళాలను పెంపొందించే ద్విభాషా సూత్రాన్ని అంగీ కరించ నిశ్చయించింది. ఆంధ్రప్రభుత్వం కాంగ్రెసు అధికారంలోవుంది గనుక-కేంద్రానికి ఎక్కడ కోపమొస్తుందోనని త్రిభాషా సూత్రాన్ని వల్లెవేసింది. నాగా లాండ్‌వంటి చిన్నరాష్ట్రం అంగ్లాన్నే అధి కారభాషగా నిర్ణయించింది. ఉత్తరప్రదేశ్, బీహారు, మధ్యప్రదేశ్ రాష్ట్రాలుకూడా త్రిభాషాసూత్రానికి తిలోదకాలిచ్చి ఒక్క హిందీనేతప్ప ఇతరభాషలన్నిటినీ శత్రు వర్గంలో చేర్చేయి. కొన్నిరాష్ట్రాలు ఎటూ అభిప్రాయం వెలిబుచ్చకమౌనం వహిం చేయి. కాని దేశం మొత్తంమీద నర్వజనా మోదమైన నిర్ణయం జరగలేదు.

అసలు ఈ నమస్యకి పరిష్కారమార్గం లేదా అంటే- ప్రతిరాష్ట్రంలోని ప్రభుత్వే తర రాజకీయపార్టీలతో సంప్రదించి ఈ విషయం పునరాలోచిస్తామని కేంద్ర ప్రభుత్వం ప్రకటించింది.

కానైతే-

ఈ నమస్య రాజకీయవాదులచే సాధింప బడవలసిన నమస్యకాదు. రాజకీయాల కతీతులైన నిష్పక్షపాతులగుభాషావేత్తలు- దేశాభ్యుదయం పురోభివృద్ధి కాంక్షించే అభిజ్ఞులు, నిర్ణయించవలసిన నమస్య.

ఈ నిర్ణయం అందరిపైనా భారాన్ని నరినమానంచేస్తూ జాతీయ, అంతర్జాతీయ రంగాల్లో మన ప్రతిష్ఠ మన అంతస్తు, భంగకరంకానివిధంగా జరగాలి.

మనభాషానమస్య ఇట్లా పరిష్కార మవాలంటే - మనదేశంలోని ప్రతిభాష వారికి నమాన ప్రతిపత్తి వొసగేదీ- విజా తీయం, విదేశీయంకానిదీ; తగినంత గౌరవం కలిగి, ఉదాత్తమై, సాహిత్య నంపన్నమై వి ఇతర భారతీయభాషలకూ ఒమువుకాని భాషే మనకు జాతీయ భాష-రాజకీయభాష - నర్వవ్యవహారభాష (Link Language) కావాలి. అప్పుడే ఈనమస్య శాశ్వతంగా పరిష్కార మవు తుంది.

అయితే ఇదేం చరిత్రకందనిదీ-భాషా వాదుల ఊహాతీతమయిందీకాదు. పూర్వం ఏయేప్రాంతాలవారు ఏయే భాషలు మాట్లాడుకొన్నా- భారతదేశంలో నర్వ శాస్త్రాలూ ఉన్నతవిద్యఅంతా నంస్కృ తంలో సాగేవి. ఆసేతు శీతనగమధ్య ప్రజలంతా కాశీ, నలంద, తక్షశిల, నవ ద్వీపం, నాగార్జున విశ్వవిద్యాలయాలలో పరీక్షలిచ్చి పట్టంపొందేభాష నంస్కృతమే నన్నది చరిత్ర నిరూపించే నత్యం-ఈ నిర్ణ యం ఏఒక్క కేంద్రప్రభుత్వం శాననం వల్లా ఒత్తిడివల్లా తీసుకున్న నిర్ణయంకాదు.

నంస్కృత వాఙ్మయంలోగల అశేష సాహితీసంపద, నర్వకళలలోను, శాస్త్రాల లోనుగల గ్రంథజాలం- దానికా పదవి చేకూర్చేయి. చతుష్షష్ఠికళలూ నంస్కృతం లోనే అధ్యాపించబడేవి. ఆ భాషకుండే అపార విజ్ఞానసంపదవల్లనే నేడుకూడా జర్మని, ఫ్రాన్సు, రష్యా, ఇంగ్లండు, అమెరికా మున్నగు దేశాలన్నీ నంస్కృతభాష గొప్పతనాన్నీ అందున్న విజ్ఞానాన్నీ గుర్తించి తాము నంస్కృతం అభ్యసిస్తూ తమ విశ్వవిద్యాలయాల్లో ఆభాషకి గౌరవస్థానంయిచ్చి అందుగల నర్వవిజ్ఞానాన్నీ తాము నంతరించుకొంటు న్నారు.

నంస్కృత వాఙ్మయం వేదాంతం, ఇతిహానం, అర్థశాస్త్రం, న్యాయశాస్త్రం, గణిత జ్యోతిర్విజ్ఞాన ఖగోళ ఆయుర్వేదాది నర్వశాస్త్రాలూగల విజ్ఞానఖని

నేటి హిందీ-లేక ఇతర ప్రాంతీయ భాషలవలె పారిభాషిక పదాల్ని (Technical Terms) సృష్టించుకోవల సిన పనిలేదు.

అందుచేత-

అందరికీ న్యాయంజరగాలంటే భారత దేశంలోని అన్నిప్రాంతాలవారూ తమ మాతృభాషనూ నంస్కృతాన్నీ అభ్యసిస్తే చాలు. ఉన్నతవిద్య ఇప్పుడు అంగ్లంలో వున్నదానికిబదులు నంస్కృతంలో- క్రమంగా దశలవారీ జరగాలి. అప్పుడు అందరిమీదా భారం నరినమానం అవు తుంది.

అంతర్జాతీయ రంగాలలో పనివున్న వారు అంగ్లాన్ని అభ్యసించవచ్చు; లేదా నంస్కృతానికి అంతటా ద్విభాషులు (దుబాసీలు) Interpretors లభిస్తారు. నంస్కృతానికి అంతర్రాష్ట్రీయస్థాయి వచ్చే వరకూ అంగ్లానికి స్వస్తిచెప్పకూడదు అంచెలవారీగా నంస్కృతానికి ఆ స్థాయి కల్పించాలి. అప్పుడు విదేశభాషఅయిన అంగ్లంస్థానే జాతీయభాష-రాజకీయభాషగా నంస్కృతం వెలుగొందుతుంది. ఏభాష వారికీ భారంకాని, సౌలభ్యంకాని లేక పోవడంవల్ల దీనికి ఎవ్వరూ అభ్యంతరం చెప్పవలసిన పనిలేదు.

ఇక-నంస్కృతం మృతభాష అనే వాదం కొందరిలోవుంది. నంస్కృతంగాని భారత నంస్కృతిగాని తెలిసినివారెవ్వరూ అమాట అనరు. ఈనాటికీ మనం కాశీ రామేశ్వరాలు ఎక్కడికివెళ్లినా ఏభాష వారైనా దేవుడికి అర్చన జరిపించాలన్నా, తీర్థవిధి జరిపించాలన్నా, వివాహం జరి పించాలన్నా తంతులంతా నంస్కృతం లోనే జరుగుతోందంటే-ఈజీవభాష భార తీయ జీవనంలో ఎంత పెనవేసుకు పోయిందో అర్థంకాగలదు.

ఒక్క నంస్కృతమే అన్నివిధాలా యీ పద్ధారకానికి జాతీయభాషా, (National Language) రాజకీయ భాష- (Political Language or Court Language) వ్యవహారభాష- (Link Language)కాగల అర్హతఉన్న భాష-ఈ విధంగా పరిష్కరించబడక ఏహిందీనో- అంగ్లాన్నో- తమిళాన్నో- జాతీయభాష చేసిననాడు భారతదేశంలో అంతర్యుద్ధం చెలరేగి దేశం ఛిన్నాభిన్నం కాకతప్పదు.

జ్ఞాన భాండారంగల భాషగా గుర్తించాలి!

మతానికీ, జీవితానికీ గొప్ప లంకె వున్నది. హిందువులలో కొందరు హేతు వాదులు, నాస్తికులు మినహా మిగిలిన మతాలవారు మతాన్ని విపరీతంగా ఆదరి స్తున్నారు. మసీదు, చర్చి-ఇవి కేవలం పూజామందిరాలు మాత్రమేగావు. అట్టి వారికి ఉర్దూ-అంగ్లభాషలు రుచిస్తవి. వీలైతే వాటినే దేశభాషగా చేయనెంచి దంటారు.

కాని, హిందీ, ఉర్దూ, అంగ్లభాషలకన్న నంస్కృత-పారసీకభాషలు గొప్పవి. నం స్కృతంలోని జ్ఞాన భాండారమట్లావుంది, దాని శబ్దాక్షర సంబంధం సులభమైనది, మెచ్చదగినది. ఇటువంటి విశిష్టత అం గ్లంలో లేవాలని తాపత్రయపడి బెర్నార్డ్‌షా కొంత ద్రవ్యాన్ని అందుకోసం ఒక నిధిగాచేసి వెళ్ళినాడు.

అంగ్లం ఎట్లయినా దేశంలో ఇంకా ఎక్కువగా వ్యాప్తికి వస్తుంది. నంస్కృత పండితులు పారసీలో, పారసీ పండితులు నంస్కృతంలో అధికారంనంపాదిస్తేకాలా బాగా వుంటుంది.

బరువు అందరిమీదా ఏకంగానే పడు తుంది-నంస్కృతం దేశభాష అయితే! బాగా అది Phonetic (శబ్దాక్షర విశిష్ట నంబంధం) భాష. కాని దానివల్ల హైందవ నంస్కృతికి ప్రబలమైన ప్రాధాన్యంగలిగి, మిగిలినవి వెల్లతీపోతవనే భయం వుండ రాదు.

మలేషియాలో ఇస్లాం ప్రభుత్వమత మైనా, ఇతరులకు బాధలేకుండాచేస్తు న్నారు. మనం సెక్యులర్ విధానాన్ని ఎంత నిర్దుష్టంగా అవలంబించినా దాని ప్రభావం హైందవేతరులమీద ఎంతవరకు పడింది తెలియదు. హైందవ సీమలో హైందవులే అట్టడుగున నంస్కృతిపరంగా వుండే పరిస్థితివచ్చింది. అట్టి అపాయాన్ని అరికట్టడానికి హిందూ విశ్వపరిషత్ పుట్టింది.

ఇదంతా ఎందుకు చెప్పవొచ్చామంటే, నంస్కృతాన్ని హైందవభాషగా కాకుండా ఒక జ్ఞానభాండారంగల భాషగా గుర్తించవలెనని నొక్కివక్కాణించడానికి!

— ఒక చదువరి.

ప్రఖ్యాతి గాంచిన
"ఖీరా" స్టీలు
ఫర్నిచరు వివరాలు
★ ★ ★
జి. ఇ. సి. ఫ్యాన్లు - మోటార్లు,
పంపు సెట్లు,
ఆథరైజ్డు డీలర్సు:-
రావు అండ్ గుప్తా
ఫోను : 421.
ట్రంకురోడ్డు-నెల్లూరు

ఈవారం విశేషాలు

(2-వ పేజీ తరువాయి)

'తిరుక్కురల్' మీద వ్యాఖ్యానమునే వ్రాశాడట. ఇంత దక్షతతో నాగరిక దేశాల్లో వ్యవహరించగలగడం ముచ్చటగానే వుంది. అట్లాంటి మంత్రులు, లజ్జలైన వ్యక్తులు మన ఆంధ్రకు లేరే అనే కొరత కూడా వేధించకపోలేదు-యిది వింటుంటే.

, , ,

మళ్ళీ 10 వదిరూపాయల కొత్తనోట్లు రిజర్వుబ్యాంకువారు విడుదల చేయనున్నారట. అందులో హిందీ అక్షరాలు, హిందీలో సంతకాలు పొందుపర్చడమే కొత్త అంశమట. తమిళప్రాంతంలో అవి 'సర్కులేట్' కావడానికిలేదని మద్రాసీయులు వాక ఉద్యమం లేవదీస్తారా?

, , ,

మొన్న మొరార్జీగారి బడ్జెట్‌లో పెంచబడిన పోస్టల్ రేట్లు వచ్చే మే 16 తేది నుండి అమలులోకి వస్తాయట. ఈలోగా 'వ్రాసేను'కోవల్సిన టాబులు వ్రాసేసుకొంటే సరిపోదా? ప్రభుత్వానికి వస్తుందనుకున్న 25 కోట్ల ఆదాయం ఎట్లావస్తుందో చూద్దాం.

, , ,

కేంద్ర సం. సో. పా. వారి నాయకత్వంతో కేరళ సంయుక్త సోషలిస్టులు విభేదిస్తూ తామొక కొత్తపార్టీని నెలకొల్పుకుంటామని బహిరంగంగానే అంటున్నారు. సోషలిస్టుల 'ఘోష' చూస్తుంటే శోచనీయంగావుంది. లోహియా చనిపోయిన తర్వాత ఆ మటాకూడాపోయినట్లుంది.

, , ,

● 137 ఏళ్లక్రితం లండన్‌లో నిర్మింపబడిన వాక బ్రిడ్జిని వేలంవేస్తే కొన్ని లక్షలపౌండ్లుపెట్టి వాక అమెరికా ఆయన కొన్నాడట. ఈ బ్రిడ్జి సామాన్లను అమెరికాకు తీసుకెళ్ళడానికే రవాణా ఖర్చుల క్రింద 18 లక్షల రూపాయలవుతుందట. ఎవరిపిచ్చి వారికానందం!

● స్థూలకాయం, గండుమీసం, బుర్రమీసాలు - కేవలం మూర్తిలోనే గాకుండా, సంగీతంలో కూడా ఆ గాంభీర్యాన్ని నిలబెట్టిన మహనీయ సంగీత విద్వాంసులు ఉస్తాద్ బడేగులాం అలీఖాన్. ఆయన 'హరిఓమ్' కీర్తన వొక్కటి చాలు ఈ ప్రపంచాన్ని సమ్మోహనపర్చడానికి. ఏరకమైనరాగం పాడినా, తేలికైన ఘజల్ గానంచేసినా ఆయన బాణీ, పలుకు ఆయనదే. హలాల్ ఆరోహణ, అవరోహణలతో ఆయన రాగప్రస్తానవుతీరు ఆయనదే. హిందూస్థానీ సంగీతంలో ఆయనకు ఆయనేసాటి. తాను సంపాదించినదాంట్లో ఎక్కువభాగం ధర్మసంస్థలకే యిచ్చాడు; తనకు ఇల్లుకూడా వ్రాయలేదు. మొన్న హైదరాబాదులో ఆయన కన్నుమూశాడు. మన సంగీతప్రపంచంలో-సుకోమలమైన, సర్వాంగసుందరమైన భారతీయ సంస్కృతి పథంలో ఆయనలేని వెలితి వెలితే.

——

జనవాణి

(2 వ పేజీ తరువాయి)

ప్రాయం. లోకల్ పేపర్ అంతచక్కగా నడపడంకష్టం. సాహిత్యసభల రిపోర్టింగ్ చాలా శ్రమపడి ఆర్గనైజ్ చేస్తున్నారు. ఏ వృత్తాంతమైనా ఎడిట్ కాకుండా రావడంలేదు. ఇంతకంటే మీకు పెద్ద ట్రిబ్యూట్ వుండబోదు. 'మాంచెస్టర్ గార్డియన్' దినపత్రికలో కాని, వారపత్రికలో కాని ఎడిట్‌గాకుండా వొక్క పేరా వుండేదికాదు- అటార.

ఉగాది వ్యాసాలకూడా చాలా సెలక్టివ్‌గావున్నవి. స్టాండర్డ్ పడిపోకుండా చూస్తున్నారు. మీకంటే ఎంతో పెద్దలైన వారు వాకవ్యారు చేసినపనిని యువకులైన మీరు యిప్పుడు చేస్తున్నారు.

హైదరాబాద్. —ఒక చదువరి

♣

చెన్నూరు విద్యుత్తీగలు

పై శీర్షికక్రింద గతవారం జమీన్ రైతులో-అయినా ఈ విద్యుచ్ఛక్తి వాళ్లకు పాతకాలమీదనుండితప్ప మరొచోటనుండి తీగలు పోనిచ్చేదానికి స్థలం దొరకలేదా?-అన్నారు.

మహాశయా! ముందు తీగలుపోతుండవలె. తరువాత వెలసిందే పాతకాల. ఇందులో ఎలక్ట్రిసిటీ డిపార్టుమెంటువాళ్ల తప్పేమిలేదు.

చెన్నూరు. —పి. పరంధామయ్య

(ఎవరిదితప్పు; ఎవరుముందు అక్కడ ప్రవేశించారు-అనే చర్చకన్నా యిక జరగాల్సినదానిపై చర్యలు తీసుకోవడంగదా మనకు కావల్సింది- సం. జ. రై.)

♣

శిఖరంవారివీధి శాసనశిల

'నిరాదరింపబడుతున్న నెల్లూరు శిల్పకళ' వ్యాసం చదివిన తర్వాత వాక విషయం వ్రాయాలనిపించింది. నెల్లూరులోని శిఖరంవారివీధిలో తమిళభాషలో చెక్కబడినపుమారు గజంలోవుపొడవున్న బండను మురికికాల్వవంతెనగా వాడుతున్నారు. ఆ బండ చిన్నబజారునుండి శిఖరంవారివీధి తిరుగుడులోవుంది. అంటే ఉడిప్రక్కనవున్న మసీదుకుపోవాలంటే ఆ బండపైన నడిచిపోవాలి. బహుశా ఆ బండ రంగనాయకులపేట స్వామివారి చరిత్రనో; ఇతరస్థల విశేషాలనుగూర్చిన చరిత్రనో తెల్పేదిగా వుండొచ్చు. ఇట్లాంటి చరిత్ర తెల్పేబండలను దేవాదాయశాఖవారో, మరే ప్రభుత్వశాఖవారో భద్రపర్చే యేర్పాటు చేయకూడదా?

నెల్లూరు. —పి. కె. శంకరనారాయణ

(ఆ మధ్య ప్రఖ్యాతచరిత్రకారులు శ్రీ నేలటూరి వెంకటరమణయ్య నెల్లూరువచ్చి వెళ్ళినపుడు శ్రీ ఎన్. ఎన్. కృష్ణమూర్తి గారు యీ శాసనం బండదగ్గరికి తీసుకొచ్చారు. శ్రీ వెంకటరమణయ్యగారు ఆ శాసనం ప్రతిని కాగితంమీద ముద్ర తీసుకొనివెళ్ళారు. ఆ శాసనం దేన్నితెల్పుతుందో మరింతదాకా పంపలేదు. ఆ పరిసరాలన్నీ అప్పుడు కలయదిరిగి చూశాం. ఆ ప్రాంతంలో జైన దేవాలయమొకటి వుండివుంటుందనే వూహామాత్రం చేశారు. — సం. జ. రై.)

——

పల్లెలు

(5 వ పేజీతరువాయి)

నాగార్జునసాగర్ జిల్లాకు వుపయోగపడే విషయంలో, కరువుకు సంబంధించి శాసనసభలో బాగరచ్చచేశాడు. మొన్న రివిన్యూ మంత్రి పర్యటనలోకూడా ముఖ్యమైన పాత్రనే వహించాడు. అట్లనే శ్రీ బెజవాడ పాపిరెడ్డికూడా స్వతంత్రంగా, మళ్ళీ మాట్లాడితే సర్వస్వతంత్రంగా మాట్లాడుతారు – వ్యవహరిస్తారు. అధికారపార్టీలో వుండి నోటికి తాళం వేసుకోవడంకంటే, ప్రతిపక్షంలోవుండి-పదవులు కాకపోయినా-తనివితీర మాట్లాడడమైనా మేలేమోననిపిస్తుందిగదూ!

ఈదూరు రోడ్డు

అభివృద్ధి కార్యక్రమాల విషయంలో ఆకాశానవున్న ఈదూరు రోడ్డు అంత నాశనంగావుండడం ఆశ్చర్యమేమరి! మొన్న అనంతపురానికి అవారిన పోవలసివస్తే, కారు కథకళి నృత్యంచేసింది! ఎంత లోతు గుంటలు; ఎన్నిగుంటలు; అసలది రోడ్డేనా? రామ! రామ!!

మినగల్లు దొమ్మి

21 తేది హరిజనవాడలోని ఒకవర్గం, ఇంకోవర్గం ఇండ్లమీద పట్టపగలు కర్రలు, బరిశలు, గొడ్డళ్లతో దాడిచేసి, ఇండ్లలోని వారిని దావగొట్టి, దోపిడిచేసుకొనిపోయారని; బలమైన గాయాలతో అద్దరు నెల్లూరు పెద్దాస్పత్రిలో చికిత్స పొందుతున్నారని; నాపూరు చినచిన్నయ్య అనే అతను ఇంకా స్పృహరాకుండా చావుబ్రతుకుల్లో వున్నాడని తెలుస్తున్నది.

పోలీసు కఠినమైచర్య తీసుకోలేదని హరిజనులు అసంతృప్తి వెలిబుచ్చుతున్నారు. ఆదేమిటో పై అధికార్లు చూడగలరని ఆశిస్తాము. దొమ్మిదార్లను తగినవిధంగా శిక్షించి శాంతిని నెలకొల్పగలరని ఆశిస్తున్నాము.

కోట టెలిఫోన్

ఎప్పుడూ 'ఔట్ ఆఫ్ ఆర్డర్' అనే జవాబుతప్ప ఇంకేమీవుండదు. ఆ లైను ఆర్డర్‌లో వుండేదెప్పుడో ఆ అధికార్లకే తెలియాలి! టెలిఫోన్ సర్వీస్‌కూడా ఇంత నిర్లక్ష్యంగా వుంటే ఎట్లా? ఎప్పుడూ ఆర్డర్‌లో లేనిదానికి టెలిఫోన్లు పెట్టుకోవడమెందుకు?

——

Pen House
పెన్ హౌస్
ట్రంకురోడ్డు—నెల్లూరు.
★ ★ ★
అన్ని రకముల పేనాలు, బాల్ పేనాలు విక్రయించబడును - రిపేర్లుచేయబడును.
ప్రారంభం :: 4-5-68

ఇంటిజాగా అమ్మబడును
★ ★ ★
నెల్లూరు శాంతినగరులో దర్గామిట్ట పోస్టాఫీసుకు దగ్గర 70 అంకణముల యిండ్లస్థలం అమ్మబడును.
వలయువారు:
ADVT. BOX No. 165.
Zamin Ryot - NELLORE

ఇల్లు – ఖాళీజాగా అమ్మబడును
నెల్లూరు కస్తూరీదేవినగరులో వస్తుతము అత్యకేటు శ్రీ వి. అనంతరామయ్య గారు కాపురముంటున్న యిల్లు - అందుకు సంబంధించిన ఖాళీస్థలము షుమారు 100 అంకణములు - సదరు స్థలమునకు ప్రక్కగాయున్న ఖాళీస్థలము షుమారు 88 అంకణములు (ప్రస్తుతము బ్రాక్టరు కి పేరు చేయుచుండునది) విక్రయించదలచినాము.
వివరములకు:-
VARANASI RAMAIAH,
41, Kumbhakonam Road,
PANRUTI
(South India.)

★★★ పూర్తి ఉత్తరదేశ యాత్ర ★★★
55 రోజులు — రూ. 350/- లు మాత్రం:
7-5-68 తేది బయలుదేరును.
రెండుపూటల టిఫిన్-రుచిగల భోజనము లభ్యమగు వసతి సౌకర్యముతో రూ. 350/- లు మాత్రం. బదరీ, కాశ్మీరు, పంచద్వారకలు, కేదారనాథ్, ఢిల్లీ, బొంబాయి, కలకత్తా, గయ, కాశీ వగైరా పుణ్యస్థలములు చూడ చాలా తక్కువ చార్జీతో యేర్పాటు చేయబడినది.
ఆలసించక త్వరపడవలెను — కొద్దిసీట్లు గలవు.
వివరములకు:-
శ్రీ గురురాజా యాత్రా స్పెషల్,
13/74. ఆచారివీధి — నెల్లూరు.

ఆరవ అఖిలభారత బేసిక్ సాహిత్యపోటీ

ఆరవ అఖిలభారత బేసిక్ సాహిత్య పోటీలో పాల్గొనుటకుగాను భారతీయరచయితల వద్దనుండి ఈదిగువ కనువరచిన విషయములపై వ్రాతప్రతి/పుస్తకముల (నాటకములుకూడా)రూపములలో ఎంట్రీలుకోరడమైనది.
(1) సామాజిక అభివృద్ధి - సాంఘిక ఆర్థిక మార్పులు.
(2) సామాజిక అభివృద్ధియందు వాలంటరీ సంస్థల స్థానం.
(3) సామాజిక విలువలను నిర్మించడములో పంచాయతీల స్థానం.
(4) పంచాయతీరాజ్ ప్రగతి-పంచాయతీలు విజయాలుసాధించిన కథనాలు
(5) గ్రామీణ మానవశక్తిని - గ్రామీణ అభివృద్ధికి - అత్యధిక ఉద్యోగావకాశాలు కల్పించుట కుపయోగించుట.
(6) గ్రామాల సువ్యవస్థీకరణలో యువకుల స్థానం
(7) సాంఘికాభివృద్ధిలో మహిళలస్థానం.
(8) గ్రామాలకు పుష్టికరమైన ఆహారము ఏర్పాటుచేయు కార్యక్రమముల ద్వారా మంచి ఆరోగ్యము - యెక్కువ ఐశ్వర్యము సాధించుట.
(9) సామాజిక అభివృద్ధి పథకాలద్వారా సమాజములోని బలహీన వర్గాల ప్రగతిని సాధించుట.
(10) కుటుంబ నియంత్రణలో సామాజిక అభివృద్ధి పథకాలపాత్ర.
(11) వ్యవసాయ రంగం అధికాహారోత్పత్తిలో పంచాయతీరాజ్ స్థానం.
(12) సహకార రంగంలో స్వార్థపరత్వమును నిర్మూలించుట.
(13) అధికోత్పత్తికి–రైతుకు ఇనుమిక్కిలి లాభములకు సహకారవ్యవసాయం
(14) సహకార పరపతిని సార్థకముగా ఉపయోగించుకొనుట.
(15) కో-ఆపరేటివ్ మార్కెటింగు – ప్రాసెసింగు.
(16) బలహీనవర్గాల సంరక్షణకు గాను వినియోగదారుల సహకారసంస్థలు.
(17) సహకార చక్కెరఫ్యాక్టరీలు–కో-ఆపరేటివ్ ప్రాసెసింగులో ఒక గీటురాయి.
రూ. 1000/- లు విలువగల 17 ప్రైజులు యివ్వబడును.
ఒక్కొక సబ్జెక్టుపై ఒక్కో ప్రైజు మాత్రమే యివ్వబడును.

భాష–శైలి:
ఎంట్రీలు దిగువ కనువరచిన భాషలలో నుండవచ్చును.
అస్సామ్, బెంగాల్, గుజరాత్, హిందీ, కన్నడ, కాశ్మీర్, మలయాళం, మరాఠీ, ఒరియా, గురుముఖ్, సింధి, తమిళం, తెలుగు, ఉర్దు.
ఎంట్రీలు, సాధారణ సాహితీ శైలిలో – సామాజికాభివృద్ధియందు పంచాయతీరాజ్ – సహకార రంగములందు నిమగ్నులైన గ్రామీణులను సుద్బోధిస్తూ వారికందుబాటైన శైలిలో నుండవలెను.

పరిమితి:
వ్రాతప్రతిలో 10,000 పదములకు మించరాదు లేక డెమ్మి-ఒక్టావో సైజులో 16 పాయింటు టైపులో ముద్రితమైన 40 పేజీలకు మించరాదు. పుస్తకములైన యెడల అవి సచిత్రముగా నుండవలెను.

కాపీరైటు:
బహుమతి పొందిన ఎంట్రీ కాపీరైటు – ఏ విధమైన యిబ్బందులు లేకుండా భారతప్రభుత్వమునకు మార్చబడును. అందుకొరకు అమోదమైన విధంగా తగిన సొమ్ము కాపీరైటుకు చెల్లించబడును.

ఎంట్రీఫీజు:
ప్రతి ఎంట్రీకు రూ. 3/- లు ఎంట్రీఫీజు చెల్లించవలెను. ఎంట్రీలు అంగీకరించుటకు ఆఖరుతేది 30-9-1968. పోటీకి సంబంధించిన రూల్సు వగయిరా విషయములకై వ్రాయండి.

డైరెక్టర్ (బేసిక్ లిటరేచర్)
మినిస్ట్రీ ఆఫ్ ఫుడ్, అగ్రికల్చర్, కమ్యూనిటీ డెవలప్‌మెంటు అండ్ కో-ఆపరేషన్,
(డిపార్టుమెంటు ఆఫ్ కమ్యూనిటీ డెవలప్‌మెంటు అండ్ కో-ఆపరేషన్.)
కృషిభవన్ – న్యూఢిల్లీ.

Edited, Printed and Published by N. Sree Ramamurthy at The Zamin Ryot Press, 170, Thipparajuvari Street, Nellore, (A. P).